

انجيل عيسى مسيح دَ مُطابقِ لوقا

پيشگفتار

پيروای عيسى مسيح انجيل شريف ره «عهد جديد» موگه. انجيل شامل ۲۷ بخش آسته. دَ چار بخش اول زندگي نامه عيسى مسيح نوشته شده. لوقا سومنه بخش کتاب انجيل آسته. لوقا يگ طبيب بود و ام يگ پيرو مولا عيسى. بعد از نوشته کدون زندگي نامه عيسى مسيح، لوقا بخش ديگه ره ام نوشته کده: بخش پنجم کتاب انجيل، که دَ باره کاراي مختلف پيروای مولا عيسى بعد از رفتون مولا دَ عالم باله بود. [لوقا امچنان بخش پنجم ره از کتاب انجيل نوشته کده بعد ازى که عيسى مسيح دَ آسمو رفت خدا توسط ياراي ازو چي کاراي ره دَ دنيا انجام دده.]

بخش پنجم انجيل دَ باره پيروای مولا عيسى آسته که اونا دَ مطابق امر مسيح پيغام شى ره دَ هر جای ميرسند. ديگه بخش های انجيل، بغير از بخش آخر، تمام شى خط های آسته که از طرف ياراي عيسى دَ پيروای شى دَ جای های مختلف دنيا ربي شده. بخش آخر انجيل دَ باره واقعه های اينده پيشگويي مونه.

خدا دَ بعضی پيروای خو امر کده که بخشای انجيل ره نوشته کنه. ازى خاطر تمام بخشای کتاب انجيل کلام خدا آسته، و نه سنت ها و رواج های مردم.

تقریباً دو هزار سال پیش، دَ زمان عیسیٰ مسیح، یگ شخص دَ نام «لوقا» زندگی نامه مولا عیسیٰ ره نوشته کد. دَ سال 33 میلادی عیسیٰ مسیح دَ آسمو رفت. بعد ازو، دَ بین سال های 60 و 90 (م.) لوقا بخشای سوم و پنجم انجیل شریف ره نوشته کد. دَ بخش پنجم، لوقا دَ باره سفر های یارای عیسیٰ مسیح و پولس نوشته کد و از امی نوشته ها مو میدنی که لوقا کی بود.

دمزو زمان دنیا چندو ترقی نکدد و چاپ خانه موجود نبود. مگم تمام کتابا حرف دَ حرف دَ دست نوشته شده. خیلی کتابای که دَ دست نوشته شدد تا آلی ره موجود آسته. نسخه های اصلی لوقا اگرچه امروز موجود نییه، مگم نسخه های که از اصلی کاپی شده بود، اونا موجود آسته. بعضی نسخه های انجیل، مثل بخش لوقا، از سال 180 (م.) تا آلی ره وجود دره. و نسخه های پوره انجیل از سال های 300 و 400 (م.) تا آلی ره موجود آسته.

پولس، که عیسیٰ مسیح خود شی او ره وظیفه دده بود، دَ خط های خو نام لوقا ره نوشته کد و او ره دَ لقب «طیب محبوب» معرفی کد. دَ او زمان غدر متخصصین تایید مود که لوقا یگ تاریخ نویس خوب بود. دَ زندگی نامه عیسیٰ مسیح، بخش لوقا، مو چیزای خاص ره مینگری، مثلاً: مُحبت عیسیٰ مسیح قد مردمای غریب، طریقه دعا، فعالیت روح القدس دَ دنیا، خدمت خاتونو دَ عیسیٰ مسیح، یا بخشش گناهای مردم.

ای ترجمه بخش لوقا از کتاب انجیل د زبون آزرگی یگ ترجمه تفسیری آسته. ترجمانا کوشش کده که معنای اصلی ره از زبون یونانی گرفته د لهجه آزرگی ترجمه کنه. ازی خاطر تعداد الفاظ بخش لوقا د زبون یونانی قد تعداد الفاظ ترجمه شده د زبون آزرگی برابر نییه. مهم اینی آسته که معنای اصلی انجیل بخش لوقا از زبون یونانی د لهجه امروزی مردم محفوظ نگاه شده. امید آسته که خاندانه ها و شنونده های ازی کتاب خوش بشه و خبر شنه که خدا د کتاب انجیل چی گفته.

فهرستِ عنوانها

مقصد لوقا از نوشته کدون زندگی نامه عیسی مسیح

پیشگویی تولد یحیی

خوشخبری تولد شدن عیسی د مریم

مریم د دیدون الیزابت موره

سرود مریم

تولد یحیی

پیشگویی زکریا

تولد عیسی

چوپونو و ملایکه ها

بردون عیسی د خانه خدا

عیسای دوازده ساله د اورشلیم

پيغام يحيى پيغمبر
يحيى عيسى ره غُسلِ تعميد مِيدِيه
شجره نامه عيسى
عيسى د بَله و سوسه هاى شيطو کامياب موشه
عيسى د منطقه جليليه
مردم ناصره عيسى ره رد مونه
عيسى يگ آدم جندی ره شفا مِيدِيه
شفا د دونِ ناجورا
عيسى د ديگه جاى ها تعليم مِيدِيه
ياراى اولِ عيسى مسيح
شفای يگ آدم کولى
جور شُدونِ يگ آدم شل
لاوى مالیه گير يارِ عيسى موشه
د باره روزه
جر-و-بحث د باره روزِ آرام
عيسى بسم د روزِ آرام شفا مِيدِيه
دوازده رسولِ عيسى
خوشى و غم
د باره ديگرو قضاوت نكديد
درخت و ميوه شى

تادو قوی و ضعیف
شفای غلام قومندان رومی
زنده کدون باچه خاتون بیوه
یحییٰ از بندی خانه نفرای خو ره د پیش عیسیٰ ربی مونه
شاهدی عیسیٰ د باره یحییٰ
خاتون بدکار بخشیده موشه
خاتونوی که از عیسیٰ پیروی موكد (۱:۸)
مثل تخم زدون دیغو
تفسیر مثل دیغو
مثل چراغ
آبه و برارای عیسیٰ
آرام کدون طوفان
بر کدون جنیات از آدم جندی (۲۶:۸)
جور شدون خاتون مریض و زنده کدون دختر یایروس
وظیفه دوازده رسول عیسیٰ
تشویش هیرو دیس حکمران
نان ددو د پنج هزار
اقرار پترس د باره عیسیٰ
عیسیٰ د باره مرگ خو پیشگویی مونه
تبدیلی شکل مسیح

جور شُدونِ آدمِ جندی
عیسیٰ بسمِ دَ باره مَرگِ خُو پیشگویِ مونه
کِی دَ مینکلِ مردُم بزرگ آسته
کسی که دَ ضدِ شُمو نَبشه، اُو قد شُمو آسته
تعصِبِ مردُمِ سامره
شرطِ های پیروی از عیسیٰ
رَبی کدونِ هفتاد پیرو (۱:۱۰)
سرزنشِ مردُمای بے ایمان
پس اَمدونِ هفتاد پیرو
اِختیاراتِ مسیح
مُهَمِّتَرینِ حُکم
قِصّه عیسیٰ دَ باره یگ سامری نیگوکار
مُلاقاتِ عیسیٰ دَ خانه مَرتا و مریم
عیسیٰ دُعا کدو ره دَ یارای خُو یاد میدیه
تُّهَمَّت دَ بَلّه عیسیٰ
درخواستِ بَلده مُعجزه
تعلیمِ دَ باره نُورِ باطنی (۳۳:۱۱)
عیسیٰ رهبرای مذهبی ره سرزنشِ مونه
پرهیز از رباکاری
از انسان نترس بلکه از خُدا بترس

اِقْرَارِ پِيْمَانِ قَدْ مَسِيحِ

مَثَلِ اَدَمِ دَوْلَتَمَنْدِ

تَوَكُّلِ وَاِعْتِمَادِ دَ خُدا

دَوْلَتِ اَسْمَانِي

تِيَارِي بَلَدِه پَس اَمْدُونِ مَسِيحِ

مَثَلِ نُوکَرِ وِفَادَارِ وِ بَعِ وِفَا

اِخْتِلَافَاتِ

مَثَلِ فِصْلِ هَاي سَالِ وِ قِضَاوَتِ اَز طَرَفِ خُدا

مَثَلِ دَ بَارِه تَوْبِه کَدُو وِ قِضَاوَتِ اَز طَرَفِ خُدا

تَوْبِه يَا مَرگ

مَثَلِ دَ بَارِه صَبْرِ وِ حَوْصِلِه خُدا

شِفَا دَدُونِ مَرِيضِ دَ رُوْزِ شَمْبِه

کُتِه شُدُونِ پَادشَاهِي خُدا دَ دُنْيَا

مَثَلِ رَاهِ تَنگِ

عَمِّ وِ عَصِيهِ عَيْسِي بَلَدِه شَارِ اَوْرُشَلِيمِ

عَيْسِي دَفِعِه دِيگِه دَ رُوْزِ شَمْبِه شِفَا مِيْدِيه

دَرَسِ خَاکَسَارِي وِ بَعِ کِبْرِي

مِهْمَانِي دَ پَادشَاهِي خُدا

اَرزِشِ پِيروِي مَسِيحِ

نَمَكِ بَعِ مَزِه - پِيروِي بَعِ نَظْمِ

مَثَلِ گوسپونِ گُمُشْدِه
مَثَلِ پيسِه گُمُشْدِه
مَثَلِ باچِه گُمراه شُدِه
مَثَلِ ناظِرِ هُوشيار
مَثَلِ آدَمِ دَوْلَتَمَنَدِ و فِقير
بَخَشِشِ و ايمان
مَثَلِ مالِکِ و مُزْدُور
مَرَدِ سامِرِي شُکَرگُزار
پيشگويِي ظُهُورِ مَسِيحِ
مَثَلِ دَ بارِه يِگِ بيوه زَنِ و قاضي بے انصاف
مَثَلِ دُعایِ آدَمِ فَرِيسِي و يِگِ جزيه گير
عيسیٰ بچکيچای ريزه ره دوست دَرِه
آدَمِ سرمايه دار و زِندگِي اَبَدِي
سِوَمَنه پيشگويِي عيسیٰ دَ بارِه مَرگِ و قيامِ شِي
شفايِ فِقيرِ کور
زَگایِ جزيه گير
يِگِ مَثَلِ دَ بارِه مَسِيحِ و پادشاهي آينده شِي
داخِلِ شُدونِ عيسیٰ دَ شارِ اورشليم
بُر کدونِ سَوَدَاگرا از خانِه خُدا
قُدَرَتِ و اِختياراتِ عيسیٰ

مَثَلِ باغوان های ظالم
جوابِ عاقلانه
بَحْثِ دَ باره قیامت
ریاکاری
هدیه بیوه زَنِ فقیر
خرابی خانه خُدا و بلاهای آخرِ زمان
پیشگویی دَ باره تباهی شارِ اورشَلیم
پس آمدونِ مسیح
پَند از مَثَلِ درختِ انجیر
انتظارِ بلده پس آمدونِ مسیح
تصمیمِ قتلِ عیسیٰ
آخری شامِ عیسیٰ قد یارای شی
گُفتگوی دَ باره بزرگی
پیشگویی انکارِ شمعونِ پتُرس
پیشگویی عیسیٰ دَ باره خطرهای آینده
دُعای عیسیٰ دَ کوهِ زیتون
گرفتار شدنِ عیسیٰ
انکارِ پتُرس از عیسیٰ
بے احترامی دَ عیسیٰ
عیسیٰ دَ پیشِ شورای عالی یهود

عیسیٰ دَ مَرگِ مَحکُومِ مُوشِه
کُشته شُدونِ عیسیٰ دَ صَلیبِ
فَوْتِ عیسیٰ
دَفنِ کدُونِ عیسیٰ
عیسیٰ دُوبارِه زنده مُوشِه
دَ رَاهِ آغیلِ عِمائوسِ
عیسیٰ دَ یارایِ خُو ظاهِرِ مُوشِه
رفتونِ عیسیٰ دَ عَالَمِ بالِه

مقصد لوقا از نوشته کدون زندگی نامه عیسی مسیح

۱) غدر کسا دست د کار شده د باره قصه واقعه های که د مینکل مو رخ دده نوشته کد^۲ و امو قصه ها د وسیله کسای که از شروع شاهدای عینی و خدمتگرای کلام خدا بود دز مو رسید. ^۳ آلی ما ام بعد از مطالعه دقیق تمام چیزا از شروع تا آخر، صلاح دیدم که امی توره ها ره دز شمو جناب عالی تیوفیلُس د ترتیب نوشته کنم، ^۴ تا شمو بتنید د باره حقیقت تورای پی برید که دز شمو گفته شده.

پیشگویی تولد یحیی

۵) د زمان پادشاهی هیرودیس، پادشاه یهودیه، یگ پیشوا د نام زکریا زندگی موكد. او از پیشوایون دسته آبیه بود و خاتون شی که الیزابت نام دشت از اولاده هارون بود. ^۶ هر دوی شی د حضور خدا عادل بود و د مطابق تمام احکام و قوانین خداوند بدون کم-و-کاست رفتار موكد. ^۷ لیکن اونا اولاد ندشت، چراکه الیزابت نازای بود و هر دوی شی سالخورده بود.

۸) یگ روز وختیکه زکریا د نوبت دسته خو د حضور خدا وظیفه پیشوایی ره انجام میدد، ^۹ د مطابق رسم-و-رواج پیشوایو پیشک د نام ازو بر شد که د جای مقدس خانه خداوند داخل شنه و بخور خوشبوی در بدیه. ^{۱۰} د وخت در ددون بخور خوشبوی تمام جمعیت مردم د برون خانه خدا عبادت موكد. ^{۱۱} اوخته یگ ملایکه خداوند د زکریا ظاهر شد. ملایکه د طرف راست قربانگاه بخور خوشبوی ایسته بود. ^{۱۲} زکریا از دیدون ملایکه ترس خورد و رنگ از اونگه شی پرید. ^{۱۳} لیکن ملایکه دزو گفت: "ای زکریا، ترس نخور، چراکه دُعاهای تو قبول شده و خاتون تو الیزابت یگ باچه د دنیا میره و تو نام شی ره «یحیی» بیل. ^{۱۴} او باعث خوشی و خوشحالی تو موشه و غدر کسا د عیت پیدا شدن شی خوشحالی موكنه، ^{۱۵} چراکه او د نظر خداوند یگ آدم بزرگ موشه. او باید هرگز شراب انگور و دیگه وچی کدنی های نشه آور وچی نکنه. او حتی از رحم آبه خو پر از روح القدس آسته. ^{۱۶} او بسیاری از بنی اسرائیل ره سون خداوند-خدای ازوا هدایت مونه. ^{۱۷} او قد روح و قدرت الیاس پیشلون خداوند موره تاکه دل های آته گو ره سون بچکیچای ازوا دور بدیه و سرکش ها ره د حکمت آدمای عادل بیره تا یگ قوم تیار شده ره بلده خداوند آماده کنه."

۱۸) زکریا د ملایکه گفت: "از کجا بدئم که ای کار موشه؟ چون ما یگ آدم پیر آستم و خاتون مه ام سالخورده."

^{۱۹} ملايکه د جواب شی گُفت: ”ما جبرائیل آستُم که د حُصُورِ خُدا ایسته مُوشُم. اُو مَره رَی کده تا قد از تُو توره بُگُم و ای خوشخبری ره دز تُو بَدُم. ^{۲۰} اینه، آلی تُو گَنگه مُوشی و توره گُفته نَمیتنی تا روزی که ای کار انجام شُنه، چراکه تُو دَ تورای مه باوَر نکدی؛ ای چیزا دَ وختِ مَقَرَر خُو پوره مُوشه.“

^{۲۱} دَ امزُو غَیبتِ مَرْدُم مُنتَظِرِ زَکریا بُود و بخاطرِ دیر کدون شی دَ جای مَقَدَّس خَیرو مَنَدُد. ^{۲۲} وختیکه زَکریا بُرو اَمَد اُو قد ازوا توره گُفته نَنبست. اوخته، مَرْدُم پی بُرد که دَ مَنِه جای مَقَدَّس یَگو رویا دَیده، چُون اُو سُون ازوا اِشاره مُوکد و گَنگه بُود.

^{۲۳} وختیکه روزای خِدمتِ شی تامو شُد، اُو پس دَ خانِه خُو رفت. ^{۲۴} بعد از چند وخت خائُون شی اَلیزابتِ حامله شُد و بَلدِه پَنج ماه خود ره از مَرْدُم تاشه کد و گُفت: ^{۲۵} ”خُداوند ای ره بَلدِه مه انجام دَدِه و دَ ای روزا دَ بَلِه مه نظرِ لُطف کده تا رَسوایی بے اولادی ره که دَ مینکلِ مَرْدُم دَشَم از مه دُور کُنه.“

خوشخبری تَوَلدِ شُدونِ عیسی دَ مَریم

^{۲۶} دَ ماهِ ششمِ حاملگیِ اَلیزابتِ خُدا ملايکه خُو جبرائیل ره دَ یکی از شارای جلیلیه که ناصره نام دَشت، رَی کد ^{۲۷} تا دَ پیشِ یگِ دُخترِ خانه که نامزادِ یگِ آدم دَ نامِ یوسفِ بُود بوره. یوسف از خانوارِ داوود بُود و اُمُو دُخترِ مَریم نام دَشت. ^{۲۸} ملايکه داخل شُدِه دَزُو گُفت: ”سلام، ای کسی که مَوَرِدِ لُطفِ قرارِ گِرَفْتِے! خُداوند قد تُو آسته.“

^{۲۹} لیکن مَریم از توره ملايکه کلو پَریشان شُد و دَ چورتِ مَند که ای چی رقم گپ آسته. ^{۳۰} مگم ملايکه دَزُو گُفت: ”ای مَریم، ترس نَخور، چراکه خُدا دز تُو لُطف کده. ^{۳۱} اینه، تُو حامله شُدِه یگِ باچه پیدا مونی و نام شی ره عیسی بیل. ^{۳۲} اُو بزرگِ مُوشه و باچه حضرتِ اعلیٰ گُفته مُوشه. خُداوند-خُدا تختِ بابِه کلون شی داوود ره دَزُو میدیه، ^{۳۳} و اُو بَلِه خانوارِ یعقوب تا اَبَد حُکمرانی مَوکُنه و پادشاهی شی هرگز ختم نَمُوشه.“

^{۳۴} اوخته مَریم دَ ملايکه گُفت: ”ای توره چطور شُدِه مِیتنه دَ حالیکه ما قد هیچ مرد نزدیک نَشُدیم؟“

^{۳۵} ملايکه دَ جواب شی گُفت: ”روحِ اَلْقُدس دز تُو مِیبه و قُدرتِ حضرتِ اعلیٰ بَلِه تُو سایه مَوکُنه و تُو حامله مُوشی. و امزی خاطر اُو نِلغِه مَقَدَّس «باچه خُدا» گُفته مُوشه. ^{۳۶} اونه، اَلیزابتِ قومای تُو ام دَ سِنِ پیری حامله شُدِه و یگِ باچه دَ کوره خُو دَرِه. اُو ره که مَرْدُم نازای مَوگُفت، ای ماهِ ششمِ حاملگی شی آسته، ^{۳۷} چراکه دَ پیشِ خُدا هیچ چیز ناممکن نیبه.“

۳۸ اوخته مريم گُفت: "ما بنده خُداوند اَسْتُم. بيل که مُطابقِ توره تُو دَ حق مه شنه." بعد ازُو ملايکه از دِيرِ ازُو رفت.

مريم دَ ديدونِ اَليزابِتِ موره

۳۹ و دمزُو روزا مريم حَرکت کد و دَ عجله دَ يکی از اَعيلای کوهستونِ يهوديه رفت ۴۰ و دَ خانه زکريا درآمده اَليزابِت ره سلام دَد. ۴۱ وختيکه اَليزابِت سلام مريم ره شنييد، نلغه دَ کوره شی پيچک زد و اَليزابِت پُر از روح اَلْقُدس شُدِه ۴۲ قد آواز بلند گُفت: "تُو دَ مينکلِ خاتونو برکت يافته اَسْتی و بَرکت يافته اَسْتِه ثَمَرِ رَحْمِ تُو. ۴۳ ما چی اَسْتُم که آبه مولای مه دَ پيشِ ازمه اَمده! ۴۴ چُون امی که آوازِ سلام تُو دَ گوش مه رسيد، نلغه از خوشی دَ کوره مه دَ پيچک زدو شُد. ۴۵ نیک دَ بختِ خاتونی که باور کد، چُون چيزای که از طرفِ خُداوند دَز شی گُفته شُد، پوره موشه!"

سرودِ مريم

۴۶ و مريم گُفت:

"جان مه خُداوند ره ستايش مونه

۴۷ و روح-و-روان مه بخاطرِ خُدا نجات دهنده مه خوشی مونه،

۴۸ چراکه اُو دَ بَله بنده ناچيز خُو لُطف کده.

اينه، بعد ازِي تمام نسل ها مَره بَرکت يافته مُوگه،

۴۹ چراکه قادرِ مطلقِ کارای کنه بلده مه کده.

نامِ ازُو مُقَدَّس اَسْتِه.

۵۰ رَحْمَتِ ازُو دَ بَله کسای که از شی ميترسه

نسل-اندر-نسل باقی مومنه.

۵۱ خُداوند قد بازوی خُو قُدرت خُو ره نشو دده؛

او آدمای کبری ره د خیالاتِ دل شی تیت پَرَک کده.

۵۲ او زورتوها ره از تخت های شی تا اندخته

و آدمای فروتن ره سربلند کده.

۵۳ او گُشنه ها ره قد چیزای خُوب سیر کده،

وله دَوْلَتَمَندا ره دِست خالی رِبی کده.

۵۴ او خدمتگار خُو اسرائیل ره کومک کده

و رَحمت خُو ره د یاد آورده،

۵۵ امو رَقْمیکه د بابه کلون مو

ابراهیم و اولاده شی وعده اَبدی کدُ.

۵۶ اوخته مریم تقریباً سه ماه د پیش الیزابت مند و بعد ازو پس د خانه خُو رفت.

تَوَلِدِ یحییٰ

۵۷ وخت زیدون الیزابت رسید و او یگ باچه د دُنیا اُورد. ۵۸ وختیکه همسایه ها و خانوار شی ای ره شنید که خُداوند لطف-و-مهربانی کنه د حق ازوا کده، اونا د خوشحالی شی شریک شُد.

۵۹ د روز هشتم قومای شی امد تا نلغه ره ختنه کنه و میخاست که نام آته شی زکریا ره د سر ازو بیله. ۶۰ لیکن آبه شی جواب دده گُفت: "نه، نام شی باید یحییٰ ایشته شنه."

۶۱ اونا دزو گُفت: "د قومای تو هیچ کس ای رقم نام ندره." ۶۲ اوخته اونا سون آته شی اشاره کد که او کدم نام ره

میخایه د بِلِه نِلغه بیلِه. ^{۶۳} زکریا یگ تخته طلب کد و نوشته کد: "نام شی «یحیی» آسته." پگ ازوا تعجب کد.
^{۶۴} قوری دان زکریا واز شد و زیون شی د حرکت آمد؛ او د توره گفتو شد و خدا ره ستایش کد.

^{۶۵} ترس د بِلِه تمام باشنده های گرد-و-بر شی قرار گرفت و پگ امزی توره ها د کوهستون یهودیه نقل موشد. ^{۶۶} و هر کسی که ای توره ها ره میبینید د دل خو چورت زده مگفت: "ای نلغه چی جور موشه؟" چون واقعاً دست خداوند قد شی بود.

پیشگویی زکریا

^{۶۷} اوخته زکریا آته یحیی پر از روح القدس شد و پیشگویی کده گفت:

^{۶۸} "مُتبارک باد خداوند-خُدای اسرائیل،

چراکه او د بِلِه قوم خو نظر لطف کده

و اونا ره بازخريد کده.

^{۶۹} او یگ نجات دهنده زورنو بلده مو

از خانوار خدمتگار خو داوود باله مونه.

^{۷۰} امو رقم که او از دان انبیای مقدس خو

از قدیم گفتد که

^{۷۱} مو ره از دست دشمنای مو

و از دست پگ کسای که از مو نفرت دره نجات میدیه،

^{۷۲} تاکه د حق بابِه کلونای مو لطف-و-مهربانی کنه

و وعده مُقَدَّس خُو ره یاد کُنه.

^{۷۳} فَسْمی ره که قد بابِه کلون مو ابراهیم کد،

ای بُود

^{۷۴} که اُو مو ره از دِسْتِ دُشْمَنای مو نِجات بَدیه

تا مو بَتَنی اُو ره بَدُونِ ترس عِبادت کُنی

^{۷۵} و دَ پاکی و عدالت دَ حُضُور شی

دَ تمام روزای عُمَر خُو خِدْمت کنی.

^{۷۶} و زکریا دَ یحییٰ کُفت:

”و تُو باچه مه، پیغمبرِ حضرتِ اعلیٰ کُفته موشی،

چراکه تُو پیشلونِ مولا موری

تا راهِ شی ره تیار کُنی،

^{۷۷} تا خبرِ نِجات ره دَ قَوْمِ شی بَدی،

که دَ وسیله بَخْشِدُونِ گناه های ازوا دَزوا عطا مونه.

^{۷۸} بخاطرِ رَحْمتِ بے پایانِ خُدای مو

آفتُو از عالمِ باله دَ بله مو روشنی مونه،

^{۷۹} تا دَ کسای روشنی بَدیه

که د تریکی و سایه مرگ شیشه؛

و تا پایای مو ره د راه صلح-و-صفا هدایت کنه.

^{۸۰} امو نلغه کنه شد و صاحب روح قوی گشت. او تا روز ظاهر شدن خو بلده قوم اسرائیل د بیابو زندگی موكد.

تولد عیسی

^۲ و ایطور شد که دمزو روزا از طرف آوغوستس قیصر حکم شد که امپراطوری روم سرشماری شنه. ^۲ ای اولین سرشماری بود که د زمان کورینیوس والی سوریه انجام شد. ^۳ و پگ مردم د منطقه خو رفت تا ثبت نام شنه. ^۴ امزی خاطر یوسف ام از آغیل ناصره جلیلیه د یهودیه د شار داوود که بیت-لحم نام دشت رفت، چراکه او از خانوار و نپیره داوود بود. ^۵ او رفت تا قد مریم نامزاد خو ثبت نام شنه و مریم حامله بود. ^۶ وختیکه اونا د اونجی بود، زمان زیدون مریم رسید ^۷ و او باجه اولباری خو ره د دنیا آورد. مریم او ره د قنذاق پیچ کده د آخور خاولجی کد، چراکه بلده ازوا د مسافر خانه جای تبود.

چوپونو و ملایکه ها

^۸ د امزو منطقه چوپونو د دشت ها بود-و-باش دشت که د غیت شاو از زمه خو نگاهوانی موكد. ^۹ دمزو غیت یگ ملایکه خداوند بلده ازوا ظاهر شد و شکوه-و-جلال خداوند گرداگرد ازوا ره روشو کد و اونا غدر ترس خورد. ^{۱۰} لیکن ملایکه دزوا گفت: "تترسید؛ اینه، ما دز شمو یگ خوشخبری کنه آوردیم که بلده خوشی پگ مردم آسته: ^{۱۱} امروز بلده شمو د شار داوود یگ نجات دهنده پیدا شده که او مسیح و مولا آسته. ^{۱۲} نشانی بلده شمو ای آسته که نلغه ره د قنذاق پیچ شده و د مینه آخور پیدا مونید."

^{۱۳} و بے بلغه قد امزو ملایکه یگ لشکر آسمانی ظاهر شد که خدا ره ستایش کده موكت: ^{۱۴} "خدا ره د بلندترین جای عالم باله جلال باد و د روی زمی صلح-و-سلامتی د بین کسای که مورد لطف خدا آسته!"

^{۱۵} وختیکه ملایکه ها از پیش ازوا د آسمو رفت، چوپونو قد یگدیگه خو گفت: "بیید که د بیت-لحم بوری و امی چیز ره که رخ دده بنگری، امی چیز ره که خداوند مو ره از شی باخبر کده." ^{۱۶} پس اونا دویده دویده رفت و مریم و

یوسف ره پیدا کد و نلغه د مینه آخور خاو بود. ^{۱۷} وختیکه اونا نلغه ره دید، اونا بر شده تورای ره که د باره نلغه دزوا گفته شدد، تیت کد. ^{۱۸} و هر کس د باره چیزی که چوپونو موگفت میشنید، خیر و مومند. ^{۱۹} مگم مریم پگ امزی تورا ره د پیش خو نگاه کده د باره شی د دل خو فکر موکد. ^{۲۰} اوخته چوپونو پس د جای خو رفت و خدا ره بخاطر تمام چیزای که شنیدد و دیدد، حمد-و ثنا موگفت. چون امو رقم که دزوا گفته شدد، امو رقم بود.

^{۲۱} وختیکه هشت روز پوره شد، زمان ختنه شدون نلغه رسید و نام ازو عیسی ایشته شد، امو نام که ملایکه پیش از قرار گرفتن شی د رحم مریم د بله ازو ایشته.

بُردون عیسی د خانه خدا

^{۲۲} وختیکه زمان پاک شدون ازوا د مطابق شریعت موسی رسید، یوسف و مریم نلغه ره د اورشلیم آورد تا که او ره د خداوند تقدیم کنه. ^{۲۳} چون د شریعت خداوند نوشته شده: "هر باچه اولباری که پیدا موشه وقف خداوند خانه موشه." ^{۲۴} امچنان اونا آمدد تا یگ قربانی د مطابق چیزی که د شریعت خداوند گفته شده تقدیم کنه، یعنی یگ جوره قمری یا دو چوجه کوتر.

^{۲۵} دمزو زمان د اورشلیم یگ شخص د نام شمعون زندگی موکد. او یگ آدم عادل و پرهیزگار بود و د انتظار نجات اسرائیل بود و روح القدس د بله ازو قرار دشت. ^{۲۶} روح القدس بلده ازو معلومدار کدد که تا وختی او مسیح خداوند ره ننگره، نموره. ^{۲۷} اوخته شمعون د هدایت روح القدس د خانه خدا آمد و غتیکه یوسف و مریم عیسی یعنی نلغه ره د داخل آورد تا کارای ره که رسم شریعت بود، بلده شی پوره کنه، ^{۲۸} شمعون نلغه ره د بغل خو گرفت و خدا ره ستایش کده گفت:

^{۲۹} "ای خداوند، آلی د خدمتگار خو د مطابق توره خو

اجازه رفتو ازی دنیا ره د آرامی میدی،

^{۳۰} چراکه چیمای مه نجات تو ره دید،

^{۳۱} امو نجات ره که تو د حضور تمام قوم ها آماده کده،

٣٢ توری ره که بلده ملت ها حقیقت ره بر ملا مونه

و شکوه-و-جلال قوم تو اسرائیل آسته.

٣٣ آته و آبه نلغه از تورای که د باره شی گفته شد خیر و مند. ٣٤ اوخته شمعون اونا ره برکت دد و د آبه شی مریم گفت: "اینه، ای نلغه مقرر شده تا سبب افتدو و بلند شدون غدر کسا د اسرائیل بشه و یگ نشانی که قد شی مخالفت موشه ٣٥ تا فکر های دل غدر کسا بر ملا شنه؛ و غم رقم شمشیر قلب از تو ره ام پاره مونه."

٣٦ د اونجی یگ خاتو بود که حنا نام دشت و نبیه بود. او دختر فتوئیل از طایفه آشیر بود و غدر سالخورده شد. او بعد از توی خو مدت هفت سال قد شوی خو زندگی کدد ٣٧ و بعد ازو تا سین هشتاد و چار سالگی بیوه مند. او هرگز از خانه خدا دور نموشد، بلکه شاو و روز قد دعا و روزه عبادت موكد. ٣٨ دمرو وخت حنا ام د پیش ازوا آمده خدا ره شکر کد و د باره نلغه قد پگ کسای که انتظار نجات ره د اورشلیم میکشید توره گفت.

٣٩ وختی یوسف و مریم تمام چیزا ره د مطابق شریعت خداوند د جای آورد، اونا پس د جلیلیه د شار خودون خو آمد، یعنی د ناصره. ٤٠ امو نلغه کته شده قوی شد. او پر از حکمت بود و فیض خدا د بله شی بود.

عیسای دوازده ساله د اورشلیم

٤١ آته و آبه عیسی هر سال د وخت عید پصح د اورشلیم مورفت. ٤٢ غتیکه عیسی دوازده ساله شد، پگ ازوا مطابق رواج خو بلده عید د اورشلیم رفت. ٤٣ وختیکه روزای عید تیر شد اونا پس ری شد، امو باچه، یعنی عیسی د اورشلیم مند، لیکن آته و آبه شی ازی توره بے خبر بود. ٤٤ اونا گمان موكد که عیسی د بین قافله موجود آسته، امزی خاطر اونا تقریباً یگ روزه راه ره سفر کد، و له بعد ازو د بین قوما و دوستای خو د طلب ازو بر شد.

٤٥ وختیکه عیسی ره پیدا ننست، اونا بلده پالیدون ازو پس د اورشلیم رفت. ٤٦ بعد از سه روز او ره د خانه خدا پیدا کد که د مینکل معلما ششتد و د تورای ازوا گوش میدد و ازوا سوال موكد. ٤٧ هر کسی که تورای شی ره گوش موكد از پی بردو و از جواب های شی خیر و مومند. ٤٨ وختیکه آته و آبه شی عیسی ره د اونجی دید تعجب کد و آبه شی دزو گفت: "باچه مه، تو چرا ای کار ره کدی؟ توخ کو، ما و آته تو پریشان شده تو ره چیقس طلب کد."

٤٩ عیسی دزوا گفت: "چرا شمو مره طلب موكدید؟ آیا شمو نمیدنستید که ما باید د خانه آته خو بشم؟" ٥٠ لیکن توره ره که دزوا گفت اونا پی نبرد. ٥١ پس او قد ازوا ری شد و د ناصره آمد و ازوا اطاعت موكد. و آبه شی پگ

ازی توره ها ره دِ دلِ خُو نِگاهِ مُوكد. ^{۵۲} عیسی دِ حِکمت و قد-و-قامتِ رُشدِ مُوكد و امچنان دِ حاصِلِ کدونِ رضای خُدا و مردُم.

پیغامِ یحییٰ پیغمبر

^۳ دِ سالِ پوزدَهْمِ حُکمرانیِ تِیبرِیسِ قِیصر، دِ وختیکه پُنطیوسِ پِیلاثسِ والیِ ولایتِ یهُودیه بود و هیرودیس حُکمرانِ جلیلیه، برار شی فیلیپسِ حُکمرانِ ایتوریه و منطقه تراخونیتس و لیسانیاس حُکمرانِ آپیلین ^۲ و آناس و قیافا پیشوایونِ بزرگ، کلامِ خُدا دِ یحییٰ باچه زکریا دِ بیابو نازل شد. ^۳ اوخته او دِ تمامِ منطقه گرد-و-برِ دریای اُردُن رفته غُسلِ تعمید ره اعلانِ مُوكد که مردُم توبه کنه تا گناهای ازوا بخشیده شنه. ^۴ اُمو رقم که دِ کتابِ توره های اشعیا نبی نوشته شده:

”آوازِ کسی که دِ بیابو چیغ زده مُوگیه:

’راه ره بلده خُداوند آماده کنید

و راهروی شی ره راست-و-سپیده کنید،

^۵ هر قول پُر موشه،

هر کوه و تپه آوار موشه،

راه های کجِ راست موشه،

و جای های پَخش-و-پلند یگ برابر موشه.

^۶ و تمامِ بشرِ نجاتِ خُدا ره مینگره.”

^۷ اوخته یحییٰ دِ جمعیتِ مردُمی که بلده غُسلِ تعمید دِ پیش شی اَمَدُ گُفت: ”او اولادای تیرمارا! کی دز شمو اخطار دد که از غَضَبی که اَمَدنی یه دوتا کنید؟ ^۸ پس ثمری بدید که لایقِ توبه بشه و شروع کده قد خود خُو نکید که،

ابراهيم بابہ کلون مویہ؛ چون ما دز شمو موگم که خدا میتنه امزی سنگا بلده ابراهيم اولاده پیدا کنه. ^۹ حتی امی آلی، تیشه د ریشه درختا ایشته شده؛ پس هر درخت که ثمر خوب ندیه، قطع شده د آتش پورته موشه.

^{۱۰} جمعیت مردم از شی پُرسان کد: "پس مو چی کار کنی؟"

^{۱۱} یحیی د جواب ازوا گفت: "کسی که دُو پیرو دره، قد کسی که هیچ ندره تقسیم کنه؛ و کسی که نان دره ام امی رقم کنه."

^{۱۲} مالیه گِیرا ام بلده غسل تعمید امدد. اونا ازو پُرسان کد: "اُستاد، مو چیز کار کنی؟"

^{۱۳} یحیی دزوا گفت: "از چیزی که د بله شمو امر شده، کلوتر نگیرید."

^{۱۴} عسکرا ام از شی پُرسان کده گفت: "و مو چیز کار کنی؟" او دزوا گفت: "از هیچ کس زورگیری نکنید و نه ام د بله کس تهمت ناحق کنید، بلکه د تنخای خو قناعت کنید."

^{۱۵} د حالیکه مردم پُر از امید بود و د دل خو د باره یحیی چورت میزد که آیا او مسیح آسته یا نه، ^{۱۶} یحیی د جواب پگ ازوا گفت: "ما شمو ره قد او غسل تعمید میدم، و له یگ کس میبه که از مه کده قدرتمند آسته و ما حتی لایق شی ره ندرم که بند چلی شی ره واز کنیم. او شمو ره قد روح القدس و آتش تعمید میدیه. ^{۱۷} شاخی ازو د دست شی آسته تا خرمونجوی خو ره پاک کده گندم ره د دی خانه خو ذخیره کنه، و له کاه ره د آتش گل ناشدنی در میدیه."

^{۱۸} پس یحیی قد نصیحت های کلو خوشخبری ره د مردم اعلان موکد. ^{۱۹} لیکن هیرودیس حکمران که بخاطر هیرودیا خاتون برار خو و بخاطر تمام شرارت های دیگه که کدد، از طرف یحیی سرزنش شد، ^{۲۰} او ای ره ام د تمام شرارت های خو اضافه کد که یحیی ره د بندی خانه اندخت.

یحیی عیسی ره غسل تعمید میدیه

^{۲۱} یگ روز وختیکه تمام مردم غسل تعمید گرفتند، عیسی ام غسل تعمید گرفت و د غیبتیکه دعا موکد آسمو شق شد ^{۲۲} و روح القدس د شکل یگ کوتر د بله ازو نازل شد. اوخته یگ آواز از آسمو آمده گفت: "تو باچه دوست-

دشمنی مه آستی که از تو خوش-و-راضی آستم.

شجره نامه عیسی

^{۲۳} و عیسی تقریباً سی ساله بود که خدمت خو ره شروع کد. او د گمان مردم باچه یوسف بود و یوسف باچه ایلی،
^{۲۴} باچه متات، باچه لاوی، باچه ملکی باچه ینای باچه یوسف ^{۲۵} باچه متاتیاس باچه آموس باچه ناخوم باچه حسلی
باچه نجی ^{۲۶} باچه مَخَث باچه متاتیاس باچه شَمعی باچه یوسخ باچه یودا ^{۲۷} باچه یوختا باچه ريسا باچه زروبایل باچه
شألتئیل باچه نیری ^{۲۸} باچه ملکی باچه اَدی باچه قوسام باچه ایلمادام باچه عیر ^{۲۹} باچه یوشع باچه العازار باچه یوریم
باچه متات باچه لاوی ^{۳۰} باچه شمعون باچه یهودا باچه یوسف باچه یونان باچه ایلیاقیم ^{۳۱} باچه ملیا باچه مینان باچه
متاتا باچه ناتان باچه داوود ^{۳۲} باچه یسی باچه عوبید باچه بوغز باچه سلمون باچه نحشون ^{۳۳} باچه عمیناداب باچه
آرام باچه حصرون باچه فارص باچه یهودا ^{۳۴} باچه یعقوب باچه اسحاق باچه ابراهیم باچه تارح باچه ناحور ^{۳۵} باچه
سیروج باچه رعو باچه فالج باچه عیر باچه صالح ^{۳۶} باچه قینان باچه ارفکشاد باچه سام باچه نوح باچه لامیک ^{۳۷} باچه
مئوشالچ باچه حنوخ باچه یارد باچه مهللایل باچه قینان ^{۳۸} باچه انوش باچه شیث، باچه آدم؛ و آدم از خدا بود.

عیسی بله وسوسه های شیطو کامیاب موشه

^۱ ^{۳۴} عیسی پُر از روح القدس از دریای اُردُن پس آمد و د وسیله روح القدس د بیابو هدایت شد ^۲ و د اونجی مدت
چل روز شیطو او ره وسوسه کد. او دزی مدت هیچ چیز نخورد و امو روزا که آخر شد، او گشنه شد.

^۳ اوخته ابلیس دزو گفت: "اگه تو باچه خدا آستی د امزی سنگ بگی که نان جور شنه."

^۴ عیسی د جواب ازو گفت: "د کلام خدا نوشته شده که 'انسان تنها د وسیله نان زنده نییه.'"

^۵ بعد ازو ابلیس او ره د یگ بلندی برده د یگ لحظه تمام مملکتای دنیا ره دزو نشو دد ^۶ و گفت: "پگ امزی
قدرت ها و شان-و-شوکت ازیا ره دز تو میدم، چراکه دز مه دده شده، و ما د هر کسی که دل مه شنه میدم. ^۷ پس
اگه تو مره سجده کنی پگ شی از تو موشه."

^۸ لیکن عیسی د جواب شی گفت: "نوشته شده که، 'خداوند، خدای خو ره سجده کو و تنها او ره عبادت کو!'"

^۹ اوخته ایلیس او ره د اورشلیم برده د بلندی خانه خدا ایستلجی کد و دزو گُفت: “اگه تو باچه خدا آستی خود ره از اینجی تا پورته کو، ^{۱۰} چون نوشته شده که

’ او د باره از تو د ملایکه های خو حکم مونه

تا اونا از تو حفاظت کنه’

^{۱۱}
و

’ اونا تو ره د دستای خو میگیره،

نشنه که پای تو د کدم سنگ دکه کنه. ”

^{۱۲} لیکن عیسی د جواب شی گُفت: “گفته شده که، ’خداوند، خدای خو ره آزمایش نکو!’ ”

^{۱۳} وختیکه پگ و سوسه های ایلیس تامو شد او تا یگ مدت از عیسی دور شد.

عیسی د منطقه جلیلیه

^{۱۴} و عیسی د قدرت روح القدس پس د جلیلیه آمد و خبر د باره ازو د تمام امزو منطقه تیت شد. ^{۱۵} او د عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و پگ او ره تعریف-و-توصیف موكد.

مردم ناصیره عیسی ره رد مونه

^{۱۶} وختی او د ناصیره، دمزو جای که کته شدد، آمد، او د مطابق عادت خو د روز آرام د عبادت خانه رفت و ایسته شد که کلام خدا ره بخانه. ^{۱۷} اوخته طومار اشعیا نبی دزو دده شد و او طومار ره واز کده امو جای ره پیدا کد که نوشته یه:

^{۱۸} ”روح خداوند د بله ازمه قرار دره،

چراکه او مَره مَسَح کده

تا بلده غریبا خوشخبری بدم.

او مَره رَبی کده تا آزادی ره بلده اَسیرا

و بینایی ره بلده کورا اعلان کنم،

مظلوما ره از شر ظالما خلاص کنم

^{۱۹} و سال لطف-و-مهربانی خداوند ره اعلان کنم.

^{۲۰} بعد ازو طومار ره لوله کده د خادم عبادت خانه دد و ششت که وعظ کنه. تمام کسای که د مینه عبادت خانه بود چیمای خو ره د عیسی دوختند ^{۲۱} و او توره خو ره شروع کده دزوا گفت: "امروز ای پیشگویی پوره شده د گوشای شمو رسید."

^{۲۲} تمام مردم تعریف-و-توصیف شی ره موکد و از تورای پرفیضی که از دان شی بر موشد حیر و مند و موگفت: "ایا ای باچه یوسف نیبه؟"

^{۲۳} عیسی دزوا گفت: "شمو حتما ای مثل ره د بله ازمه موگید که او طیب، تو خود خو ره شفا بدی! و ام موگید که چیزای ره که مو شنیده که تو د کفرناحوم کده، د اینجی ام کو، د آغیل خود خو! ^{۲۴} و عیسی گفت: "ما حقیقت ره دز شمو موگم، هیچ پیغمبر د منطقه خود خو قبول نشده. ^{۲۵} و یگ حقیقت دیگه ره ام دز شمو موگم، د ورون ایاس پیغمبر عذر خائونوی بیوه د سرزمین اسرائیل بود، د امزو غیتیکه آسمو سه و نیم سال بسته شده بارش نکد و قحطی سخت تمام سرزمی ره گرفت. ^{۲۶} مگم ایاس د پیش هیچ کدم ازوا نرفت جز د پیش یگ خائون بیوه د صرفت د ملک صیدون. ^{۲۷} و امی رقم د زمان الیشع پیغمبر عذر نفرای کولی گرفته د اسرائیل بود، و له هیچ کدم ازوا پاک نشد بغير از نعمان سوریه ای."

^{۲۸} اوخته تمام کسای که د مینه عبادت خانه بود از شنیدون امزی تورا عذر قار شد ^{۲۹} و باله شده عیسی ره از شار بر کد و او ره د شیخی تپه که شار ازوا د بله شی آباد شدد برد، تاکه او ره از اونجی تا پورته کنه. ^{۳۰} لیکن او از

مینکل ازوا تیر شُد و رفت.

عیسیٰ یگ آدمِ جندی ره شفا میدیه

^{۳۱} بعد ازو عیسیٰ تا شُدِه دَ کفرناحوم که یکی از شارای جلیلیه آسته رفت، و اونا ره دَ روزِ آرام دَ عبادت خانه تعلیم دَد. ^{۳۲} مردم از تعلیم شی خيرو مند، چراکه تورای شی پُر قدرت بود. ^{۳۳} دَ امزو عیت دَ عبادت خانه یگ آدمِ جندی بود که روح ناپاک دَشت و او قد آواز بلند چیغ زده گُفت: ^{۳۴} ”ای عیسیای ناصری! قد ازمو چی عَرَضِ دَری؟ آیا آمدے که مو ره نابود کنی؟ ما تو ره مینخشُم که تو کی آستی. تو امو مَقَدَسِ خُدا آستی.“ ^{۳۵} لیکن عیسیٰ دَ بِلِه ازو هیبت کده گُفت: ”چپ بشی و ازو بر شو!“ اوخته جن او آدم ره دَ پیشِ رُوی ازوا دَ زمی آندخت و بدون ازی که دَزو صَرَرِ پرسنه از شی بر شُد. ^{۳۶} اونا پگ شی حیرت زده شُدِه قد یگدیگه خُو موگُفت: ”ای چی رقم توره آسته؟ او قد قدرت و اختیار دَ ارواح ناپاک حکم مونه و اونا بر موشه؟“ ^{۳۷} و خبر ازو دَ هر جای امزو منطقه تیت شُد.

شفا دَدونِ ناجورا

^{۳۸} عیسیٰ بعد از بر شُدو از عبادت خانه دَ خانه شمعون رفت و خُسرمادرِ شمعون سخت تو کُدد. پس اونا از عیسیٰ خاهش کد که او ره شفا بدیه. ^{۳۹} اوخته عیسیٰ دَ بِلِه سر شی آمده دَ بِلِه تو هیبت کد و تو او ره ایله کد. او قوری باله شُد و دَ خدمتِ ازوا مشغول شُد.

^{۴۰} بعد از آفتو ششتو، پگ کسای که نفرای ناجور دَشت و امو ناجورا دَ مَرَضِ های رقم رقم گرفتار بود، اونا ره دَ پیشِ عیسیٰ آورد و او دستای خُو ره دَ بِلِه هر کدم ازوا ایشته اونا ره شفا دَد. ^{۴۱} و جنیات ام دَ امرِ عیسیٰ از عَدَر کسا بر موشد و چیغ زده موگُفت: ”تو باچه خُدا آستی!“ لیکن عیسیٰ دَ بِلِه ازوا هیبت موکد و نمی ایشته که توره بگیه، چون جنیات میدنست که او مسیح آسته.

عیسیٰ دَ دیکه جای ها تعلیم میدیه

^{۴۲} دَ عیتِ روز واز شُدو عیسیٰ بر شُدِه دَ یگ بیابو رفت. اوخته مردم دَ طلبِ ازو بر شُد و غیتیکه دَ پیشِ ازو رسید، اونا او ره شَلّه شُد که از پیشِ ازوا نروه. ^{۴۳} و لیکن عیسیٰ دَزوا گُفت: ”ما خوشخبری دَ باره پادشاهی خُدا ره دَ دیکه شارا ام باید اعلان کنم، چراکه ما بلده امزی مقصد ریی شدیم.“ ^{۴۴} امی رقم او دَ عبادت خانه های یهودیه

یارای اوّل عیسیٰ مسیح

۵ یگ روز که عیسیٰ د لب بند گنيسارت ایسته بُود، مردّم تَشه-و-تيله کده د گرد شی جم شد تا کلام خُدا ره گوش کنه. ^۲ د امزو غیت عیسیٰ دُو کشتی د لب بند دید که ماهی گیرا از منِه شی بُر شُد و تور های خُو ره موششت. ^۳ پس او د یکی امزو کشتی ها که از شمعون بُود، سوار شد و از او خواهش کد که کشتی ره یگ کم وری از لب بند دُور کنه. بعد ازو تاه ششت و از منِه کشتی د مردّم تعلیم دد. ^۴ وختیکه توره های خُو ره خلاص کد د شمعون گُفت: "کشتی ره سون چُقوری او بُبر و تور های خُو ره بلده ماهی گیری د او بندزید." ^۵ شمعون د جواب شی گُفت: "اُستاد، مو تمام شاو زحمت کشیدی، لیکن هیچ چیز گرفته نَتستی. مگم آلی که تو مُوگی، اینه، ما تور ها ره د او میندزم."

۶ وختیکه اونا ای کار ره کد، غدر کلو ماهی گرفت، د اندازه که نزدیک بُود تور های ازوا پاره شنه. ^۷ اوخته اونا سون همکارای خُو که د کشتی دیگه بُود، اشاره کد تا آمده اونا ره کومک کنه. پس اونا آمد و هر دُو کشتی ره پُر کد، د اندازه که کشتی ها نزدیک بُود عرق شنه. ^۸ وختیکه شمعون پترس ای مُعجزه ره دید د پایای عیسیٰ اُفتده گُفت: "یا مولا! از مه دُور شو، چراکه ما آدم گناه کار استم." ^۹ چون او و کسای که قد شی بُود از تعداد کلون ماهیای که گرفتند حیرت زده شُد. ^{۱۰} و یعقوب و یوحنا باچه های زیدی که همکارای شمعون بُود، ام خيرو مند. اوخته عیسیٰ د شمعون گُفت: "ترس نخور! ازی بعد د جای ماهی مردّم ره میگیری." ^{۱۱} پس اونا کشتی ها ره د خُشکی آورده تمام چیزا ره ایله کد و از پُشت عیسیٰ ربی شد.

شفای یگ آدم کولی

۱۲ یگ روز وختیکه عیسیٰ د یکی از شارا بُود، د اونجی یگ آدم بُود که او ره کاملاً کولی گرفتند. او آدم امی که عیسیٰ ره دید، روی د خاک اُفتد و عذر-و-زاری کده گُفت: "یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مره پاک کنی." ^{۱۳} عیسیٰ دست خُو ره دراز کد و د بله شی ایسته گُفت: "ما میخایم؛ پاک شو." فوری مَرَضِ کولی او ره ایله کد. ^{۱۴} و عیسیٰ د زو حُکم کده گُفت: "د هیچ کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و بلده پاک شدون خُو هدیه ره که موسیٰ امر کده، تقدیم کو تا بلده پگ یگ شاهی بشه که پاک شده."

^{۱۵} و له خبر عیسی دیگه ام کلوتر تیت شد، د اندازه که مردمای کلو جم موشد تا تورای شی ره گوش کنه و از ناجوری های خو شفا پیدا کنه. ^{۱۶} لیکن عیسی د بیابو مورفت و دُعا موكد.

جور شدن یگ آدم شل

^{۱۷} یگ روز وختیکه عیسی تعلیم میدد و فریسیا و عالمای دین از تمام آغیلای جلیلیه و یهودیه و از اورشلیم آمده د اونجی ششتد و قدرت خدوند بلده شفای ناجورا قد عیسی بود، ^{۱۸} بے بلغه چند نفر یگ آدم فلج ره د بله یگ جاگه گرفته اورد. اونا کوشش کد که او ره داخل بیره و د پیش عیسی بیله، ^{۱۹} مگم از خاطر جمعیت مردم هیچ راه پیدا نتبست که او ره داخل بیره. اوخته اونا د بله بام بر شد و مریض ره قد جاگه شی از بین خشت ها د مینکل جای د پیش عیسی تاه کد. ^{۲۰} وختیکه عیسی ایمان ازوا ره دید، د مریض گفت: "آی مرد، گناه های تو بخشیده شد."

^{۲۱} اوخته عالمای دین و فریسیا قد یگدیگه خو گفت: "ای کی آسته که کفرگویی مونه؟ کی میتنه گناه ها ره ببخشه غیر از خدا و بس؟" ^{۲۲} عیسی فکر های ازوا ره پی برده د جواب ازوا گفت: "چرا ای رقم فکر ها ره د دل های خو جای میدید؟" ^{۲۳} کدم شی آسو آسته: آیا گفتون ازی که، 'گناه های تو بخشیده شد' یا گفتون ازی که، 'باله شو و راه بورو؟' ^{۲۴} لیکن تا بدید که «باچه انسان» قدرت و-اختیار بخشیدون گناه ها ره د روی زمی دره، بنگرید که چیز کار موئم. "و عیسی د امرؤ آدم فلج گفت: "تو ره موگم: 'باله شو و جاگه خو ره گرفته خانه خو بورو!'" ^{۲۵} و او د پیش روی ازوا دستی باله شد و جاگه ره که د بله شی خاو بود گرفت و خدا ره حمد و-ثنا گفته طرف خانه خو رفت.

^{۲۶} پگ ازوا خيرو منده خدا ره ستایش کد د حالیکه ترس خوردد و موگفت: "امروز چیزای عجیب و-غریب ره دیدی."

لاوی مالیه گیر یار عیسی موشه

^{۲۷} بعد ازو عیسی ازونجی بر شده یگ مالیه گیر ره دید که لاوی نام دشت و د جای مالیه گرفتو ششتد. عیسی دزو گفت: "از پشت ازمه بیه." ^{۲۸} و او باله شده تمام چیز ره ایله کد و از پشت عیسی ری شد. ^{۲۹} اوخته لاوی د خانه خو یگ مهمانی کته بلده عیسی گرفت و یگ جم کته مالیه گیرا و مردمای دیگه ام قد ازوا د سر دسترخو ششتد.

^{۳۰} پس فریسیا و عالمای دین ازوا د بله یارای عیسی نق بق کده گفت: "چرا شمو قد مالیه گیرا و گناه کارا موخو رید و وچی مونیید؟" ^{۳۱} عیسی د جواب ازوا گفت: "کسای که جور آسته د طبیب ضرورت ندره، بلکه کسای که ناجور آسته د طبیب ضرورت دره. ^{۳۲} ما نمدیم که مردمای عادل ره دعوت کنم، بلکه آمدیم که گناه کارا ره بلده تویه

دَعْوَتِ كُنْمَ .”

دَ بَارِهَ رُوزِه

^{۳۳} اوخته اونا دَ عیسیٰ گُفت: ”شاگردای یحییٰ اکثرأ روزه میگیره و دُعا مُونه و پیروای فریسیا ام امی رقم مُونه، لیکن یارای ازتو همیشه مُوخوره و وُچی مُونه.“ ^{۳۴} عیسیٰ دَ مَثَلِ دَزُوا گُفت: ”آیا میتنید مهمونای توی خانه ره تا وختیکه داماد قد ازوا آسته وادار کنید که روزه بگیره؟“ ^{۳۵} ولے روزای مییه که داماد از وا گِرِفْتِه مُوشه؛ اوخته دَمَزُو روزا اونا روزه میگیره.“

^{۳۶} او اینی مَثَلِ ره ام دَزُوا گُفت: ”هیچ کس کالای نو ره چک نمونه که یگ ٹوٹه شی ره گِرِفْتِه دَ کالای کُهنه پینه کنه؛ اگه نه کالای نو پاره مُوشه و ٹوٹه ره که از کالای نو گِرِفْتِه ام قد کُهنه جور نمیه.“ ^{۳۷} و امی رقم هیچ کس شراب تازه ره دَ مَشک های کُهنه شیو نمونه. اگه بُکُنه، شراب تازه مَشک ها ره ترقنדה لُوو مُوشه و مَشک ها ضایع مُوشه. ^{۳۸} پس شراب تازه باید دَ مَشک های نو ذخیره شُنه. ^{۳۹} هیچ کس بعد از خوردون شراب کُهنه، شراب نو نمیخایه، چُون او مُوگه: ’کُهنه خُویتَر آسته.‘“

جَر-و-بَحْثِ دَ بَارِهَ رُوزِ آَرَام

^۶ دَ یگ روزِ آرامِ عیسیٰ از مَنِه کِشت های گندم تیر مُوشد و یارای شی خوشه های گندم ره کنده دَ قَفِ اَلْغِه خُو مُولید و مُوخورد. ^۲ اوخته بعضی از فریسیا گُفت: ”چرا کاری ره مُونید که انجام دَدون شی دَ روزِ آرام رَوَا نییه؟“ ^۳ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”آیا شُمو نَخاندید که داوود چیز کار کد زمانیکه خود شی و رفیقای شی گُشنه بُود؟“ ^۴ او دَ خانِه خُدا داخل شُد و نانِ تقدیم شُدِه ره گِرِفْتِه خورد و دَ رفیقای خُو ام دَد، نانی ره که خوردون شی بلده هیچ کس رَوَا نییه بَعیر از پیشوایو.“ ^۵ و او اِدامه دده دَزُوا گُفت: ”«باچه انسان» صَاحِبِ رُوزِ آَرَام آسته.“

عیسیٰ بَسْمِ دَ رُوزِ آَرَامِ شَفا مِیدیه

^۶ دَ یگ روزِ آرامِ دیگه عیسیٰ دَ عِبَادَتِ خانِه داخل شُد و دَ تَعْلیمِ دَدو شُرُوع کد. دَ اُونجی یگ آدم بُود که دِستِ راست شی خُشک شُد. ^۷ عالِمای دین و فریسیا نظر شی دَ عیسیٰ بُود تا بِنگره که او دَ روزِ آرامِ شَفا مِیدیه، یا نه، چُون اونا میخاست یگو راه پیدا کده او ره ملامت کنه. ^۸ لیکن عیسیٰ فِکر های ازوا ره پی بُرد و دَ آدمِ دِستِ خُشک

شده گفت: "باله شو و د مینکل جای ایسته شو." او باله شده ایسته شد. ^۹ اوخته عیسی دزوا گفت: "از شمو یگ سوال مونم: آیا د روز آرام نیکی کدو روا آسته یا بدی کدو، نجات ددون جان یا نابود کدون شی؟" ^{۱۰} بعد ازو چار طرف خو سون پگ ازوا توخ کد و دزو آدم گفت: "دست خو ره دراز کو." او دراز کد و دست شی جور شد. ^{۱۱} لیکن اونا سخت قار شد و قد یگدیگه خو گفت: "قد عیسی چیز کار کنی؟"

دوازده رسول عیسی

^{۱۲} د یکی امزو روزا عیسی بلده دُعا کدو د کوه رفت و امو شاو ره د عبادت-و-دُعا د حضور خدا تیر کد. ^{۱۳} وختیکه روز شد، او پیروای خو ره د پیش خو کوی کد و از مینکل ازوا دوازده نفر ره انتخاب کده اونا ره «رسول» لقب دد که اینیا بود: ^{۱۴} شمعون که عیسی نام شی ره «پترس» ایشت، اندریاس برار شمعون، یعقوب، یوحنا، فیلیپس، برتولما، ^{۱۵} متی، توما، یعقوب باچه خلفی، شمعون مشهور د غیرتی، ^{۱۶} یهوذا باچه یعقوب و یهوذا اسخربوطی که امی نفر عیسی ره د گیر دد.

^{۱۷} عیسی قد ازوا از کوه تیلو آمده د یگ جای اوار ایسته شد. تعداد کلون پیروای شی و یگ جمعیت کته مردم که از تمام یهودیه و اورشلیم و از ساحل صور و صیدون آمدد، د اونجی ایسته بود. ^{۱۸} اونا آمدد که تورای ازو ره گوش کنه و از مرض های خو شفا پیدا کنه. کسای که بخاطر ارواح ناپاک د عذاب بود، اونا جور شد. ^{۱۹} و پگ مردم کوشش موكد که د عیسی دست بزنه، چون ازو یگ قدرت بر موشد که پگ ره شفا میدد.

خوشی و غم

^{۲۰} اوخته عیسی روی خو ره سون یارای خو کده گفت:

"نیک د بخت شمو که غریب استید،

چراکه پادشاهی خدا از شمو یه.

^{۲۱} نیک د بخت شمو که آلی گشنه استید،

چراکه سیر موشید.

نیک د بخت شمو که آلی چخرا مونیډ،

چراکه د وخت شی خنده مونیډ.

^{۲۲} نیک د بخت شمو وختیکه مردم بخاطر «باچه انسان»

از شمو بد موبره،

شمو ره از مینکل خو بر مونه،

شمو ره دو-و-دشنام میدیه

و شمو ره بدنام موکنه.

^{۲۳} دمزو روز خوشی کینید و قرتک-و-خیزک بزینید،

چون اجر شمو د عالم باله غدر بزرگ آسته،

چراکه بابه کلونای ازوا ام قد پیغمبرا امی رقم رفتار کد.

^{۲۴} لیکن وای د حال از شمو کسای که دولت مند آستید،

چراکه شمو راحتی خو ره تیر کدید.

^{۲۵} وای د حال از شمو کسای که سیر آستید،

چراکه گشنه موشید.

وای د حال از شمو کسای که آلی خنده مونیډ،

چراکه ماتم و چخرا د انتظار شمو آسته.

۲۶ وای د حال شمو

وختیکه مردم شمو ره تعریف-و-توصیف مونه،

چراکه بابه کلونای امزی مردم

قد انبیای دروغی امی کار ره کد.

۲۷ مگم شمو کسای که گوش میگیرید، دز شمو موگم که دشمنای خو ره دوست داشته بشید و کسای که از شمو نرفت دره قد شی خوبی کنید؛^{۲۸} کسای که شمو ره نالت مونه بلده ازوا خیر-و-برکت طلب کنید و کسای که شمو ره آزار-و-اذیت مونه بلده ازوا دعا کنید.^{۲۹} اگه یگو کس د کومه راست تو قد چپات میزنه، کومه دیگه خو ره ام سون ازو دور بدی. و اگه یگو کس چپن تو ره میگیره، پیرون خو ره ام ازو دریغ نکو.^{۳۰} هر کس که از تو یگو چیز طلب مونه دزو بدی و کسی که یگو چیز تو ره موبره از شی پس طلب نکو.^{۳۱} پس امو رقمیکه شمو میخاهید مردم قد شمو رفتار کنه، شمو ام امو رقم رفتار کنید.

۳۲ اگه شمو تنها کسای ره دوست داشته بشید که شمو ره دوست دره، ای بلده شمو چی فایده دره؟ چون حتی گناه کارا ام دوستدارای خو ره دوست دره.^{۳۳} و اگه شمو تنها قد کسای خوبی کنید که قد شمو خوبی مونه، ای بلده شمو چی فایده دره؟ چون حتی گناه کارا ام امی رقم مونه.^{۳۴} اگه شمو فقط د کسای قرض بدید که امید پس گرفتن شی ره درید، ای بلده شمو چی فایده دره؟ چون حتی گناه کارا د گناه کارا قرض میدیه تا او ره پس بگیره.

۳۵ لیکن شمو دشمنای خو ره دوست داشته بشید و قد ازوا خوبی کنید. قرض بدید و هیچ امید پس گرفتن شی ره نداشته بشید. اوخته اجر شمو عذر کلو موبشه و شمو بچکیچای حضرت اعلی موشید، چون او حتی د حق ناشکرا و بدکارا ام مهربو آسته.^{۳۶} پس رحم دل بشید امو رقمیکه آته آسمانی شمو رحیم آسته.

د باره دیگرو قضاوت نکنید

۳۷ د باره دیگرو قضاوت نکنید تا قضاوت نشنید؛ دیگرو ره محکوم نکنید تا محکوم نشنید؛ ببخشید تا بخشیده شنید.^{۳۸} بدید تا دز شمو دده شنه. یگ منک خوب فشار دده شده، تکان دده شده و سرریزی کده د بغل شمو ایشته موشه، چون د منکی که میدید، د امزو منک دز شمو دده موشه.

^{۳۹} اوخته، عیسیٰ اینی مثل ره دزوا گُفت: ”آیا آدم کور میتنه که یگ کور دیگه ره کوتل کُنه؟ آیا هر دوی شی د چاه نَموفته؟“ ^{۴۰} شاگرد از اُستاد خُو کده باله تر نییه، لیکن هر کسی که تعلیم کامل گرفته بشه، او مثل اُستاد خُو موشه.

^{۴۱} چرا پر کاه ره د چیم برار خُو مینگری، ولے از دستک چپوی که د چیم خود تُو آسته بے خبری؟ ^{۴۲} چطور میتنی که د برار خُو بگی: ’برار، مَره بیل که پر کاه ره از چیم تُو بر کُنه‘ د حالیکه د چیم خود تُو دستک چپو آسته و تُو نَمینگری؟ او ریاکار، اوّل دستک چپو ره از چیم خود خُو بر کُو. اوخته خُو بتر مینگری و میتنی پر کاه ره از چیم برار خُو بر کنی.

درخت و میوه شی

^{۴۳} هیچ درخت خُوب میوه بد نَمیدیه و درخت بد ام میوه خُوب نَمیدیه. ^{۴۴} امی رقم هر درخت از میوه خُو شَنخته موشه، چراکه مردم انجیر ره از قد خار جم نَمونه و انگور ره از بوته خار نَمیچینه. ^{۴۵} آدم خُوب از خزانه خُوب دل خُو چیزای خُوب بر مونه و آدم شریر از خزانه بد خُو چیزای بد بر مونه، چُون دان انسان از چیزی که د دل انسان پریمو آسته، توره مَوگیه.

تادو قوی و ضعیف

^{۴۶} چرا مَره «یا مولا، یا مولا» گفته کوی مَونید، و چیزی ره که مَوگیم انجام نَمیدید؟ ^{۴۷} هر کسی که د پیش ازمه مییه و تورای مَره گوش گرفته دزوا عمل مونه، ما بلده شمو نشو میدم که او مثل کی آسته: ^{۴۸} او مثل آدمی آسته که د وخت خانه آباد کدو زمی ره غوج کند و تادو شی ره د بله سنگ ایشته. پس غتیکه سیل آمد، سیل او امو خانه ره زد، مگم حتی تکان دده نَنست، چراکه محکم آباد شُد. ^{۴۹} لیکن کسی که تورای مَره گوش میگیره و دزوا عمل نَمونه، مثل آدمی آسته که خانه خُو ره د روی زمین بدون تادو جور کد. وختیکه سیل او ره زد، او دستی چپه شُد و خرابی امزو خانه غدر کَلو بُود.

شفای غلام قومندان رومی

^۷ وختیکه عیسیٰ تورای خُو ره د گوش مردم رسنده خلاص کد، او د کفرناحوم در آمد. ^۲ د اونجی یگ قومندان رومی یگ غلام دشت که او ره کلو دوست دشت و امو غلام سخت ناجور و نزدیک د مردو بُود. ^۳ وختیکه قومندان

رُومی دَ باره عیسیٰ خبر شُد، اُو ریش سفیدای یهودیا ره دَ پیشِ اَزو رَی کد تا از شی خواهش کنه که بییه و غلام شی ره شفا بَدیه. ^۴ اونا دَ پیشِ عیسیٰ اَمَد و عَدَر-و-عَدَر و عَدَر عَدَر و عَدَر عَدَر کده دَزو کُفت: ”اُو آدم اَرزِش شی ره دَره که امی نیکی ره دَ حقِ اَزو کنی، ^۵ چراکه اُو قَوْم مو ره دوست دَره و یگ عبادت خانه ام بلده ازمو آباد کده.“ ^۶ پس عیسیٰ قد ازوا رَی شُد و دَ حالیکه اونا نزدیکِ خانه رسیدد قومندان دوستای خُو ره دَ پیشِ اَزو رَی کده کُفت: ”یا مولا، خود ره زَحمت نَدی، چراکه ما لایق شی ره نَدَرُم که تُو دَ زیرِ چَتِ خانه مه بییی. ^۷ امزی خاطر خود ره لایقِ ازی نَدیدُم که دَ پیشِ تُو بییم. فقط امزونجی حُکم کُو و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ^۸ چراکه خود مه آدم زیرِ امر اَسْتُم و عسکرا زیرِ امر ازمه اَسْتَه؛ وختی دَ یگ شی مُوگُم، ’بورُو!‘ اُو موره و دَ دیگه شی مُوگُم، ’بیه!‘ اُو مییه و دَ غلام خُو مُوگُم، ’اینی کار ره بُو!‘ اُو مُوکنه.“

^۹ وختیکه عیسیٰ ای تورا ره شنید، تعجب کد و زوی خُو ره سون جمعیتی که از پشت شی میمد دَور دَد و کُفت: ”دز شمو مُوگُم که حتی دَ مینکلِ مردمِ اسرائیل ام امی رقم ایمان پیدا نکدیم.“ ^{۱۰} وختیکه نفرای رَی شُد پس دَ خانه قومندان رسید، دید که غلام جور شُد.

زنده کدونِ باچه خاتونِ بیوه

^{۱۱} چند وخت بعد عیسیٰ دَ یگ شار دَ نام نائین رفت. یارای شی و یگ جمعیتِ کنه قد شی قتی رفت. ^{۱۲} امی که اُو نزدیکِ درگه شار رسید، دید که جنازه یگ مرد برده موشه. امو جنازه یگانه باچه آبه خُو بود و آبه شی بیوه بود. عَدَر مردمِ امزو شار قد ازو قتی مورفت. ^{۱۳} وختیکه مولا عیسیٰ اُو ره دید، دل شی دَ حالِ خاتونِ بیوه سوخت و دَزو کُفت: ”چخرا نَکُو.“ ^{۱۴} اوخته نزدیکِ اَمده دَست خُو ره بله تابوت ایش و نفرای که تابوت ره موبرد ایسته شُد. و عیسیٰ کُفت: ”ای جوان، ما تُو ره مُوگُم که باله شو!“ ^{۱۵} امو مُرده باله شُد ششت و دَ گپ زدو شُد. و عیسیٰ اُو ره دَ آبه شی تسلیم کد.

^{۱۶} اوخته، پگِ مردمِ ره بیم گرفت و اونا خُدا ره ستایش کده کُفت: ”یگ پیغمبر بزرگ دَ مینکلِ ازمو اَمده!“ و ام کُفت: ”خُدا دَ بله قوم نظرِ لطف کده!“ ^{۱۷} و خبر دَ باره ازو دَ تمامِ یهودیه و پگ منطقه های چاردور تیت شُد.

یحییٰ از بندی خانه نفرای خُو ره دَ پیشِ عیسیٰ رَی مونه

^{۱۸} شاگردای یحییٰ خبر پگِ امزی چیزا ره بلده ازو رسند. اوخته یحییٰ دُو نفر از پیروای خُو ره کوی کد ^{۱۹} و اونا ره

د پيش عيسی ربي کد که پُرسان کنه: "آيا تُو امو کس آستی که آمدنی يه يا مو چيم د راه کُدم کس ديگه بشی؟"

^{۲۰} وختی امو دُو نفر د پيش عيسی رسيد، اونا گُفت: "مو ره يحيای تعميد دهنده د پيش تُو ربي کده تا پُرسان کُنی که، آيا تُو امو کس آستی که آمدنی يه، يا مو چيم د راه کُدم کس ديگه بشی؟"

^{۲۱} دَمزو مَجَل عيسی غدر مردُم ره که گرفتار مَرَض ها، بلا ها و ارواح ناپاک بُود شفا دده بُود و غدر کورا ره پينا کُدد. ^{۲۲} اوخته عيسی د جواب ازوا گُفت: "بوريد، چيزای ره که ديديد و شنيديد د يحيی خبر بديد؛ دزو بُگيد که کورا پينا موشه، لنگا راه موره، کولی گرفته ها پاک موشه، کر ها شِنوا موشه، مُرده ها دوباره زنده موشه و د غريبا خوشخبری دده موشه. ^{۲۳} نيك د بخت کسی که از مه دلخور نَشنه."

شاهدي عيسی د باره يحيی

^{۲۴} وختیکه قاصداي يحيی رفت، عيسی قد جمعيت مردُم د باره يحيی د گپ زدو شد و گُفت: "بلده توخ کدون چيزخيل د بابو رفتيد؟ بلده توخ کدون يگ نئ که از باد ميلرزه؟ ^{۲۵} خي بلده توخ کدون چيزخيل رفتيد؟ بلده ديدون آدمی که کالای ابريشمی د جان شی آسته؟ اونه، کسای که کالای دُولی موبوشه و عيش-و-نوش مونه جای شی د قصر های پادشايو آسته. ^{۲۶} پس بلده ديدون چيزخيل برو رفتيد؟ بلده ديدون يگ پيغمبر؟ ارے، ما دز شمو مُوگم که يحيی از پيغمبر کده بزرگتر آسته. ^{۲۷} او امو کسی آسته که د باره شی نوشته شده:

'اينه، ما رسول خُو ره پيشلون تُو ربي مونم،

تا راه تُو ره پيش روی تُو آماده کنه.'

^{۲۸} ما دز شمو مُوگم: د مينکل کسای که از خاتونو زیده شده، هيچ کس از يحيی کده بزرگتر نييه؛ وله ريزه ترين شخص د پادشاهی خدا ازو کده بزرگتر آسته."

^{۲۹} تمام مردُم که ای تورا ره شنيد، د شمول مالیه گيرا عدالت خدا ره تصديق کد، چراکه اونا از دست يحيی غُسل تعميد گرفتند. ^{۳۰} ليکن فريسيا و عالمای شريعت خاست-و-اراده خدا ره بلده خُو قبول نکد، چراکه غُسل تعميد گرفتو از دست يحيی ره رد کد. ^{۳۱} عيسی ادامه دده گُفت: "مردُم ای نسل ره قد چيزخيل برابر کنم؟ اميا مثل چی آسته؟ ^{۳۲} اميا مثل بچکيچای آسته که د بازار ششته و يگديگه خُو ره کوی کده مويگه: 'بلده شمو سرنی زدی،

شُمُو بازی نَكْدِيد و نَوَحِه خاندي، شُمُو ماتم نَكْدِيد.

^{۳۳} چُون يحيای تعميد دهنده که آمده، اُو نه نان مُوخوره و نه شراب وُچي مونه. ولے شُمُو مُوگيد، 'اُو چن دره.' ^{۳۴} و «باچه انسان» که آمده ام مُوخوره و ام وُچي مونه، ولے شُمُو مُوگيد: 'اونه، اُو آدم پُرخور و شرابی و رفیقِ مالیه‌گیرا و گناهکارا آسته!' ^{۳۵} لیکن حکمت دَ وسیله دوستدارای خُو ثابت موشه.

خاتون بدکار بخشیده موشه

^{۳۶} یکی از فریسیا عیسی ره بلده نان خوردو دعوت کد. پس عیسی دَ خانه فریسی رفت و دَ سر دسترخو ششت. ^{۳۷} دَمزُو شار یگ خاتو زندگی موكد که گناهکار بود. اُو وختی شنید که عیسی دَ خانه فریسی دَ سر دسترخو ششته، اُو یگ بوتل سنگی پُر از عطر ره گرفته اورد. ^{۳۸} اُو دَ پشت سر عیسی دَ نزدیک پایای شی چخرا کده ایسته شد و قد آودیده خُو پایای شی ره دَ شستو شد و قد مویای خُو خشک کد. بعد ازو پایای شی ره ماخ کده دَ عطر ملیدو شد.

^{۳۹} وختی امو فریسی که عیسی ره دعوت کدد ای کار ره دید، اُو دَ دل خُو گفت: "اگه ای آدم پیغمبر موبود، حتماً پی موبرد که ای کی و چی رقم خاتو آسته که دزو دست میزنه، چُون ای یگ گناهکار آسته" ^{۴۰} اوخته عیسی دَ جواب ازو گفت: "شمعون! ما یگ گپ درم که باید قد ازتو بگم."

اُو گفت: "بگی استاد."

^{۴۱} عیسی گفت: "از یگ آدم دو نفر قرضدار بود، یگ شی پنج صد دینار و دیگه شی پنجاه دینار. ^{۴۲} ازی که اونا چیزی نداشت که بدیه، اُو قرض هر دوی شی ره بخشید. آلی کدم ازوا کلوتر اُو ره دوست میدنه؟"

^{۴۳} شمعون دَ جواب شی گفت: "دَ نظر مه امو کسی که قرض شی کلوتر بخشیده شد."

عیسی دَ زشی گفت: "قضاوت تو درست آسته." ^{۴۴} اوخته روی خُو ره سون امزو خاتو کده دَ شمعون گفت: "امی خاتو ره مینگری؟ ما دَ خانه تو آمدم؛ تو بلده ششتون پایای مه آو نددی، مگم ای خاتو پایای مره قد آودیده خُو ششت و قد مویای خُو خشک کد. ^{۴۵} تو روی مره ماخ نکدی، مگم ای از وختیکه ما دَ اینجی آمدیم پایای مره ماخ کده ربی یه و بس نمونه. ^{۴۶} تو سر مره قد روغو چرب نکدی، مگم ای دَ پایای مه عطر ملید. ^{۴۷} پس دز تو مومگم که

گناه‌های ازی که کلو بُود بخشیده شد، امزی خاطر ای مَره کلو مُحَبَّت کد. لیکن از کسی که کمتر بخشیده شده، مُحَبَّت شی کمتر آسته.

^{۴۸} اوخته عیسی د خاتو گُفت: ”گناه‌های تو بخشیده شده.“

^{۴۹} کسای که قد ازو د سر دسترخو ششند، قد یگدیگه خو د گپ زدو شد و گُفت: ”ای کی آسته که حتی گناه‌ها ره موبخشه؟“ ^{۵۰} بسم عیسی دمزو خاتو گُفت: ”ایمان تو، تو ره نجات دده. بخیر-و-سلامت بورو.“

خاتونوی که از عیسی پیروی موكد

۱ بعد ازو عیسی شار د شار و آغیل د آغیل رفته موعظه موكد و خوشخبری ره د باره پادشاهی خدا اعلان موكد و دوازده یار شی ام قد شی قتی بود. ^۲ امچنان چند خاتو که از ارواح ناپاک و ناجوری‌ها شفا پیدا کدد، او ره همراهی موكد، یعنی: مریم مشهور د مریم مجدلیه که ازو هفت جن بر شدد، ^۳ یونا خاتون خوزا رئیس قصر هیرودیس، سوسن و غدر خاتونوی دیگه که قد مال-و-دارایی خو د عیسی و یارای شی خدمت موكد.

مثلی تخم زدون دیغو

^۴ وختیکه جمعیت کنه مردم جم شد و هنوز ام از هر شار د پیش عیسی میمد، او مثل آورده گُفت: ^۵ ”یگ دیغو بلده تخم زدو برو رفت. او د حالیکه تخم پاش میدد یگ مقدار شی د راه اُفتده پایمال شد و مرغکوی هوا آمده اونا ره خورد. ^۶ یگ مقدار شی د زمین سنگلاخ اُفتد و سوز کد، مگم ازی که زمی نم نداشت، اونا خشک شد. ^۷ یگ مقدار شی د مینکل خارا اُفتد و خارا قد ازوا قتی کنه شده اونا ره قپه کد. ^۸ مگم یگ مقدار شی د زمین خوب اُفتد و سوز کده صد برابر حاصل دد.“

وختیکه امی ره گُفت، د آواز بلند اعلان کد: ”هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیره!“

^۹ اوخته یارای شی ازو پرسان کده گُفت: ”معنای امزی مثل چی آسته؟“

^{۱۰} عیسی گُفت: ”پی بردون رازهای پادشاهی خدا بلده شمو بخشیده شده، مگم بلده دیگر و د مثل گفته موشه تا

اُونَا توخ کُنه، ولے ننگره

و گوش بگيره، ليکن پي نبره.

تفسير مثل ديغو

^{۱۱} معنای امزی مثل اینی آسته: تُخم، کلام خُدا آسته. ^{۱۲} امو تُخمای که د راه اُفتد، کسای آسته که گوش مُوکُنه، مگم شیطو ميبه و کلام ره از دلهاي ازوا گرفته موبره تا اونا ایمان نيره و نجات پیدا نکنه. ^{۱۳} اوناى که د زمين سنگلاخ اُفتد، کسای آسته که وختی کلام ره گوش مونه او ره د خوشی قبول مُوکُنه، مگم امی کسا ریشه ندره. امزی خاطر تا یگ مَجَل ره ایمان دره، ولے د وختِ آزمایش از راه بُر موشه. ^{۱۴} و تُخمای که د بين خارا اُفتد، کسای آسته که گوش مونه، ليکن رفته رفته تشويش ها، مال-و-دولت و عيش-و-نوشِ زندگي اونا ره قپه مونه و ایمان ازوا د پُختگی نَميرسه. ^{۱۵} مگم اوناى که د زمين خُوب موفته کسای آسته که کلام ره ميشنوه و قد دل پاک و نيّت نیک او ره نگاه مونه و قد صبر-و-حوصله ثمر ميره.

مثل چراغ

^{۱۶} هيچ کس چراغ ره روشو نمونه که او ره د زیر یگ کاسه یا چارپایی بيله، بلکه او ره د بيله چراغدان ميله تا کسای که داخل ميبه بننه بنگره. ^{۱۷} چون هيچ چیزی نييه که تاشه بشه و معلومدار نشنه و هيچ چیزی نييه که پوشيده بشه و برملا و بے پرده نشنه.

^{۱۸} پس متوجه بشيد که د چی رقم چیزا گوش بدید؛ چون کسی که دره، دزو کلوتر دده موشه، مگم کسی که ندره، حتی امو چیز ره که گمان مونه دره، ام از شی گرفته موشه.

آبه و برارای عيسى

^{۱۹} د امزو غيت آبه و برارون عيسى د پيش شی آمد که او ره بنگره، ليکن اونا نتنست که د پيش ازو برس، چراکه مردم عذر کلو جم بود. ^{۲۰} اوخته يگو کس دزو گفت: ”آبه تو و برارون تو د برو ايسته يه و ميخايه که تو ره بنگره.” ^{۲۱} مگم عيسى د جواب ازوا گفت: ”آبه و برارون مه کسای آسته که کلام خدا ره گوش ميگيره و دز شی عمل مونه.”

آرام کدونِ طوفان

^{۲۲} یگ روز عیسیٰ قد یارای خُو د کِشتی سوار شُد و دزوا گُفت: ”بیید که د اُو لب دریاچه بوری.“ پس اونا رَی شُد. ^{۲۳} د حالیکه اونا رَی بُود عیسیٰ خاو رفت. اوخته یگ طوفان شَدید د دریاچه پَیدا شُد، د اندازه که کِشتی از او پُر مُوشُد و اونا د خطرِ غرق شُدو بُود. ^{۲۴} اونا د پیش عیسیٰ رفت و اُو ره بیدار کده گُفت: ”اُستاد، اُستاد! مو نابود مُوشی.“

پس عیسیٰ باله شُد د بِلَه طوفان و چلپه های قوی هَبیت کد و اونا ایسته شُد و آرامش برقرار شُد. ^{۲۵} اوخته اُو د یارای خُو گُفت: ”ایمان شمو کجا یه؟“ اونا ترس خورد و حیرت زده قد یگدیگه خُو موگُفت: ”ای چی رقم آدم آسته که حتی د بِلَه باد و آو حکم مونه و اونا از آید شی مُوشه.“

بُر کدونِ جنیات از آدم جندی

^{۲۶} پس اونا د سرزمینِ جَدَریا رسید که د اُو طرف دریاچه جلیلیه آسته. ^{۲۷} و امی که عیسیٰ د خُشکی تاه شُد، اُو قد یگ آدم جندی که امزو شار بُود رُوی د رُوی شُد. اُو از کلو دیر کالا نپوشید و د کُدم خانه زندگی نکُدد، بلکه د قبرستو بُود-و-باش دشت. ^{۲۸} وختیکه عیسیٰ ره دید، اُو چیغ زده خود ره د پیش شی اندخت و د آواز بلند گُفت: ”ای عیسیٰ باچه خُداي مُتعال، دز مه چی غرض دَری؟ دز تُو عذر مُونم که مره عذاب نکُو.“ ^{۲۹} چُون عیسیٰ د روح ناپاک امر کُدد که از اُو نفر بُر شنه. امو روح ناپاک چندین دفعه اُو ره گِرِفْتُد، اگرچه مردُم اُو ره د زنجیرا و زولانه ها بسته کده از شی نگاهوانی مُوکد، باز ام اُو زنجیرای خُو ره مُنٹی مُوکد و جن اُو ره د بیابو مُوَرِد.

^{۳۰} پس عیسیٰ از شی پُرسان کده گُفت: ”نام تُو چی یه؟“

اُو گُفت: «لشکر.» چراکه جنیاتِ کلو د پوستِ اَرُو در آمدُد. ^{۳۱} اوخته اونا د پیش عیسیٰ عذر-و-زاری کد که دزوا امر نکنه که اونا د چاهِ بے آخر بوره.

^{۳۲} دَمَرُو غَیت یگ گلّه کِنه خُوک د بغلِ تپه میچرید. و جنیات د پیش عیسیٰ عذر-و-زاری کد که دزوا اجازه بدیه تا اونا د پوستِ خُوک ها داخل شنه. پس عیسیٰ دزوا اجازه دَد. ^{۳۳} اوخته جنیات امزو آدم بُر شُد د پوستِ خُوک ها در آمد و تمام گلّه از دامنه تپه د منِه دریاچه هُجوم بُرده غرق شُد. ^{۳۴} وختی چوپونوی خُوک ها ای واقعه ره دید، اونا

دوتا کد و ای خبر ره د شار و آغیلای اطراف تیت کد. ^{۳۵} اوخته مردم برو آمد تا بنگره که چی گپ شده. اونا وختی د پیش عیسی رسید، امو آدم ره دید که جنیات از شی بر شدد؛ او د پیش پای عیسی ششتد و کالا پوشیدد و هوشیار شدد. اونا ای ره دیده ترس خورد. ^{۳۶} و کسای که ای واقعه ره دیده بود، دزوا نقل کد که امو آدم جندی چی رقم جور شد. ^{۳۷} اوخته پگ مردم آغیلای چاردور جرسین از عیسی خواهش کد که از منطقه ازوا بوره، چراکه اونا سخت گرفتار ترس-و-وحشت شدد.

پس عیسی د کشتی سوار شد تا پس بوره. ^{۳۸} اوخته امو آدم که از شی جنیات بر شدد د پیش عیسی زاری کد که او ره ام قد خو بوره. مگم عیسی او ره ربی کده گفت: ^{۳۹} ”پس د خانه خو بورو و نقل کو که خدا چیقس کار کته بلده تو کده.“

اوخته او رفته د تمام شار اعلان کد که عیسی چیقس کار کته بلده شی کده.

جور شدون خاتون مریض و زنده کدون دختر یایروس

^{۴۰} وختیکه عیسی پس د جلیلیه آمد، مردم د دم راه شی آمد، چراکه پگ ازوا منتظر شی بود. ^{۴۱} اوخته، یگ نفر د نام یایروس که رهبر عبادت خانه بود آمده خود ره د پیش پای عیسی اندخت و عذر-و-زاری کد که د خانه شی بییه، ^{۴۲} چون او فقط یگ دختر دشت که تقریباً دوازده ساله بود و او نزدیک مردو بود.

امی که عیسی حرکت کد مردم د بله ازو د تشه-و-تيله کدو شد. ^{۴۳} د اونجی یگ خاتو بود که مدت دوازده سال خونریزی دشت. باوجود که او تمام دارایی خو ره بلده تداوی خو خرچ کدد، هیچ کس نتستد که او ره تداوی کنه. ^{۴۴} امو خاتو از پشت عیسی آمده د دامون چپن شی دست زد و فوراً خونریزی شی بند شد. ^{۴۵} اوخته عیسی گفت: ”کی دز مه دست زد؟“ وختیکه پگ انکار کد، پترس گفت: ”استاد، جمعیت مردم د گرد تو جم شده و د بله تو تشه-و-تيله مونه.“ ^{۴۶} لیکن عیسی گفت: ”حتماً یگو کس دز مه دست زد، چون ما پی بر دم که یگ قدرت از مه بر شد.“ ^{۴۷} وختی امو خاتو فامید که تاشه شده نمیتنه، او لرزیده آمد و د پیش پای شی افتده د حضور پگ مردم گفت که از چی خاطر دزو دست زد و چی رقم فوراً شفا پیدا کد.

^{۴۸} عیسی دزو گفت: ”دختر مه، ایمان تو، تو ره شفا دد. بخیر-و-سلامت بورو.“

^{۴۹} عیسی هنوز توره موگفت که یگو کس از خانه رهبر عبادت خانه آمده دزشی گفت: ”دختر تو فوت کد. آلی

دیگه اُستاد ره زحمت ندی. ” وختیکه عیسی ای توره ره شنید، او د یایروس گُفت: ”ترس نَخور؛ فقط ایمان دشته بش و او جور موشه.“

^{۵۱} وختیکه عیسی د خانه یایروس رسید، او بَعیر از پتُرس، یوحنا، یعقوب و آته و آبه دختر دیگه کس ره نه ایشته که قد شی داخل بوره. ^{۵۲} پگ کسای که د اُونجی بود بلده دختر چخرا و مخته موكد، لیکن عیسی دزوا گُفت: ”چخرا نکنید، او نمرده، بلکه خاوا آسته.“ ^{۵۳} اوخته اونا د بله عیسی ریشخندی کد، چون اونا میدنست که او مرده. ^{۵۴} لیکن عیسی دست دختر ره گرفت و کوی کده گُفت: ”ای دختر، باله شو!“ ^{۵۵} روح دختر دزشی پس آمد و او یگدم ورخست. اوخته عیسی امر کد که دزو یگو چیز بدیه تا بخوره. ^{۵۶} آته و آبه شی خیرو مند، مگم عیسی دزوا امر کد که د باره چیزی که رخ دده د هیچ کس نقل نکنه.

وظیفه دوازده رسول عیسی

۹ عیسی دوازده یار خو ره کوی کد و دزوا قدرت و اختیار دد تا جنیات ره بر کنه و مَرَض ها ره شفا بدیه. ^۲ بعد ازو اونا ره ریی کد تا پادشاهی خدا ره اعلان کنه و ناجورا ره شفا بدیه ^۳ و دزوا گُفت: ”بلده سفر خو هیچ چیز نبرید: نه تیاق، نه توبره، نه نان، نه پیسه و نه ام کالای اضافی. ^۴ د هر خانه که داخل موشید، د امونجی بُمَنید تا وختیکه امزو جای بر نشدید. ^۵ اگه مردم کدم جای قد شمو خوش آمد نکد، د وختیکه امزو جای بر موشید، خاک پایای خو ره تک بزید تا د خلاف ازوا یگ شاهی بشه.“

^۶ پس اونا ریی شده آغیل د آغیل گشت و خوشخبری ره اعلان کده د هر جای مردم ره شفا دد.

تشویش هیرودیس حکمران

^۷ د امزو غیت هیرودیس حکمران د باره تمام کارای که موشد شنید و بیخی گیج شد، چون بعضی مردم موگفت که یحیای تعمید دهنده از مرده ها دوباره زنده شده. ^۸ و بعضی کسا موگفت که الیاس پیغمبر ظهور کده و بعضی های دیگه موگفت که یکی از انبیای زمان قدیم دوباره زنده شده.

^۹ لیکن هیرودیس گُفت: ”یحیی ره خود مه سر زدم. پس ای کی آسته که ما د باره شی ای رقم چیزا میشتنوم؟“ و او کوشش کد که عیسی ره بنگره.

نان ددو د پنچ هزار

^{۱۰} وختیکه رسولا پس آمد، اونا چیزای ره که انجام دده بود د عیسی نقل کد. اوخته عیسی اونا ره جدا کد و قد ازوا تنها د یگ شار د نام بیت صیدا رفت. ^{۱۱} ولے جمعیت مردم خبر شد و از پشت شی رفت. او قد ازوا منده نبشی کده د باره پادشاهی خدا قد ازوا توره گفت و کسای ره که د شفا ضرورت دشت، شفا دد.

^{۱۲} نزدیک آفتو ششتو امو دوازده رسول د پیش شی آمده گفت: "مردم ره رخصت کو که د آغیلا و منطقه های گرد- و بر رفته بلده خو شواجای و نان پیدا کنه، چراکه مو د اینجی د یگ بیابو آستی."

^{۱۳} عیسی د جواب ازوا گفت: "شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بخوره."

اونا گفت: "مو بعبیر از پنچ نان و دو ماهی دیگه چیز ندری؛ ای بس نمونه جز که بوری و بلده پگ امزی مردم نان بخری." ^{۱۴} چون اونا تقریباً پنچ هزار مرد بود. پس عیسی د یارای خو گفت: "اونا ره د دل های پنجاه نفری بشندید." ^{۱۵} اونا امو رقم کد و پگ ره شنند. ^{۱۶} اوخته عیسی امو پنچ نان و دو ماهی ره گرفت و سون آسمو توخ کده شکرگزاری کد و اونا ره ثوئه کده د یارای خو دد تا د پیش مردم ببله. ^{۱۷} پس تمام مردم خورده سیر شد و اونا ثوئه- و پرچه باقی منده شی ره که جم کد، دوازده سبد پر شد.

اقرار پترس د باره عیسی

^{۱۸} یگ روز وختیکه عیسی تنهای خو دعا موكد و یارای شی قد شی قتی بود، او ازوا پرسان کد: "مردم چی موكیه، که ما کی آستم؟" ^{۱۹} اونا د جواب شی گفت: "بعضی ها موكیه که تو یحیای تعیید دهنده آستی، بعضی های دیگه ایلاس پیغمبر و بعضی های دیگه ام موكیه که یکی از پیغمبرای قدیم دوباره زنده شده." ^{۲۰} عیسی دزوا گفت: "شمو چی موكید که ما کی آستم؟"

پترس د جواب شی گفت: "تو مسیح خدا آستی."

عیسی د باره مرگ خو پیشگویی مونه

^{۲۱} لیکن عیسی یارای خو ره منع کد و دزوا امر کد که ای توره ره د هیچ کس نگیه. ^{۲۲} او گفت: "لازم آسته که

«باچه انسان» رنج-و-عذاب کلو بنگره و د وسیله ریش سفیدا، پیشوایون عالی مقام و عالمای دین رد شده کشته شنه و د روز سیوم دوباره زنده شنه.

^{۲۳} اوخته او د پگ مردم گُفت: «اگه کسی میخایه که از مه پیروی کنه او باید خود خو ره انکار کنه و صلیب خو ره باله کده از پُشتِ ازمه بییه. ^{۲۴} چون هر کسی که بخایه جان خو ره نجات بدیه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که بخاطر ازمه جان خو ره از دست بدیه، او ره نجات میدیه. ^{۲۵} چون بلده انسان چی فایده دره که تمام دنیا ره د دست بیره، مگم جان خو ره از دست بدیه یا تلف کنه؟ ^{۲۶} پس هر کسی که از مه و از تورای مه ننگ دشته بشه، «باچه انسان» ام وختیکه د بزرگی-و-جلال خود خو و د جلال آته آسمانی و ملایکه های مقدس مییه، ازو ننگ مونه. ^{۲۷} مگم ما حقیقت ره دز شمو مومگم: بعضی کسای که د اینجی ایسته یه مَره مرگ ره نمیچشه تا پادشاهی خدا ره ننگره.»

تبدیلی شکل مسیح

^{۲۸} هشت روز بعد امزی تورای عیسی پترس و یوحنا و یعقوب ره قد خو گرفته د بله یگ کوه رفت تا دعا کنه. ^{۲۹} د حالیکه او دعا مومکد نمای چهره شی تغییر کد و کالای شی رقم نور سفید شد. ^{۳۰} اوخته بی بلغه دو مرد قد ازو د توره گُفتو شد که اونا موسی و ایلیاس بود. ^{۳۱} اونا د بزرگی-و-جلال ظاهر شد و د باره رفتون مسیح از ای دنیا که د اورشلیم واقع شدنی بود، توره مومگفت.

^{۳۲} دمرو غیت چیمای پترس و رفیقای شی از خاو گرنگ شدد. مگم وختیکه اونا کاملاً بیدار شد، بزرگی-و-جلال عیسی و امو دو مرد ره که قد شی ایسته بود، دید. ^{۳۳} د حالیکه امو دو نفر از عیسی جدا موشد، پترس دزو گُفت: «استاد، کلو خوب آسته که مو د اینجی آستی. اجازه بدی که سه سایه‌بان جور کنی: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسی و یگ ام بلده ایلیاس.» پترس هیچ نموفامید که چی موجه. ^{۳۴} او درو توره مومگفت که یگ اور آمده د بله ازوا سایه کد و غیتیکه اونا د اور داخل موشد، یارا ره وهم گرفت. ^{۳۵} اوخته از اور یگ آواز آمده گُفت: «اینمی باچه مه آسته، انتخاب شده مه؛ از آید شی شنیدا!»

^{۳۶} وختیکه آواز بند شد، عیسی تنهای خو د اونجی بود. ولی اونا دان خو ره گرفت و دمرو روزا د هیچ کس د باره چیزی که دیدد نقل نکد.

جور شُدونِ آدمِ جندی

^{۳۷} روزِ دِیگه شی وختیکه اونا از کوه تاه شُد، یگ جمعیتِ کُنه مردُم دَ دَمِ راهِ عیسی آمد. ^{۳۸} اوخته یگ نفر از مینکلِ مردُم چیغ زده گُفت: ”اُستاد، ما دَ پیش تو زاری مُونم که دَ بله باچه مه یگ نظرِ لُطف کُو، چراکه امی یگ اولاد ره دَرُم و بَس. ^{۳۹} بے بلغه اُو ره یگ روحِ ناپاک میگیره و اُو یگدم چیغ میزنه و دَ سر شی حمله مییه، دَ اندازه که از دان شی قف بُر موشه؛ اُمو روح اُو ره کلو فشار میدیه و دَ سختی ایله مونه. ^{۴۰} ما دَ پیش یارای تو عذر-و-زاری کُدم که اُمو روح ره بُر کنه، مگم اونا نتنست. ^{۴۱} عیسی دَ جواب شی گُفت: ”ای نسلِ بے ایمان و گمراه. تا کی قد شمو بَشُم و شمو ره تَحْمَل کُنم؟ باچه خُو ره اینجی بیر.“

^{۴۲} غیتیکه باچه میمد جن اُو ره دَ زمی زَد و سر شی حمله اُورد، لیکن عیسی دَ بله روحِ ناپاک هیبت کده باچه ره شفا دَد و اُو ره تسلیم آته شی کد. ^{۴۳} و پگ از بزرگی خُدا خيرو مند.

عیسی بسم دَ باره مرگ خُو پیشگویی مونه

دَ حالیکه پگِ مردُم از کارای عیسی حیرت زده شُد، اُو دَ یارای خُو گُفت: ^{۴۴} ”ای توره ها ره دَ گوش خُو بگیرید: «باچه انسان» دَ دِستِ مردُم تسلیم موشه. ^{۴۵} ”مگم اونا مقصدِ توره شی ره نفامید و ای توره ازوا تاشه مند تا پی نبره. و اونا ترس خورد که دَ ای باره ازو پُرسان کنه.

کی دَ مینکلِ مردُم بزرگ آسته؟

^{۴۶} یگ بحث دَ مینکلِ ازوا باله شُد که کُدم ازوا بزرگتر آسته. ^{۴۷} اوخته عیسی فکر های دِلِ ازوا ره پی بُرد و یگ بچکیچه ره گرفته دَ پالوی خُو ایستلجی کد ^{۴۸} و دَزوا گُفت: ”هر کسی که امی بچکیچه ره دَ نامِ ازمه قبول کنه، مره قبول کده و هر کسی که مره قبول کنه، اُمو ره قبول کده که مره ری کده. پس کسی که دَ مینکلِ شمو از پگ کده ریزه تر بَشه، بزرگترین آسته.“

کسی که دَ ضدِ شمو نَبشه، اُو قد شمو آسته

^{۴۹} اوخته یوختا گُفت: ”اُستاد، مویگ نفر ره دیدی که دَ نامِ ازتو جنیات ره بُر موکد و مو اُو ره مَنع کدی، چراکه اُو

از جم ازمو نَبود. ” لیکن عیسی دَزُو کُفت: ” اُو ره مَنع نَکُنید، چُون کسی که دَ ضِد شُمُو نییه اُو قد شُمُو یه. ”

تعصَبِ مَرْدُمِ سَامِرِه

^{۵۱} وختیکه زمانِ رفتونِ عیسی دَ عالمِ باله نزدیک موشد، اُو قد اِراده محکم رُخ سُون اورشَلیم کده رَی شُد. ^{۵۲} اُو قاصدا ره پیشلون خُو رَی کد و اونا رفته دَ یکی از آغیلای سَامِرِه داخل شُد تا بلده اَزُو تیاری بگیریه. ^{۵۳} مگم مَرْدُمِ سَامِرِه قد عیسی خوش آمد نکد، چراکه رُخ اَزُو سُون اورشَلیم بُود و دَ اُونجی مورفت. ^{۵۴} وختی یارای شی یعقوب و یوختا ای کار ره دید، کُفت: ” یا مولا، آیا میخاهی که مو درخاست کنی که آتش از آسمو تا بییه و امیا ره از بین بیره، [امو رقم که ایلاس کد]؟ ”

^{۵۵} لیکن عیسی دَور خورده اونا ره سرزنش کد [و کُفت، ” شُمُو نَمیدنید که از کدَم روح آستید. ” ^{۵۶} چُون «باچه انسان» نَمده که نابود کنه، بلکه آمده که نجات بدیه. ”] اوخته اونا دَ یگ آغیلِ دیگه رفت.

شرط های پیروی از عیسی

^{۵۷} وختیکه اونا دَ راه رَی بُود، یگ نفر دَ عیسی کُفت: ” هر جای که بوری ما از پُشت تُو مییم. ” ^{۵۸} ولے عیسی دَزُو کُفت: ” روباه ها غار دَره و مُرغکوی آسمو وور دَره، مگم «باچه انسان» جای سر ایشتو ام ندره. ”

^{۵۹} و اُو دَ یگ نفرِ دیگه کُفت: ” از پُشت مه بیه. ” مگم اُو کُفت: ” یا مولا، بیل که اول رفته آته خُو ره دَفن کُنم. ” ^{۶۰} لیکن عیسی دَزُو کُفت: ” بیل که مُرده ها، مُرده های خُو ره دَفن کنه، ولے تُو بورُو و خوشخبری پادشاهی خُدا ره اعلان کُو. ”

^{۶۱} و یگ نفرِ دیگه کُفت: ” یا مولا، ما از پُشت تُو مییم، لیکن اجازه بدی که اول رفته از خانوار خُو خُداحافظی کُنم. ”

^{۶۲} مگم عیسی دَزُو کُفت: ” کسی که دست شی دَ قلبه بشه و پُشت سر خُو توخ کنه، اُو دَ پادشاهی خُدا سم نَمییه. ”

رَبِي كَدُونِ هفتادِ پَيَرَوِ

۱۰ بعد اَزُو مولا هفتاد نفر دِيگه ره تعيين كد و اونا ره دُو دُو نفر پيشلون خُو د هر شار و جايي كه خود شي رفتني بُوَد ربي كد. ۲ پيش از ربي كدو اُو دزوا گُفت: "حاصل كلو آسته، ليكن كارگر كم. امزي خاطر از صاحب حاصل خواهش كُنيد كه كارگرا ره بلده جم كدون حاصل خُو ربي كنه. ۳ حركت كُنيد. اينه، ما شمو ره مثل باره گو د مينكل گرگا ربي مونم. ۴ خلطي پيسه، بوغچه و چپلي قد خُو نبريد و قد هيچ كس د راه سلام-و-عليك نكُنيد.

۵ د هر خانه كه داخل موشيد، اول بگريد: 'سلامتي-و-آرامش دمزي خانه بشه.' ۶ اگه د اونجی يگ آدم صلح طلب بشه، سلام شمو د بله ازو قرار ميگيره؛ ليكن اگه نبشه، سلام شمو پس د خودون شمو ميبه. ۷ دمزو خانه بُميد و هر چيزي كه ميديه بخوريد و وچي كُنيد، چراكه كارگر حقدار مزد خُو آسته. پس خانه د خانه نگرديد.

۸ د هر شار كه داخل موشيد و مينگرديد كه قد شمو خوش آمد مونه، اوخته هر چيزي ره كه د پيش شمو ايشت، بخوريد؛ ۹ و ناجوراي ره كه د اونجی آسته شفا بديد و دزوا بگريد كه 'پادشاهی خدا دز شمو نزديك شده.' ۱۰ مگم د هر شار كه داخل موشيد و مينگرديد كه قد شمو خوش آمد نمونه، اوخته د كوچه های شي رفته بگريد: ۱۱ 'حتي خاك شار شمو ره كه د بله پايای موشسته، د خلاف شمو تك ميزني. مگم بدنيدي كه پادشاهی خدا نزديك شده.' ۱۲ ما دز شمو موگم كه د روز قضاوت بلده سدوم مجازات سُبكتَر موشه نسبت د امزو شار.

سرزنشِ مردُمایِ بے ايمان

۱۳ وای د حال تو ای خورزين! و وای د حال تو ای بيت صيدا! چون معجزای كه د منه از شمو ظاهر شد، اگه د صور و صيدون ظاهر موشد، اونا غدر وخت پيش پلاس موبوشيد و د خگشتر شسته توبه موكد. ۱۴ مگم آلی د روز قضاوت بلده صور و صيدون مجازات سُبكتَر موشه نسبت دز شمو. ۱۵ و تو، ای كفرناحوم، آیا تا آسمو سر تو بلند موشه؟ نه، تو د قارِ عالم مرده ها سرنگون موشی!

۱۶ کسی كه از آيد شمو شنه، از آيد ازمه شده و کسی كه شمو ره رد كنه، مره رد كده و کسی كه مره رد كنه، امو ره رد كده كه مره ربي كده."

پس آمدون هفتاد پیرو

^{۱۷} و او هفتاد پیرو د خوشی پس آمده گُفت: ”یا مولا، د نام ازتو حتی جنیات ام از آید مو موشه.“ ^{۱۸} عیسی دزوا گُفت: ”ما شیطو ره دیدم که مثل آتشک از آسمو تاه اُفتد. ^{۱۹} اینه، ما دز شمو قُدرت-و-اختیار ددیم که د بله مار ها و گزدم ها لغه کُنید و د بله تمام قُدرت های دُشمو زور بشید؛ و هیچ چیز دز شمو ضرر رسنده نَمیته. ^{۲۰} مگم بلده ازی خوشی نکنید که ارواح ناپاک از آید شمو موشه، بلکه بلده ازی خوشی کُنید که نام های شمو د عالم باله نوشته شده.“

اختیارات مسیح

^{۲۱} د امزو غیت عیسی د وسیله روح القدس خوشی کده گُفت: ”ای آته، صاحب آسمو و زمی، از تو شکرگزاری موم که ای چیزا ره از آدمای دانا و هوشیار تاشه کده و بلده بچکیچای ریزه برملا کده. ارے ای آته، چون خاست-و-اراده ازتو امی بود.“

^{۲۲} آته مه تمام چیزا ره دز مه تسلیم کده؛ هیچ کس نمیدنه که باچه کی آسته بغير از آته و امی رقم هیچ کس نمیدنه که آته کی آسته بغير از باچه و کسای که باچه بخایه دزوا برملا کنه.“

^{۲۳} اوخته روي خو ره سون یارای خو دور دد و تاشکی دزوا گُفت: ”نیک د بخت چیمای شمو که امو چیز ره مینگره که شمو مینگرید. ^{۲۴} چون ما دز شمو موم که غدر پیغمبرا و پادشایو آرزو دشت که چیزی ره که شمو مینگرید بنگره، ولی ندید و چیزی ره که شمو میشنوید بشنوه، مگم نشنید.“

مهم ترین حکم

^{۲۵} د امزو غیت یگ عالم شریعت باله شده بلده آزمایش از عیسی سوال کد: ”استاد، ما چی کار کنم تا صاحب زندگی ابدی شوم؟“ ^{۲۶} او دز شی گُفت: ”د تورات چی نوشته یه؟ و تو او ره چی رقم میخانی؟“ ^{۲۷} او د جواب عیسی گُفت: ”خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام قوت و تمام عقل خو محبت گو و همسایه خو ره رقم خود خو الی دوست دشته بش.“ ^{۲۸} عیسی دزو گُفت: ”تو جواب درست ددی. امی ره انجام بدی و تو زنده مومنی.“ ^{۲۹} و لیکن او که می خاست خود ره حق ثابت کنه از عیسی پرسان کد: ”همسایه مه کی آسته؟“

قَصِّهٖ عِيسَى دَ بَارِهٖ يِگِ سَامِرِي نِيكوكار

^{۳۰} عِيسَى دَ جَوَابِ شَيِ گُفَت: ”يِگِ آدَمِ اَزِ اَوْرُشَلِيمِ طَرَفِ شَارِ اَرِيحَا مَوْرَفَتِ كِه دَ دِسْتِ دُزَا اَفْتَد. اَوخْتِه اُونَا اُو رِه لُجِ كَدِه لَث-و-كُوبِ كَدِ و نِيْمِ جَانِ اَيْلِه كَدِه رَفْت. ^{۳۱} تَصَادُفِي، يِگِ پِيشُوا اَمْرُو رَاهِ تِيرِ مَوْشُد. و خْتِيكِه اَمُو نَفَرِ رِه دِيد، اَزِ دِيگِه بَغْلِ رَاهِ تِيرِ شُد. ^{۳۲} اَمِي رَقْمِ يِگِ لَاوِي اَمِ و خْتِيكِه دَ اُونَجِي اَمَدِ و اُو رِه دِيد، اَزِ دِيگِه بَغْلِ رَاهِ تِيرِ شُد. ^{۳۳} لِيكِنِ يِگِ مُسَاْفِرِ و خْتِيكِه دَ نَزْدِيكِ اَزُو اَمَدِ و اُو رِه دِيد، دِلِ شَيِ دَ حَالِ اَزُو سُوخْت. ^{۳۴} اَوخْتِه دَ پِيشِ شَيِ اَمَدِه زَخْمَايِ اَزُو رِه قَدِ شَرَابِ شُشْتِ و رَوغو چَرَبِ كَدِه بَسْتِه كَد. بَعْدِ اَزُو اُو رِه دَ بِلِه اَلَاغِ خُو سَوَارِ كَدِه دَ مُسَاْفِرِخَانِه اُورْدِ و اَزِ شَيِ نِگَاهِ دَارِي كَد. ^{۳۵} رُوژِ دِيگِه شَيِ نَفَرِ سَامِرِي دُو دِينَارِ رِه بُرِ كَدِه دَ صَاْحِبِ مُسَاْفِرِخَانِه دَدِ و دَزُو گُفَت: ’اِيِ آدَمِ رِه خُوْبِ نِگَاهِ كُو و هَرِ قَدَرِ كِه كَلَوْتَرِ اَزِي خَرَجِ كُنِي، و خْتِيكِه پَسِ اَمَدَمِ دَزِ تُو مِيْدَمِ.’

^{۳۶} اَلِي دَ نَظَرِ تُو كُدَمِ اَمْرِي سِه نَفَرِ هَمْسَايِه اَمْرُو اَدَمِ بُوْدِ كِه دَ دِسْتِ دُزَا اَفْتَدُد؟“ ^{۳۷} عَالِمِ شَرِيْعَتِ گُفَت: ”اَمُو كَسِي كِه دَزُو دِلْسُوژِي كَد.“ اَوخْتِه عِيسَى دَزُو گُفَت: ”بُوْرُو، تُو اَمِ اَمُو رَقْمِ كُو.“

مُلاَقَاتِ عِيسَى دَ خَانِه مَرْتَا و مَرِيْمِ

^{۳۸} دَ حَالِيكِه اُونَا مَوْرَفَتِ، عِيسَى دَ يِگِ اَغِيْلِ دَاخِلِ شُدِ و دَ اُونَجِي يِگِ خَاتُو دَ نَامِ مَرْتَا اُو رِه دَ خَانِه خُو مِهْمُو كَد. ^{۳۹} مَرْتَا يِگِ خَوَارِ دَشْتِ دَ نَامِ مَرِيْمِ. مَرِيْمِ دَ پِيشِ پَايِ عِيسَى شِشْتُدِ و تَوْرِه شَيِ رِه گُوشِ مُوَكَد.

^{۴۰} لِيكِنِ مَرْتَا كِه بَخَاطِرِ كَارَايِ كَلُو هُوشِپَرَكِ شُدُدِ دَ پِيشِ عِيسَى اَمَدِه گُفَت: ”يَا مَوْلَا، اَيَا مُتَوَجِه نِيْسْتِي كِه خَوَارِ مِه مَرِه تَنَهَا اَيْلِه كَدِه تَا تَمَامِ كَارِ رِه مَا اَنجَامِ بَدَم؟ پَسِ اُو رِه تَشِ كُو كِه قَدِ مِه كَوْمَكِ كُنِه.“

^{۴۱} مِگَمِ عِيسَى دَ جَوَابِ شَيِ گُفَت: ”مَرْتَا، مَرْتَا! تُو دَ وَسِيْلِه چِيْزَايِ كَلُو هُوشِپَرَكِ و وَرَخَطَا مَوْشِي، ^{۴۲} لِيكِنِ فَفَطِ يِگِ چِيْزِ لَازِمِ اَسْتِه؛ و مَرِيْمِ اَمُو جِصَّه خُوْبِ رِه اِنْتِخَابِ كَدِه كِه اَزُو گِرْفْتِه نَمُوشِه.“

عِيسَى دُعَا كَدُو رِه دَ يَارَايِ خُو يَادِ مِيْدِيِه

۱۱ يِگِ رُوژِ عِيسَى دَ يِگِ جَايِ دُعَا مُوَكَد. و خْتِيكِه دُعَايِ شَيِ خَلَاصِ شُد، يِكِي اَزِ يَارَايِ شَيِ دَزُو گُفَت: ”يَا مَوْلَا، دُعَا كَدُو رِه دَزِ مَو يَادِ بَدِي، اَمُو رَقْمِ كِه يَحِيِي دَ پِيْرَوَايِ خُو يَادِ دَد.“ ^۲ عِيسَى دَزُوَا گُفَت: ”هَرِ و خْتِيكِه دُعَا

مُونید اینی رقم بگید:

ای آته آسمانی، نام تو مقدس باد؛

پادشاهی تو ببیه؛

نان روزانه مو ره هر روز دز مو بدی؛

گناهای مو ره ببخش،

چون مو ام قرضدارای خو ره موبخشی

و مو ره د آزمایش قرار ندی.

^۵ اوخته عیسی دزوا گُفت: "فرض کنید که یکی از شمو یگ رفیق دشته بشه و د نیم شاو د پیش ازو رفته بگه: 'برار، سه نان دز مه قرض بدی. چون یکی از دوستای مه از سفر د خانه مه آمده و ما هیچ چیز ندرم که د پیش شی بیلم.' اوخته او از مننه خانه بگه: 'مره آزار ندی! آلی درگه قلف شده و ما و بچکیچای مه د جاگه در آمدی؛ ما نمیتئم که باله شده دز تو یگو چیز بدم.' مگم ما دز شمو موگم: حتی اگه او از روی دوستی باله نشنه و دز تو یگو چیز ندیه، ولی از خاطر شله شدون شی، او باله موشه و هر چیزی که دوست شی ضرورت دشته بشه، دز شی میدیه. امزی خاطر ما دز شمو موگم: طلب کنید و دز شمو دده موشه؛ بیالید و شمو پیدا مونید؛ نخخ کنید و درگه بلده شمو واز موشه. چون هر کسی که طلب کنه د دست میره و هر کسی که بیاله پیدا مونه و هر کسی که نخخ کنه، درگه بلده شی واز موشه.

^{۱۱} آیا د مینکل شمو اوطور آته پیدا موشه که اگه باچه شی ازو ماهی طلب کنه، او د جای ماهی دزو مار بدیه؟ ^{۱۲} یا اگه خیکینه طلب کنه، بلده شی دمکجک بدیه؟ ^{۱۳} پس اگه شمو که آدمای شریر استید، موفامید که چی رقم تحفه های خوب د بچکیچای خو بدید، چیس کلوتر آته آسمانی روح القدس ره بلده کسای میدیه که از شی طلب مونه.

تَهْمَت دَ بِلَه عِيسَى

^{۱۴} یگ روز عیسی یگ جن ره که د یگ نفر گنگه بود بر موكد. وختیکه جن بر شد، امو گنگه د توره گفتو شد و مردم خيرو مند. ^{۱۵} لیکن بعضی ازوا گفت: "او جنیات ره د وسیله بعزبول سردسته جنیات بر مونه."

^{۱۶} و یگ تعداد دیگه از روی آزمایش ازو تقاضای معجزه آسمانی کد. ^{۱۷} لیکن عیسی فکرای ازوا ره پی برد و دزوا گفت: "هر مملکت که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، بیرو موشه و هر خانوار که د ضد خانوار خو تقسیم شنه سرنگون موشه. ^{۱۸} اگه شیطان د ضد خود خو تقسیم تقسیم شنه، پس پادشاهی شی چطور برقرار مونه؟ چون شمو مویکد که ما د وسیله بعزبول جنیات ره بر مونم. ^{۱۹} اگه ما د وسیله بعزبول جنیات ره بر مونم، پیروای ازشمو د وسیله چیزخیل اونا ره بر مونه؟ امزی خاطر اونا د بله شمو قضاوت مونه. ^{۲۰} لیکن اگه ما قد قدرت خدا جنیات ره بر مونم، بدیدید که پادشاهی خدا د بین شمو آمده."

^{۲۱} وختیکه یگ آدم زورتو و مسلح از قلعه خو نگاهوانی مونه، مال-و-دارایی ازو محفوظ آسته. ^{۲۲} لیکن وختیکه یگ آدم زورتوتر د بله شی حمله کنه، د بله ازو زور موشه و سلاح ازو ره که د بله شی اعتماد موكد، گرفته موبره و ولجه شی ره تقسیم مونه.

^{۲۳} هر کسی که قد ازمه نییه، د ضد مه آسته و هر کسی که قد ازمه جم نموننه، او تیت پرک مونه.

^{۲۴} وختیکه روح ناپاک از یگ آدم بر موشه بلده آرام گرفتو د جای های خشک موره، مگم پیدا نمیتنه. اوخته او مویکه: 'پس د خانه خو مورم، امزو جای که آمدم. ^{۲۵} وختیکه پس مییه، او امو خانه ره جارو شده و منظم مینگره. ^{۲۶} اوخته او رفته هفت روح دیگه ره که بدتر از خود شی آسته میره و اونا د اونجی داخل شده جای-د-جای موشه؛ و آخرکار حالت امزو نفر بدتر از اول شی موشه."

^{۲۷} دمزو مجل که عیسی توره موكفت یگ خاتو از مینکل جمعیت آواز خو ره بلند کد و دزو گفت: "نیک د بخت امزو آبه که تو ره زیده و دز تو شیر دده!" ^{۲۸} لیکن عیسی گفت: "نه، نیک د بخت کسای که کلام خدا ره گوش میگیره و دزو عمل مونه."

درخواست بلده معجزه

^{۲۹} وختیکه مردم د گِردِ عیسیٰ کلو جم شد، او د توره خو ادامه دده گُفت: "ای نسلِ شیرِ معجزه طلب مونه! مگم هیچ معجزه دزوا نشو دده نموشه بغير از معجزه یونس پیغمبر." ^{۳۰} چون امو رقم که یونس بلده مردم نینوا از طرفِ خدا یگ علامت بود، امو رقم «باچه انسان» ام بلده امزی نسل یگ علامت موشه. ^{۳۱} ملکه جنوب د روز قضاوتِ قد مردم امزی نسل باله موشه و امیا ره محکوم مونه، چون او از دورترین منطقه دنیا آمد تا حکمتِ سلیمان ره گوش بگیره؛ و آلی یگو کس بزرگتر از سلیمان د اینجی آسته. ^{۳۲} د روز قضاوتِ مردم نینوا قد امزی نسل ایسته موشه و ای نسل ره محکوم مونه، چراکه مردم او زمان بخاطر موعظه یونس توبه کد؛ و آلی یگو کس بزرگتر از یونس د اینجی آسته.

تعلیم د باره نورِ باطنی

^{۳۳} هیچ کس چراغ ره روشو نمونه که او ره د یگ جای تاشه یا د زیر کاسه بیله، بلکه د بله چراغ دان میله تا کسای که داخل مییه روشنی شی ره بنگره. ^{۳۴} چیم چراغ جان آسته. پس اگه چیم تو بینا بشه، تمام وجود تو روشو آسته. لیکن اگه چیم تو فاسد بشه، وجود تو ام د تریکی آسته. ^{۳۵} امزی خاطر هوش خو ره بگیر، نشنه روشنی که د وجود تو آسته د تریکی تبدیل شنه. ^{۳۶} پس اگه تمام وجود تو روشو بشه و هیچ حصه شی د تریکی نبشه، اوخته کاملاً روشو آسته، مثل روشنی چراغی که قد نور خو دز تو روشنی میدیه.

عیسیٰ رهبرای مذهبی ره سرزنش مونه

^{۳۷} وختیکه تورای عیسیٰ خلاص شد یکی از فریسیا او ره بلده چاشت مهمو کد. پس عیسیٰ رفت و سر دسترخون ازو ششت. ^{۳۸} مگم امو فریسی وختی دید که عیسیٰ پیش از نان دستای خو ره نششت، او تعجب کد. ^{۳۹} اوخته مولا عیسیٰ دزو گُفت: "شمو فریسیا برون پيله و مشقاب ره پاک مونیید، و له درون خودون شمو پر از حرص و شرارت آسته. ^{۴۰} ای آدمای بے عقل! آیا، امو که برو ره جور کده، درون ره ام جور نکده؟ ^{۴۱} پس از چیزی که درید خیرات بدید و بنگرید که تمام چیزا بلده شمو پاک موشه.

^{۴۲} وای د حال شمو ای فریسیا، چون شمو از نعناع و اسپند و از هر رقم سوزی ده-یگ میدید، مگم عدالت و محبتِ خدا ره نادیده میگیرید. اینمیا ره شمو باید انجام میدید بدون که دیگای شی ره نادیده میگیرید. ^{۴۳} وای د حال

شُمو آی فریسیا! چُون شُمو چوکی های مُهم ره دَ عبادت خانه ها و سلام-و-احترام ره دَ بازار خوش دَرید. ^{۴۴} وای دَ حال شُمو، چُون شُمو مثلِ قبر های نامعلوم اَسْتِید که مردُم دَ بِلِه ازوا راه موره و نَموفامه که دَ اُونجی چی اَسْتِه.

^{۴۵} یکی از عالِمای شریعت دَ جوابِ عیسیٰ گُفت: "اُستاد، تُو قد امزی تورای خُو دَز مو بے احترامی مونی." ^{۴۶} اوخته عیسیٰ گُفت: "وای دَ حالِ از شُمو ام آی عالِمای شریعت، چُون بار های ره دَ بِلِه مردُم بار مُونید که بُردون شی سخت اَسْتِه، مگم خودون شُمو یگ کلک خُو ره ام دَز شی دَکه نَمیدید. ^{۴۷} وای دَ حال شُمو، چراکه شُمو قبر های پیغمبرای ره آباد مُونید که بابه کلونای شُمو اونا ره کُشته. ^{۴۸} و دَمزی رقم شُمو دَ باره بابه کلونای خُو شاهدی مَیدید و اعمالِ ازوا ره تایید مُونید، چراکه اونا پیغمبرا ره کُشت و شُمو قبر های ازوا ره آباد مُونید. ^{۴۹} امزی خاطر حِکمتِ خُدا مُوگه: 'ما بلده ازوا پیغمبرا و رسولا ره رَبی مُونم و اونا بعضی های شی ره مُوکُشه و بعضی های شی ره آزار-و-اَذیت مونه.' ^{۵۰} ای ره گُفت تا خُونِ پگِ پیغمبرای که از شروع دُنیا ریختنده شُده امزی نسل بازخواست شنه: ^{۵۱} از خُونِ هاییل گرفته تا خُونِ زکریا که او دَ بَینِ قریانگاه و خانه خُدا کُشته شُد. اَره، ما دَز شُمو مُوگم که امزی نسل بازخواست موشه. ^{۵۲} وای دَ حال شُمو، آی عالِمای شریعت! شُمو کلی شناختِ پادشاهی خُدا ره گِرَفْتِید. خودون شُمو داخلِ نَموشید و کسای که میخایه داخلِ شُنه، اونا ره مَنع مَوکُئید."

^{۵۳} وختیکه عیسیٰ ازونجی بُر شُد، عالِمای دین و فریسیا قد اَزو سخت دَ مُخالفت کدو شُد و دَ باره چیزای کلو اَزو سوال کد؛ ^{۵۴} اونا دَ گیتته شی بُود که یگو توره از دانِ اَزو بُر شُنه تا او ره دَ دام بندزه.

پرهیز از ریاکاری

۱۲ ^۱ دَمزُو غَیتِ که هزارها نفر جم شُد و دَ اندازه کلو بُود که دَ بِلِه پای یگدیگه خُو بُر موشُد، عیسیٰ اَوّل قد یارای خُو دَ گب زِدو شُد و گُفت: "از خمیرمایه فریسیا یعنی از ریاکاری ازوا احتیاط کُنید. ^۲ هیچ چیزی پوشیده نیسته که بَرَملا نَشُنه و هیچ چیزی تاشه نییه که معلومدار نَشُنه. ^۳ امزی خاطر چیزی که دَ تریکی گُفتید، دَ روشنی شِنیده موشه و چیزی ره که دَ پُشتِ درگه های بند شُک زده گُفتید از بِلِه بام ها اعلان موشه."

از انسان نترس، بلکه از خُدا بترس

^۴ "دوستای مه، دَز شُمو مُوگم، از کسای که جسم ره مُوکُشه و بعد اَزو هیچ چیز نَمیتنه ترس نَخورید. ^۵ مگم ما دَز

شُمو مُوگم که از کی بترسید: امزو بترسید که بعد از کُشتو قُدرت دَره که د دوزخ بندزه. آرے، ما دز شُمو مُوگم که ازو بترسید! آیا پنج مُرغک د دو پیسه سَودا نُمُوشه؟ باوجود ازی ام یکی ازوا از نظر خُدا پُرمُشت نُمُوشه. ^۷ حتی موی های سر شُمو پگ شی د پیش ازو حساب شده. پس ترس نخورید، چون آرزو از شُمو باله تر از هزاران مُرغک آسته.

اقرار پیمان قد مسیح

^۸ ما دز شُمو مُوگم: هر کسی که مَره د پیش مردم اقرار کنه، «باچه انسان» ام او ره پیش ملایکه های خُدا اقرار مونه. ^۹ مگم هر کسی که مَره پیش مردم انکار کنه، ما ام او ره د پیش ملایکه های خُدا انکار موم. ^{۱۰} هر کسی که د ضد «باچه انسان» توره بگیه، بخشیده موشه. لیکن هر کسی که د ضد روح القدس کفرگویی کنه، بخشیده نُمُوشه.

^{۱۱} وختیکه شُمو ره د عبادت خانه ها و د پیش حکمرانا و آدمای قُدرتمند موبره، غصه نکنید که چی رقم از خود دفاع کنید و چی بگید. ^{۱۲} چون د امزو غیت روح القدس دز شُمو یاد میدیه که شُمو باید چی بگید.

مثل آدم دولت مند

^{۱۳} یگ آدم از مینکل مردم د عیسی گفت: «استاد، د برار مه بگی که میراث آیه مو ره قد ازمه تقسیم کنه.»

^{۱۴} عیسی د جواب ازو گفت: «او آدم، کی مَره د مینکل شُمو قاضی یا تقسیمگر مقرر کده؟»

^{۱۵} اوخته عیسی د مردم گفت: «خبردار بشید! از حرص-و-طمع دوری کنید، چراکه زندگی انسان د مال-و-دولت

پریمو بستگی ندره.» ^{۱۶} بعد ازو عیسی اینی مثل ره دزوا گفت: «زمین یگ آدم دولت مند بلده شی حاصل کلو دد.

^{۱۷} اوخته او قد خود خو فکر کده گفت: 'ما چیز کار کنم، چون جای ندرم که حاصلات خو ره د اونجی ذخیره کنم.'

^{۱۸} پس او گفت: 'ما اینی کار ره موم: دی خانه های خو ره خراب کده دی خانه های کنه تر جور موم و تمام حاصلات

و مال های خو ره د اونجی ذخیره موم؛ ^{۱۹} و د خود خو مُوگم: 'او آدم، مال پریمو ذخیره کده که بلده چندین سال

بس آسته. آلی آرام ششته عیش و نوش کو و خوش بش.' ^{۲۰} مگم خُدا دزو گفت: 'ای آدم بے عقل! امشاو جان تو

از تو گرفته موشه و چیزای ره که جم کده از کی موشه؟'

۲۱ امی آسته عاقبت کسی که بلده خو مال-و-دولت ذخیره مونه، مگم د پیش خدا دولت مند نیسته.

توکل و اعتماد د خدا

۲۲ بعد ازو عیسی د یارای خو گُفت: "امزی خاطر دز شمو موگم: د باره زندگی خو تشویش نکئید که چی بخورید یا د باره جسم خو که چی بپوشید، ۲۳ چون زندگی از خوراک و جسم از پوشاک کده مهمتر آسته. ۲۴ زاغ ها ره بنگرید: اونا نه کشت مونه و نه درو و نه دی خانه دره و نه کندو، و له باز ام خدا روزی ازوا ره میدیه. پس آرزیش از شمو از مرغکو کده چندین برابر کلوتر آسته! ۲۵ کدم از شمو میتئید که قد غم-و-غصه خوردو یگ ساعت عمر خو ره دراز کنئید؟ ۲۶ پس اگه شمو امی کار ریزه ره انجام دده نمیتئید، چرا د باره چیزای دیگه غم-و-غصه موخوید؟ ۲۷ گل های سوسن ره بنگرید که چی رقم کنه موشه: اونا نه زحمت میکشه و نه میریشه، و له ما دز شمو موگیم که حتی سلیمان ام قد تمام شان-و-شوکت خو رقم یکی امزوا کالا نپوشید. ۲۸ پس اگه خدا علف دشت ره که امروز آسته و صباح د تندور آندخته موشه ای رقم مپوشنه، آیا شمو ره غدر کلو خوبتر نمپوشنه، ای کم ایمانا؟ ۲۹ پس د طلب ازی نبشید که چی بخورید و چی وچی کنئید، و غم-و-غصه ام نخورید، ۳۰ چرا که تمام ملت های دنیا د طلب پگ امزی چیزا آسته، مگم آته آسمانی شمو میدنه که شمو د امزی چیزا ضرورت درید؛ ۳۱ بلکه د طلب پادشاهی خدا بشید و امی چیزا ام دز شمو دده موشه.

دولت آسمانی

۳۲ ای دل ریزه، ترس نخورید، چون ای رضایت آته آسمانی شمو آسته که پادشاهی ره دز شمو عطا کنه. ۳۳ هر چیزی که درید سودا کده خیرات بدید. بلده خو خلطه های جور کنئید که کهنه نموشه و بلده شمو خزانه های خلاص ناشدنی د عالم باله آسته، د جایی که دز دز شی نزدیک نموشه و کوبه او ره از بین نموره. ۳۴ چون د هر جای که خزانه شمو آسته، دل شمو ام د امونجی یه.

تیار بلده پس آمدون مسیح

۳۵ کمر خو ره بسته کنئید و چراغ های خو ره داغ کده تیار بشید. ۳۶ مثل کسای بشید که منتظر بادار خو آسته تا او از توی بیه و هر غیبتیکه او آمده درگه ره تَخ تَخ کنه اونا دستی بلده شی واز کنه. ۳۷ نیک د بخت غلامای که بادار ازوا آمده اونا ره چیم د راه بنگره. ما حقیقت ره دز شمو موگم، او کمر خو ره بسته کده اونا ره سر دسترخو میشته

و دزوا خدمت مونه. ^{۳۸} حتی اگه او نیم شاو یا پس شاو مییه و اونا ره چیم د راه مینگره، نیک د بخت امزو غلاما.

^{۳۹} مگم ای ره بدینید که اگه صاحب خانه میدنست که دز د کدم ساعت مییه، او نمی ایشته که دز د خانه شی داخل شنه. ^{۴۰} پس شمو ام آماده بشید، چون «باچه انسان» د ساعتی مییه که شمو انتظار شی ره ندرید.

مثل نوکر وفادار و بے وفا

^{۴۱} پترس د عیسی گفت: «یا مولا، ای مثل ره تنها بلده ازمو گفتی یا بلده پگ؟» ^{۴۲} مولا عیسی گفت: «کی آسته امو ناظر صادق و دانا که بادار شی او ره د بله دیگه خدمتگارا مقرر کنه تا او حق خوراک ازوا ره د سر وخت دزوا بدیه؟ ^{۴۳} نیک د بخت امزو غلام که وختی بادار شی مییه، او ره سر کار مینگره. ^{۴۴} ما حقیقت ره دز شمو موگیم، بادار شی او ره سرپرست تمام دارایی خو مقرر مونه. ^{۴۵} لیکن اگه امو غلام قد خود خو بگیه، آمدون بادار مه طال خورده، و شروع د لت-و-کوب غلاما و کنیزا کنه و خورده و وچی کده نشه کنه، ^{۴۶} اوخته بادار امزو غلام مییه، و لے د روزی که او هیچ انتظار شی ره ندره و د ساعتی که او هیچ خبر ندره، و او ره تکه تکه کده قد خیانتکارا د یگ جای پورته مونه.

^{۴۷} امو غلام که خاست-و-اراده بادار خو ره میدنه، و لے خود ره آماده نمونه و مطابق خاست-و-اراده ازو رفتار نمونه، او غدر قمچی زده موشه. ^{۴۸} مگم کسی که نمیدنه و نافامیده کاری مونه که لایق قمچی خوردو آسته، او کم قمچی موخوره. د کسی که کلو دده شنه، ازو کلو بازخواست موشه؛ و د عهده کسی که کلو وظیفه ایشته شنه، ازو کلوتر پرسیان موشه.

اختلافات

^{۴۹} ما آمدیم که د روی زمی آتش بریزتم و چیقس میخایم که گاه ریختنده موشد! ^{۵۰} یگ غسل تعمید آسته که ما باید بگیرم و چیقس زیر فشار آستم تا وختیکه او تکمیل شنه. ^{۵۱} آیا گمان مونید که ما آمدیم تا صلح-و-آشتی ره د زمی بیرم؟ نه، بلکه ما دز شمو موگیم که ما بلده تفرقه اندختو آمدیم! ^{۵۲} ازی بعد پنج نفر که د یگ خانه بشه جدا موشه؛ سه د خلاف دو و دو د خلاف سه قرار میگیره. ^{۵۳} اته جدا شده د خلاف باچه قرار میگیره و باچه د خلاف اته؛ آبه د خلاف دختر و دختر د خلاف آبه؛ خسرمادر د خلاف بیری و بیری د خلاف خسرمادر.

مثل فصل های سال و قضاوت از طرف خدا

^{۵۴} اوخته عیسیٰ د جمعیت مردم گفت: "شمو وختی مینگرید که اور د طرف غرب پیدا موشه فوری مویید، بارش موباره' و امطور موشه. ^{۵۵} وختی مینگرید که باد از طرف جنوب مییه شمو مویید، گرمی کلو موشه' و امورقم موشه. ^{۵۶} او ریاکارا! شمو میدنید که رُح زمی و آسمو ره چی رقم تشخیص بدید، پس چطور زمان حاضر ره تشخیص دده نمیتید؟

مثل د باره توبه کدو و قضاوت از طرف خدا

^{۵۷} و چرا شمو بلده خودون خو قضاوت نمونید که چی درست آسته؟ ^{۵۸} د حالیکه قد مدعی خو سون محکمه موری، کوشش کو که د راه قد ازو صلح کنی؛ اگه نه، او تو ره د پیش قاضی کش مونه و قاضی تو ره د دست عسکر تسلیم مونه و عسکر تو ره د بندی خانه میندزه. ^{۵۹} ما دز تو موگم، تاکه آخرین پیسه ره ندی، ازونجی بر شده نمیتنی.

توبه یا مرگ

۱۳ دمزو غیت بعضی های که د اونجی حاضر بود، اونا د عیسیٰ د باره نفرای خبر دد که از جلیلیه بود و پیلاتوس خون ازوا ره قد خون قربانی های ازوا گت کدد. ^۱ عیسیٰ دزوا گفت: "آیا شمو خیال مونیید که امی جلیلی ها بخاطری که از پگ جلیلی های دیگه کده گناهکارتر بود امی رقم رنج-عذاب ره دیده کشته شد؟ ^۲ نه! ما دز شمو موگیم، او رقم نبود، بلکه اگه از گناه های خو توبه نکنید، پگ شمو رقم ازوا آلی نابود موشید. ^۳ یا امو هزده نفری که برج «سیلوحا» د بله ازوا چپه شد و اونا کشته شد، آیا خیال مونیید که اونا از تمام باشنده های اورشلیم کده گناهکارتر بود؟ ^۴ نه! ما دز شمو موگیم، او رقم نبود، بلکه اگه از گناه های خو توبه نکنید، پگ شمو رقم ازوا آلی نابود موشید."

مثل د باره صبر و حوصله خدا

^۵ بعد ازو عیسیٰ اینی مثل ره گفت: "یگ آدم د باغ خو درخت انجیر شدند. وختی او آمد که از شی میوه بچینه

چیزی پیدا نَتَسْت. ^۷ اوخته او د باغوان گُفت: 'اینه سه سال آسته که ما مییم تا امزی درخت انجیر میوه بچینم و هنوز ام چیزی دز شی پیدا نَمیتنم. ای ره بزَن! زمی ره عَبت گرفته. ^۸ باغوان د جواب شی گُفت: 'صاحب، یگ سال دیگه ام او ره بیل تا گرد شی ره پای بیل کده او ره پارو بدم. ^۹ اگه سال دیگه میوه کد، خوب؛ و له اگه نکد، اوخته او ره بزَن. ^{۱۰}'

شفا ددون مریض د روز آرام

^{۱۱} یگ روز آرام عیسی د یکی از عبادت خانه ها تعلیم میدد. ^{۱۱} د اونجی یگ خاتو بود که مدت هژده سال گرفتار یگ روح بود که او ره ضعیف و ناتوان کدد؛ پشت ازو کوب شد و راست ایسته شده نمی تَست. ^{۱۲} وختیکه عیسی او ره دید، او ره کوی کد و دزو گُفت: "ای خاتو، تو از ضعف-و-ناتوانی خو خلاص شدی!" ^{۱۳} اوخته عیسی دستای خو ره د بله ازو ایشست و او فوری راست ایسته شده خدا ره شکر-و-سپاس کد.

^{۱۴} مگم رهبر عبادت خانه قار شد، چراکه عیسی او خاتو ره د روز آرام شفا ددد. پس سر قار د مردم گُفت: "شش روز آسته که باید دزوا کار انجام دده شنه. دمزو روز ها ببید و شفا پیدا کنید، نه د روز آرام."

^{۱۵} مولا عیسی د جواب ازو گُفت: "ای آدمای ریاکار! آیا هر کدم شمو گاو یا الاغ خو ره د روز آرام از آخور واز کده نمورید تا دزشی او بدید؟ ^{۱۶} پس ای خاتو که اولاده ابراهیم آسته و مدت هژده سال شیطو ای ره د بند خو گرفتند، نباید ازی بند د روز آرام آزاد موشد؟" ^{۱۷} وختیکه او امی توره ره گُفت، پگ مخالفین شی شرمنده شد، مگم باقی مردم پگ شی بخاطر کارای عجیبی که د وسیله ازو انجام شد، خوشی موکد.

کته شدون پادشاهی خدا د دنیا

^{۱۸} اوخته عیسی گُفت: "پادشاهی خدا رقم چیز خیل آسته؟ و او ره قد چیز خیل مانند کُنم؟ ^{۱۹} رقم تخم شرشم آسته که یگ آدم گرفته د باغ خو کشت کد و او کته شده یگ درخت جور شد و مرغکوی هوا د منه شاخه های شی وور جور کد."

^{۲۰} او بسم گُفت: "پادشاهی خدا ره قد چیز خیل مانند کُنم؟ ^{۲۱} او رقم خمیرمایه آسته که یگ خاتو او ره گرفت و قد سه کاسه آرد گت کد تا تمام خمیر رسید."

مثل راه تنگ

^{۲۲} عیسیٰ دَ شارا و آغیلا تعلیم دده سون اورشلیم مورفت. ^{۲۳} اوخته یگو کس ازو پُرسان کد: "یا مولا! آیا تنها تعداد کم مردم نجات پیدا مونه؟" عیسیٰ دزوا گُفت: ^{۲۴} "کوشش کنید که از درگه تنگ داخل شُنید؛ چون ما دز شمو مُوگیم، غدر کسا کوشش مونه که داخل شُنه، مگم نَمیتنه. ^{۲۵} ولے وختیکه صاحبِ خانه باله شُده درگه ره بسته کنه و شمو دَ برو ایسته شُده شروع دَ تَخ تَخ کدونِ درگه کُنید و بُگید، 'صاحب، درگه ره بلده مو واز کو، ' او دَ جواب شمو مُوگیه: 'ما شمو ره نَمیتخشم که از کجا آستید. ^{۲۶} ' اوخته شمو مُوگید که 'مو قد تو خوردی و وچی کدی و تو دَ کوچه های مو تعلیم ددی. ^{۲۷} ' لیکن او بسم مُوگه: 'ما شمو ره نَمیتخشم که از کجا آستید. آی بدکارا، از مه دُور شُنید! ^{۲۸} ' دَ او زمان شمو ابراهیم، اسحاق، یعقوب و تمام انبیا ره دَ پادشاهی خُدا مینگرید و خودون شمو برو پورته مُوشید، دَ جایی که چخرا و دندوخیی آسته. ^{۲۹} ' اوخته مردم از شرق و غرب و از شمال و جنوب آمده دَ پادشاهی خُدا دَ یگ دسترخو میشیننه. ^{۳۰} ' اینه، کسای که آخر آسته، اوّل مُوشه و کسای که اوّل آسته، آخر مُوشه."

غَم و غَصَبه عیسیٰ بلده شار اورشلیم

^{۳۱} دَمزُو غیت چند نفر فریسی آمده دزُو گُفت: "خود ره بر کده از اینجی بوزو، چراکه هیرودیس پادشاه میخایه تو ره بُکشه."

^{۳۲} عیسیٰ دزوا گُفت: "بورید و دَمزُو روباه بُگید که 'ما امروز و صباح جنیات ره از مردم بر موئم و ناجورا ره شفا میدیم و دَ روز سوم کار خو ره تکمیل موئم. ^{۳۳} ' لیکن امروز و صباح و دیگه صباح باید دَ راه خو سون اورشلیم ادامه بدیم، چون ناممکن آسته که پیغمبر برو از اورشلیم کشته شُنه!

^{۳۴} آی اورشلیم، آی اورشلیم که پیغمبرا ره موکشی و رسولای ره که دَ پیش تو ری مُوشه سنگسار مونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تو ره یگجای کنم، رقمیکه یگ مرغ چوچه های خو ره زیر بال خو جم مونه، مگم تو نخاستی. ^{۳۵} ' اینه، خانه شمو بلده شمو بیرو باقی مومنه. و ما دز شمو مُوگیم که دیگه مَره نَمینگرید تا وختیکه بُگید، 'مبارک آسته کسی که دَ نام خداوند مییه."

عیسی دفعه دیگه د روز آرام شفا میدیه

۱۴ یگ روز آرام عیسی د خانه یکی از رهبرای فریسیا بلده نان خوردو رفتد و اونا د دقت او ره زیر نظر دشت. د اونجی د پیش روی عیسی یگ نفر شسته بود که جان شی آماس دشت. ^۳ اوخته عیسی از فریسیا و عالمای شریعت پُرسان کد: "آیا شفا ددو د روز آرام روا آسته یا نه؟"

^۴ اونا چپ مند. اوخته عیسی امو نفر ره گرفته شفا دد و د راه شی ری کد. ^۵ بعد ازو روی خو ره سون ازوا کده گفت: "اگه باچه یا گاو یکی از شمو د روز آرام د مننه یگ چاه بُفته، آیا فوری او ره بر نمونید؟"

^۶ اونا بسم نتنست دزو یگ جواب بدیه.

درس فروتنی و بے کبری

^۷ وختی عیسی دید که مهمونا جای های باله ره د مهمونخانه از خود مونه، او یگ مثل آورده دزوا گفت: ^۸ "هر وختیکه تو ره د توی دعوت مونه د باله جای نشی. موشه که از تو کده مهمون مهمتر دعوت شده بشه ^۹ و صاحب خانه که هر دوی شمو ره دعوت کده بییه و دز تو بگیه، جای خو ره دمزی نفر بدی. ^{۱۰} اوخته تو شرمنده شده د دان درگه میشینی. ^{۱۱} پس وختیکه تو دعوت موشی، رفته د دان درگه بشی تا غتیکه صاحب خانه بییه و دز تو بگیه، برار، باله تر بشی. ^{۱۲} اوخته تو د پیش مهمونا سربلند موشی. ^{۱۳} چون هر کسی که خود ره کته نشو بدیه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل نشو بدیه، سربلند موشه."

^{۱۴} بعد ازو دمزو کسی که او ره دعوت کد ام گفت: "هر وختیکه یگ مهمانی بلده نان چاشت یا شاو میدی، دوستا، برارو، قوما و همسایه های پیسه دار خو ره دعوت نکو؛ موشه که اونا ام د عوض شی تو ره مهمانی بدیه و قرض تو آدا شنه. ^{۱۵} پس وختیکه مهمانی مونی غربیا، لنگا، شل ها و کورا ره دعوت کو. ^{۱۶} اوخته تو برکت پیدا مونی، چون اونا توان شی ره ندره که دز تو پس مهمانی بدیه. و اجر تو د روز قیامت عادلًا دز تو دده موشه."

مهمانی د پادشاهی خدا

^{۱۷} یکی از مهمونا وختیکه امی توره ها ره شنید، او گفت: "نیک د بخت کسی که د پادشاهی خدا دعوت شده نان بخوره!" ^{۱۸} اوخته عیسی اینی مثل ره دز شی گفت: "یگ آدم یگ مهمانی کته ترتیب دد و عدر مردم ره دعوت

کد. ^{۱۷} د وخت نڼ شام او غلام خو ره ربي کد تا د کسای که دعوت شدد بگيه، 'بييد که تمام چيزا تيار آسته.'
^{۱۸} مگم پگ ازوا يگ بعد از ديگه شروع د غدر-و-بانه کد. يگ شی گفټ: 'ما يگ ثوټه زمی خريدیم که بايد بورم
و او ره پنگرم. لطفاً غدر مړه قبول کو.' ^{۱۹} ديگه شی گفټ: 'ما پنج جوړه ترگاو خريدیم و مورم اونا ره آزمایش
کنم. لطفاً غدر مړه قبول کو.' ^{۲۰} نفر ديگه گفټ: 'ما نو توی کديم و ازی خاطر آمده نيميتنم.'

^{۲۱} غلام پس آمد و امو پيغام ها ره د بادار خو گفټ. اوخته صاحب خانه قار شده د غلام خو گفټ: 'فوری د کوچه
ها و بازار های شار بورو و غريبها، لنگا، شلها و کورا ره گرفته بيرو.' ^{۲۲} غلام پس آمده گفټ: 'صاحب، چيزی ره
که امر کدی انجام ددم، ولے هنوز ام جای آسته.' ^{۲۳} اوخته بادار د غلام خو گفټ: 'د راه ها و اطراف شار بورو و
مردم ره شله شده بيرو تا خانه مه پر شنه.' ^{۲۴} ما دز شمو موگم، امو نفرای که دعوت شده بود، هيچ کدم شی مزه
نان مړه نيميچشه.'

آرزش پيروي مسيح

^{۲۵} يگ روز يگ جمعيت کته قد عيسى قتي مورفت و او روي خو ره دور دده دزوا گفټ: ^{۲۶} "هر کسی که پیش
ازمه بييه و از آته و آبه، خاتو و اولاد، برارو و خوارو و حتی از جان خو تير نشنه، نيميته پيرو مه شنه." ^{۲۷} هر کسی
که صليب خو ره باله نکنه و از پشت مه بييه، نيميته پيرو مه شنه. ^{۲۸} کی آسته د مينکل شمو که قصد آباد کدون
يگ برج ره دشته بشه و اول ششته خرچ شی ره سنجش نکنه تا پنگره که توانایی تکميل کدون شی ره دره يا نه؟
^{۲۹} اگه نه، وختیکه او تادو شی ره بيله و توانایی تکميل کدون شی ره ندشته بشه، هرکسی که پنگره، ريشخند کده
^{۳۰} موگه: 'ای آدم آباد کدو ره شروع کد، مگم توانایی تکميل کدون شی ره ندشت.'

^{۳۱} يا کدم پادشاه آسته که د خلاف ديگه پادشاه جنگ در بديه، بدون ازی که اول خوب فکر کنه که آیا ميتنه قد
لشکر ده هزار نفری د مقابل لشکر بيست هزار نفری که د خلاف ازو مييه ايسته شنه؟ نه. ^{۳۲} چون اگه ديد که وس
شی نيمیکشه، د حالیکه ديگه پادشاه هنوز دور آسته او قاصد خو ره ربي مونه و شرطهای صلح ره پرسان موکنه.
^{۳۳} دزمی رقم هيچ کدم از شمو ام نيميتيد که پيرو ازمه شنيد تاکه تمام دارایی خو ره ايله نکيد.

مثل نمک بے مزه

^{۳۴} نمک خوب آسته؛ ليکن اگه نمک مزه خو ره از دست بديه، چطور ميتنه که مزه شی پس بييه؟ ^{۳۵} او نه بلده زمی

کار ميبه و نه بلده پارو، بلکه مردم او ره دور پورته مونه. هر کسی که گوش شتوا دره، گوش بگیره!“

مثل گوسپون گمشده

۱۵ د امزو عیت مالیه گیرا و گناهکارا پگ شی جم موشد تا د تورای عیسی گوش بدیه. ^۲ مگم فریسیا و عالمای دین نق نق کده موگفت: “ای آدم گناهکارا ره د پیش خو میله و قد ازوا نان موخوره.”

^۳ اوخته عیسی اینی مثل ره دزوا گفتم: “اگه یکی از شمو صد دانه گوسپو دشته بشه و یکی ازوا گم شنه، آیا امو نود-ونه گوسپو ره د بیابو ایله نمونه و بلده پالیدون امزو گوسپون گم شده نموره تا او ره پیدا کنه؟ ^۴ وختیکه او ره پیدا کد، خوشی کده او ره د شانِه خو باله مونه ^۵ و عتیکه خانه رسید، او دوستا و همسایه گون خو ره جم کده دزوا موگه: ‘قد مه خوشی کنید، چراکه ما گوسپون گمشده خو ره پیدا کدیم.’ ^۶ دزی حساب ما دز شمو موگم که د عالم باله کلوتر خوشی موشه وختیکه یگ گناهکار توبه مونه نسبت د نود-ونه نفر عادل که احتیاج د توبه ندره.

مثل پیسه گمشده

^۷ یا کدم خاتو آسته که ده سیکه نقره دشته بشه و عتیکه یگ شی ره گم کنه، چراغ ره روشو نکنه و خانه ره جارو کده خوب نیاله تا او ره پیدا کنه؟ ^۸ وختیکه او ره پیدا کد، او دوستا و همسایه گون خو ره جم کده موگه: ‘قد مه خوشی کنید، چراکه ما سیکه گمشده خو ره پیدا کدیم.’ ^۹ ما دز شمو موگم که دمزی رقم د حضور ملایکه های خدا بخاطر یگ گناهکار که توبه مونه خوشحالی موشه.”

مثل باچه گمراه شده

^{۱۱} عیسی ادامه دده گفتم: “یگ آدم بود که دو باچه دشت. ^{۱۲} یگ روز باچه ریزه د آته خو گفتم: ‘آتی، حصه که از مال-و-دارایی حق مه میرسه، دز مه بدی.’ پس آته شی مال-و-دارایی خو ره د بین دو باچه خو تقسیم کد.

^{۱۳} کلو روز تیر نشد که باچه ریزه هر چیزی که دشت جم کد و د یگ سرزمین دور رفت و د اونجی مال-و-دارایی خو ره د عیاشی برباد کد. ^{۱۴} وختیکه تمام دارایی خو ره خرچ کد، یگ قحطی سخت دمزو سرزمی پیدا شد که او سخت محتاج شد. ^{۱۵} پس او رفته مزدور یکی از باشنده های امزو سرزمی شد؛ و او آدم امو باچه ره د دشت ری کد تا

خوک های شی ره بچرنه. ^{۱۶} او باچه حتی خوش بود که از خوراکِ خوک ها گوره خور ره سیر کنه، لیکن هیچ کس دزو چیزی نمیدد.

^{۱۷} مگم یگ روز وختیکه او د خود آمد، او قد خود خو گفت: 'مزدورای آته مه چیقس نان پریمو دره و حتی اضافی؛ ولے ما د اینجی از گشنگی مومرم! ^{۱۸} باله موشم و د پیش آته خو مورم و دزشی موگم: "آتی، ما د حضور خدا و د پیش از تو گناهکار استم؛ ^{۱۹} ما دیگه ارزش ازی ره ندرم که باچه تو گفته شتم. مره بحیث یکی از مزدورای خو قبول کو. "' اوخته او چابک باله شد و سون خانه آته خو ری شد.

د حالیکه او هنوز دور بود، آته شی او ره دید و دل شی دزو سوخت و دویده او ره د بغل خو گرفت و او ره ماخ کد. ^{۲۱} باچه شی دزو گفت: 'آتی، ما د حضور خدا و د پیش از تو گناهکار استم؛ ما دیگه ارزش ازی ره ندرم که باچه تو گفته شتم. ^{۲۲} مگم آته شی د خدمتگاری خو گفت: 'زود کنیدا! خوبترین کالا ره بیرید و د جان شی بدید، انگشتی د دست شی کنید و چپلی ها ره د پای شی بدید. ^{۲۳} و گوسله چاغی ره آورده حلال کنیدا تا بخوری و خوشحالی کنی، ^{۲۴} چراکه ای باچه مه مرده بود و پس زنده شده، گم شدد و آلی پیدا شده! و اونا د خوشحالی کدو شد.

^{۲۵} مگم باچه کته شی د کشت-و-کار بود. وختیکه او نزدیک خانه آمد، آواز ساز و بازی ره شنید. ^{۲۶} اوخته او یکی از خدمتگارا ره گوی کده پرسان کد: 'چی گپ آسته؟' ^{۲۷} خدمتگار د جواب شی گفت: 'برار تو آمده و آته تو گوسله چاغی ره حلال کده اوماغ گرفته، چراکه او ره صحیح-و-سلامت دوباره پیدا کده. ^{۲۸} برار کته قار شد و نخاست که د خانه داخل شنه. اوخته آته شی برو آمد و پیش ازو زاری کد که خانه بییه. ^{۲۹} مگم او د جواب آته خو گفت: 'توخ کو، سال ها آسته که ما مثل یگ غلام دز تو خدمت کدیم و هرگز از امر تو سرکشی نکدیم. مگم تو د تمام امزی وخت ها حتی یگ بزغله ام دز مه نددی تا قد دوستای خو میله کنم! ^{۳۰} لیکن وختیکه ای باچه تو پس آمد، امی کسی که مال-و-دارایی تو ره قد خاتونوی بدکار گم کد، تو بلده شی گوسله چاغی ره حلال کدی! ^{۳۱} اوخته آته شی گفت: 'باچه مه، تو همیشه قد مه آستی و هر چیزی که دزم از تو یه. ^{۳۲} آلی باید خوش بشی و خوشحالی کنی، چراکه برار تو مرده بود و پس زنده شده، گم شدد و آلی پیدا شده!'

مثل ناظرِ هوشیار

^{۱۶} بعد ازو عیسی اینی مثل ره د یارای خو گفت: "یگ آدم دولت مند بود که یگ ناظر دشت؛ و دزو خبر دده

شُد که ناظر شی مال-و-دارایی ازو ره برباد موکُنه. ^۲ پس او ناظر ره طلب کد و دز شی گُفت: 'ای چی گپا آسته که د باره تو میشنوم! حساب کار خو ره دز مه بدی، چراکه تو دیگه نَمیتنی ناظر مه بشی.' ^۳ ناظر قد خود خو گُفت: 'چیز کار کنم، چون صاحب کار مه کار ناظری ره از مه میگیره؟ ما قوت بیل زدو ره ندرم و از گدایگری ام شرم مه مییه. ^۴ آه! فامیدم که چیز کار کنم، تا بعد از برطرف شدون مه از کار ناظری، مردم مره د خانه خو زوی بدیه.'

^۵ پس او قرضدارای صاحب کار خو ره یگ یگ نفر کوی کده از نفر اول پُرسان کد: 'تو از صاحب کار مه چیقس قرضدار آستی؟' او د جواب شی گُفت: 'صد خم روغو.' ناظر دزو گُفت: 'سند خو ره بگیری و ششسته د زودی پنجاه خم نوشته کو.'

^۷ بعد ازو از یگ دیگه ازوا پُرسان کد: 'تو چیقس قرضدار آستی؟' او د جواب شی گُفت: 'صد خروار گندم.' ناظر دزو گُفت: 'سند خو ره بگیری و هشتاد خروار نوشته کو.'

^۸ پس صاحب کار د ناظر خاین آفرین گُفت، چراکه او کار هوشیارانه کد؛ چون مردم امزی دنیا کده هوشیارتر آسته. ^۹ ما دز شمو موگیم که د وسیله مال-و-دولت بے وفا دوستا پیدا کنید؛ تا د غیبتیکه مال-و-دولت ره از دست میدید، امو دوستا شمو ره د خانه های ابدی خوش آمدید بگیه.

^{۱۰} کسی که د کار ریزه صادق بشه، د کار کنه ام صادق آسته و کسی که د کار ریزه ناراست بشه، د کار کنه ام ناراست آسته. ^{۱۱} پس اگه د باره مال-و-دولت بے وفا ناراست بشید، کی مال-و-دولت حقیقی ره دز شمو اعتبار مونه؟ ^{۱۲} و اگه شمو د باره مال دیگر و صادق نبشید، کی مالی ره که د آینده باید دز شمو تعلق بگیری دز شمو میدیه؟

^{۱۳} هیچ غلام نَمیتنه که دو بادار ره خدمت کنه، چون حتماً از یگ شی بد موبره و دیگه شی ره دوست میدنه، و یا د یگ شی وفادار مومنه و دیگه شی ره خار-و-حقیر حساب مونه. دَمزی رقم شمو نَمیتنید که ام بنده خدا بشید و ام بنده مال-و-دولت.

^{۱۴} فریسیا که پیسه-دوست بود، وختی پگ امزی تورا ره شنید، او ره ریشخند کد. ^{۱۵} عیسی دزوا گُفت: "شمو کسای آستید که د نظر مردم خودون ره دیندار نشو میدید، مگم خدا از دلهای شمو باخبر آسته؛ چون چیزی که د پیش انسان آرزویش کلو دره، د نظر خدا زشت آسته.

^{۱۶} تورات و نوشته های انبیا تا زمان یحیی راهنمای شمو بود، لیکن از زمان یحیی ایسو خوشخبری د باره پادشاهی خدا اعلان شده ریبی آسته و هر کس سخت کوشش مونه که دز شی داخل شنه. ^{۱۷} مگم نابود شدون آسمو و زمی آسوتر آسته نسبت دزی که یگ حرف تورات باطل شنه.

^{۱۸} هر کسی که خاتون خو ره طلاق بدیه و دیگه خاتو بگیره، او زنا مونه و هر کس قد خاتونی که از شوی خو طلاق شده توی کنه، او ام زنا مونه.

مثل آدم دولت مند و غریب

^{۱۹} عیسی ادامه دده گفت: "یگ آدم دولت مند بود که کالای ارغوانی و کتان نرم مپوشید و هر روز خو ره قد خوشی د عیش-و-نوش تیر موكد. ^{۲۰} د اونجی یگ آدم غریب د نام ایلعازر که پر از دانه بود، د دان درگه ازو خاو بود. ^{۲۱} ایلعازر د آرزو بود که از ثوئه-و-پرچه دسترخون آدم دولت مند خود ره سیر کنه. حتی سگا آمده زخمای ازو ره می لیسید.

^{۲۲} یگ روز امو آدم غریب فوت کد و ملایکه ها او ره د پالوی ابراهیم برد. اوخته آدم دولت مند ام فوت کد و دفن شد. ^{۲۳} مگم او د عالم مردا د جای که د عذاب بود، چیمای خو ره واز کد و از دور ابراهیم ره دید که ایلعازر د پالوی شی ششته. ^{۲۴} اوخته او د آواز بلند کوی کده گفت: 'ای آته مه ابراهیم! دز مه رحم کو و ایلعازر ره ریبی کو تا کلک خو ره د او تر کده زیون مره یخ کنه، چون ما د منه امزی آتش د عذاب آستم. ^{۲۵} مگم ابراهیم گفت: 'باچه مه، د یاد خو بیرو که تو د دورون زندگی خو چیزی خوب ره نصیب شدی و ایلعازر چیزای بد ره نصیب شد، لیکن آلی ای آسوده به و تو د عذاب آستی. ^{۲۶} علاوه ازی د مینکل ازمو و از تو یگ غوجی کته آسته، د اندازه که هر کس بخایه ازینجی سون از تو تیر شنه، تیر شده نمیتنه و ازونجی ام هیچ کس نمیتنه سون ازمو تیر شنه. ^{۲۷} اوخته او گفت: 'ای آته مه ابراهیم، از تو خواهش مونم که ایلعازر ره د خانه آته مه ریبی کنی، ^{۲۸} چون ما پنج برار درم. او ره ریبی کو تا اونا ره باخبر کنه، نشنه که اونا ام د امزی جای رنج-و-عذاب بییه. ^{۲۹} ابراهیم دزو گفت: 'اونا نوشته های موسی و انبیا ره دره؛ پس باید د تورای ازوا گوش بدیه. ^{۳۰} او گفت: 'اونا گوش نمیدیه، ای آته مه ابراهیم؛ لیکن اگه یگو کس از مرده ها د پیش ازوا بوره، اونا از گناه های خو توبه مونه. ^{۳۱} ابراهیم دزشی گفت: 'اگه د تورای موسی و انبیا گوش ندیه، حتی اگه یگو کس از مرده ها ام زنده شنه، اونا توره شی ره قبول نمونه.'"

بَخَشِش و ایمان

۱۷ یگ روز عیسیٰ د یارای خُو گُفت: "إمكان ندره که گمراهیا نیه، مگم وای د حال کسی که گمراهی د وسیله ازو مییه! بلده ازو بهتر آسته که سنگ آسیا د گردون شی آوزو شنه و او د چُقوری دریا پورته شنه نسبت دزی که یکی امزی ریزه گینا ره گمراه کنه. ^۳ پس احتیاط کُنید.

اگه یگ برار ایماندار تُو گناه کنه، او ره سرزنش کُو؛ و اگه تویه کد، او ره بَبخش. ^۴ حتی اگه او روز هفت دفعه د ضد تُو گناه کنه و هفت دفعه د پیش تُو آمده بگه: 'ما تویه موئم، تُو او ره بَبخش.'

^۵ اوخته رسولاً د مولا عیسیٰ گُفت: "ایمان مو ره کلو کُو."

^۶ مولا گُفت: "اگه شمو د اندازه یگ تخم شَرشم ایمان میدشتید، میتنستید که دمزی درخت توت بُگید، از ریشه خُو کنده شده د دریا شنده شو، و درخت از آید شمو موئشد."

مَثَلِ غُلام و بادار

^۷ "کی د مینکل شمو د غلام خُو که نو از قلبه کدو یا از گوسپو چَرندو آمده موگیه، زود شو، بیه د سر دسترخو بشی؟" ^۸ آیا دز شی نموگیه: 'نان شاو ره بلده مه تیار کُو و کمر خُو ره بسته کده مَره خدمت کُو تا بخورم و وچی کنم؛ و بعد ازو خود تُو بخور و وچی کُو؟' ^۹ آیا شمو از غلام خُو بخاطری که امر شمو ره د جای آورده تشکری مونیید؟ نه. ^{۱۰} پس شمو ام وختی پگ چیزای ره که دز شمو امر شده انجام میدید، بگید: 'مو غلام های ناچیز آستی؛ مو فقط چیزی ره که وظیفه مو بود، انجام ددی.'

مردِ سامری شکرگزار

^{۱۱} عیسیٰ که سون اورشلیم ریی بود، او د وخت تیر شدو از سرحد سامره و جلیلیه ^{۱۲} د یگ آغیل داخل شد. دمزو غیت ده نفر کولی گرفته د دم روی شی آمد و دور ایسته شده ^{۱۳} د آواز بلند گُفت: "یا مولا عیسیٰ، دز مو رحم کُو!"

^{۱۴} عیسیٰ سون ازوا توخ کده گُفت: "بورید و خودون ره د پیشوایو نشو بدید." اونا د حالیکه مورفت از مَرَض

کولی پاک شد. ^{۱۵} یکی از او وختی دید که جور شده، دور خورد و قد آواز بلند خدا ره حمد-و-ثنا گفت. ^{۱۶} و خود ره د پیش پای عیسی پورته کده از شی شکرگزاری کد. ای آدم یگ سامری بود.

^{۱۷} عیسی پُرسان کده گفت: "آیا ده نفر نَبُودید که پاک شُدید؟ پس امو نه نفر دیگه کُجا آسته؟" ^{۱۸} آیا هیچ کس د مینکل ازوا پیدا نشد که دور خورده خدا ره حمد-و-ثنا بگیه بغیر امزی بیگنه؟" ^{۱۹} اوخته عیسی دزو گفت: "باله شو و بورو. ایمان تو، تو ره جور کد."

پیشگویی ظهور مسیح

^{۲۰} یگ روز فریسیا از عیسی پُرسان کد که پادشاهی خدا چی وخت مییه؟ او د جواب ازوا گفت: "پادشاهی خدا قد نشانی ها نمییه که دیده شنه؛ ^{۲۱} و نه ام مردم مَوگه که 'اینه، د اینجی آسته' یا 'اونه، د اونجی آسته'، چون د حقیقت پادشاهی خدا د مینکل شمو آسته." ^{۲۲} بعد ازو د یارای خو گفت: "روزای مییه که آرزو مونید یکی از روزای «باچه انسان» ره بنگرید، و له دیده نمیتید. ^{۲۳} مردم دز شمو مَوگه، 'اینه، د اینجی آسته' یا 'اونه، د اونجی آسته'، تروید و اونا ره دُمبال نکنید، ^{۲۴} چون رقمی که آتشک میزنه و آسمو ره از یگ طرف تا دیگه طرف شی روشو مونه، «باچه انسان» ام د روزی آمدون خو امو رقم آسته. ^{۲۵} مگم اوّل لازم آسته که «باچه انسان» کلو رنج-و-عذاب بنگره و د وسیله امزی نسل رد شنه. ^{۲۶} امو رقم که د روزای نوح بود، د روزای «باچه انسان» ام امو رقم موشه. ^{۲۷} د روزای نوح مردم مَوخورد و وچی مَوکد و خاتو میگریفت و شوی مَوکد تا روزی که نوح د کشتی داخل شد و طوفان آمده پگ ازوا ره نابود کد. ^{۲۸} د روزای لوط ام امو رقم بود: مردم مَوخورد و وچی مَوکد و مشغول خرید و فروش، کشت-و-کار و خانه آباد کدو بود. ^{۲۹} لیکن د روزی که لوط از شار سدوم بر شد، آتش و گوگرد از آسمو بارید و پگ ازوا ره نابود کد. ^{۳۰} د روزی که «باچه انسان» ظاهر موشه ام امو رقم موشه.

^{۳۱} دَمزو روز کسی که د بِلِه بام آسته و یگو چیز شی د مینه خانه منده، بلده گِرفتون شی تاه نشنه و کسی که د سر کشت آسته، ام پس د خانه تروه. ^{۳۲} سرگذشت خاتون لوط ره د یاد خو بیرید! ^{۳۳} هر کسی که بخایه جان خو ره حفظ کنه، او ره از دست میدیه، مگم هر کسی که جان خو ره از دست بدیه، او ره د دست میره. ^{۳۴} ما دز شمو مَوگیم، د امزو شاو دو نفر که د یگ جاگه خاو آسته، یگ شی برده موشه و دیگه شی مومنه. ^{۳۵} دو خاتو که د یگ جای دستاس مونه، یگ شی برده موشه و دیگه شی مومنه. ^{۳۶} [د امزی رقم دو نفر که د سر کشت آسته، یگ شی برده موشه و دیگه شی مومنه.]

۳۷ اوخته یارای شی پُرسان کد: ”د کُجا، یا مولا؟“ عیسیٰ د جوابِ ازوا گُفت: ”د هر جای که لاش بشه، لاشخورا ام د اُمونجی جم موشه.“

مَثَلِ خاتُونِ بیوه و قاضی بے انصاف

۱۸ عیسیٰ د یارای خُو یگ مَثَل اُورده اونا ره تشویق کد که اونا همیشه دُعا کنه و نا اُمید نَشنه. ۲ او گُفت: ”د یگ شار یگ قاضی بُود که نه از خُدا ترس دشت و نه د غَمِ مردُم بُود. ۳ د امزو شار یگ خاتُونِ بیوه بُود که همیشه د پیشِ ازو میمد و موگُفت: ’د برابرِ مُخالِف مه د حق مه انصاف کو. ۴ قاضی تا یگ مُدت د غَم شی نَشُد، مگم د آخرِ قد خود خُو گُفت: ’اگرچه از خُدا ترس ندرُم و د غَمِ مردُم ام نییم، ۵ ولے بخاطری که امی خاتُو بلده مه دردِ سر شُده، ما د داد شی میرسُم تا دایم آمده مَره د تنگ نکنه. ۶ بعد ازو مولا عیسیٰ گُفت: ”شمو شنیدید که قاضی بے انصاف چی گُفت! ۷ پس آیا خُدا د حقِ اِنْتِخاب شُده های خُو که شاو و روز د پیشِ ازو ناله-و-فریاد مونه، انصاف نُمونه؟ آیا او د انصاف کدو د حقِ ازوا دیر مونه؟ ۸ ما دز شمو موگیم که او زود د حقِ ازوا انصاف مونه. مگم وختیکه «باچه انسان» مییه، آیا او ایمان ره د مردُم رُو زمی پیدا میتنه؟“

مَثَلِ دُعایِ آدمِ فریسی و یگ مالیه گیر

۹ بعد ازو عیسیٰ اینی مَثَل ره د بعضی کسای که د بله خود خُو اطمینان دشت و دیگر و ره خار-و-حقیر حساب مُوکد، گُفت: ۱۰ ”دو نفر د خانه خُدا رفت که عبادت کنه، یگ شی فریسی بُود و دیگه شی یگ مالیه گیر. ۱۱ اوخته فریسی تنهای خُو ایسته شُده اینی رقم دُعا کد: ’ای خُدا، تُو ره شکر مُونم که ما مِثَلِ دیگه مردُم اَلی حریص، ظالم و زناکار نییم و نه ام مِثَلِ امزی مالیه گیر اَسْتُم. ۱۲ ما هفته دُو دفعه روزه میگیرم و از هر عاید خُو ده-یگ میدم.‘

۱۳ مگم مالیه گیر دُور ایسته شُد و حتی سُون آسمو ام تُوخ نُموکد، بلکه د سینه خُو زده موگُفت: ’خدایا، دز مه گناهکار رحم کو! ۱۴ ما دز شمو موگم که ای آدمِ مالیه گیر عادل حساب شُده د خانه خُو رفت نسبت دزو آدمِ دیگه. چُون هر کسی که خود ره باله حساب کنه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل حساب کنه، سربلند موشه.“

عیسیٰ بچکیچای ریزه ره برکت میدیه

^{۱۵} مردم حتی بچکیچای ریزه ره د پیش عیسیٰ میورد تا د سر ازوا دست بکشه. مگم وختیکه یارای شی ای کار ره دید، اونا مردم ره سرزنش کد. ^{۱۶} لیکن عیسیٰ بچکیچای ریزه ره گوی کد و د یارا گُفت: ”بیلید که بچکیچای ریزه پیش ازمه بییه و اونا ره منع نکئید، چراکه پادشاهی خُدا دَمزی رقم کسا تعلق دَره. ^{۱۷} ما حقیقت ره دز شمو مومگم، هر کسی که پادشاهی خُدا ره رقم یگ بچکیچه قبول نکنه، او هرگز دزشی داخل نموشه.“

آدم دولتمند و زندگی ابدی

^{۱۸} یکی از رهبرای از عیسیٰ سوال کده گُفت: ”ای اُستاد نیک، ما چیز کار کنم تا صاحب زندگی ابدی شوم؟“
^{۱۹} عیسیٰ ازو پرسان کد: ”چرا مَره نیک مومگی؟ هیچ کس نیک نییه بغير از خُدا و بس. ^{۲۰} تو احکام شریعت ره میدنی که مومگه: ’زنا نکو، قتل نکو، دُزی نکو، شاهدی دروغ ندی، آته و آبه خو ره احترام کو.“
^{۲۱} امو آدم د جواب شی گُفت: ”ما یگ امزیا ره از ریزگی د جای اوردیم.“

^{۲۲} عیسیٰ وختیکه ای ره شنید، دزو گُفت: ”هنوز یگ چیز کم دری؛ تمام دارایی خو ره سودا کو و پیسه شی ره د غریبا بدی؛ اوخته تو د عالم باله صاحب یگ گنج موشی. بعد ازو بییه و از مه پیروی کو.“ ^{۲۳} وختیکه ای توره ره شنید او غمگی شد، چراکه غدر دولتمند بود. ^{۲۴} عیسیٰ که او ره غمگی دید، گُفت: ”چیقَس سخت آسته که آدمای دولتمند د پادشاهی خُدا داخل شنه! ^{۲۵} تیر شدن اشتر از نیفه سیزو آسوتر آسته نسبت د داخل شدن آدم دولتمند د پادشاهی خُدا.“ ^{۲۶} کسای که ای توره ره شنید، گُفت: ”پس کی میتنه نجات پیدا کنه؟“

^{۲۷} مگم عیسیٰ گُفت: ”چیزی که بلده انسان ناممکن آسته، بلده خُدا ممکن آسته.“

^{۲۸} پترس گُفت: ”اینه، مو خانه-و-زندگی خو ره ایله کده و از تو پیروی مونی.“

^{۲۹} عیسیٰ دزوا گُفت: ”ما حقیقت ره دز شمو مومگم، هیچ کسی ره پیدا نمیتید که خانه یا خاتو یا بچکیچا یا برارو و یا آته-و-آبه خو ره بخاطر پادشاهی خُدا ایله کنه ^{۳۰} و چندین برابر شی ره د امزی دُنیا پس د دست نیره و د عالمی که مییه صاحب زندگی ابدی نشنه.“

سومنه پیشگویی عیسی د باره مرگ و دوباره زنده شدون شی

^{۳۱} بعد ازو عیسی امو دوازده یار خو ره د یگ گوشه برد و دزوا گُفت: "اینه، مو د اورشلیم موری و هر چیزی که د وسیله انبیا د باره «باچه انسان» نوشته شده، پوره موشه. ^{۳۲} چون او د دست مردمای غیر یهود دده موشه و اونا او ره ریشخند و توهین مونه و د بله شی تَف اندخته ^{۳۳} او ره قمچی میزنه و او ره موکُشه. و له او د روز سوم دوباره زنده موشه. ^{۳۴} "مگم یارای شی هیچ کدم امزی چیزا ره نفامید و امی توره شی ازوا پوشیده مند، یعنی چیزای که گُفته شد، اونا پی نبرد.

شفای گدایگر کور

^{۳۵} وختیکه عیسی د نزدیک شار اریحا رسید، یگ آدم کور د بغل راه شسته بود و گدایی موكد. ^{۳۶} وختی آواز جمعیتی ره که تیر موشد شنید، او پرسان کد: "چی گپ آسته؟"

^{۳۷} بعضی ها دزو گُفت: "عیسای ناصره تیر موشه." ^{۳۸} اوخته او چیغ زده گُفت: "ای عیسی باچه داوود، د بله مه رحم کو!"

^{۳۹} کسای که پیش پیش مورفت د بله ازو هیبت کد که چپ شنه. مگم او دیگه ام بلندتر چیغ زده گُفت: "ای باچه داوود، د بله مه رحم کو!"

^{۴۰} اوخته عیسی ایسته شد و امر کد که او نفر ره د پیش شی بیره. و غتیکه او نزدیک آمد، عیسی از شی پرسان کد: ^{۴۱} "از مه چی میخاهی که بلده تو انجام بدیم؟"

آدم کور گُفت: "یا مولا، ما میخایم که بسم بینا شئم."

^{۴۲} عیسی دز شی گُفت: "بینا شو! ایمان تو، تو ره شفا دد."

^{۴۳} او فوراً دوباره بینا شد و خدا ره ستایش کده از دُمال عیسی ربی شد. وختیکه مردم ای کار ره دید پگ شی خدا ره حمد-و-ثنا گُفت.

زکای مالیه گیر

۱۹ عیسی د آریحا داخل شد تا از مینه شار تیر شنه. ^۲ د اونجی یگ آدم د نام زکا بود که او رئیس مالیه گیر و آدم دولت مند بود. ^۳ او میخواست بنگره که عیسی کی آسته، مگم بخاطر بیر-و-بار مردم نتنست که بنگره، چون قد شی کوتاه بود. ^۴ اوخته او پیش دویده د یگ درخت انجیر باله شد که عیسی ره بنگره، چراکه او امر و راه تیر موشد.

^۵ وختیکه عیسی د امر و جای رسید، او باله توح کد و دز شی گفت: "زکا، زود از درخت تاه شو، چون امروز باید د خانه تو بشینم." ^۶ پس او دستی تاه آمده قد خوشی عیسی ره د خانه خو برد. ^۷ اوخته پگ کسای که ای واقعه ره دید، بق تق کده گفت: "او د خانه یگ آدم گناهکار رفته مهمو شد."

^۸ مگم زکا ایسته شده د مولا عیسی گفت: "یا مولا، اینه، ما نیم دارایی خو ره د غربیا موبخشم و اگه از یگو کس کدم چیز ره بازی دده گرفته بشم، چار چند شی ره پس میدم."

^۹ عیسی دزو گفت: "امروز نجات د ای خانه آمد، چراکه ای نفر ام اولاده ابراهیم آسته. ^{۱۰} چون «باچه انسان» آمده تا گم شده ها ره بپاله و نجات بدیه."

یگ مثل د باره مسیح و پادشاهی آینده شی

^{۱۱} د حالیکه اونا د امزی توره گوش میدد، عیسی ادامه دده یگ مثل آورد، چراکه او د نزدیک اورشلیم بود و اونا فکر موكد که پادشاهی خدا د امر و زمان قد داخل شدن عیسی د اورشلیم ظاهر موشه. ^{۱۲} و او گفت: "یگ آدم نامتو د یگ سرزمین دور ری بود تا مقام پادشاهی ره بلده خو حاصل کنه و پس د جای خو بییه. ^{۱۳} اوخته او ده نفر از غلامای خو ره گوی کد و بلده ازوا ده خلطه پیسه دده گفت: 'قد امزیا تجارت کنید تا وختیکه ما پس بییم.' ^{۱۴} لیکن باشنده های ملک شی امر و آدم بد موبرد و اونا قاصدا ره از پشت شی ری کده د شهنشاہ گفت: 'مو نمیخواهی که ای آدم د سر ازمو پادشاهی کنه.'

^{۱۵} وختیکه او مقام پادشاهی ره حاصل کده پس آمد، او امر کد تا امو غلاما گوی شنه که او دزوا پیسه دده بود. او میخواست پی بیره که هر کدم شی چپقس فایده کده. ^{۱۶} اوخته اولنه آمده گفت: 'صاحب، خلطه پیسه تو ده خلطه

پیسِه دِیگه فایده کده. ^{۱۷} پادشاه دَزُو گُفت: 'آفرین، آی غُلام خُوب. ازی که تُو دَ باره چیز کم راست-و-صادق بودی، تُو حُکمران دَه شار بَش. ^{۱۸} دَوَمِنه شی آمده گُفت: 'صاحب، خَلطِه پیسِه تُو پَنج خَلطِه پیسِه دِیگه فایده کده. ^{۱۹} پادشاه دَزُو گُفت: 'تُو دَ بِلِه پَنج شار حُکمرانی کُو.'

^{۲۰} بعد ازُو سوَمنه آمده گُفت: 'صاحب، اینه خَلطِه پیسِه تُو. ما ای ره دَ یگ رخت پیچنده نگاه کُدم، ^{۲۱} چُون از تُو ترس خوردُم، چراکه تُو یگ آدمِ سختگیر استی؛ چیزی ره که دَ پیش کس نه ایشته، از شی میگیری و چیزی ره که کِشت نکده، دَرُو مونی. ^{۲۲} پادشاه دَزُو گُفت: 'آی غُلام شَریر! ما تُو ره قد توره های خود تُو قضاوت مونتُم! تُو میدنستی که ما سختگیر استُم، چیزی ره که نه ایشتم میگیرم و چیزی ره که کِشت نکدیم دَرُو مونتُم؛ ^{۲۳} پس چرا پیسِه مَره دَ صراف نَددی تا وختیکه پس آمده بودُم، او ره قد فایده شی میگرفتُم؟'

^{۲۴} اوخته دَ حاضر باشا گُفت: 'خَلطِه پیسِه ره ازُو بگیرید و دَ کسی بدید که دَه خَلطِه پیسِه دَره. ^{۲۵} اونا گُفت: 'صاحب، او فعلاً دَه خَلطِه پیسِه دَره. ^{۲۶} پادشاه گُفت: 'ما دَز شمو مَوگیم، هرکسی که دَره دَزُو دِیگه ام دده موشه، مگم هرکسی که ندره، چیزی ره که دَره ام از شی گرفته موشه. ^{۲۷} و آلی دُشمنای مَره که نمیخواست ما دَ بِلِه ازوا حُکمرانی کُتم، اونا ره دَ اینجی بیرید و دَ حُضور مه بکشید.'

داخلِ شُدونِ عیسیٰ دَ شارِ اورشلیم

^{۲۸} بعد از گُفتونِ امزی مَثَل، عیسیٰ پیش شُدِه سُون اورشلیم رَی شُد. ^{۲۹} وختیکه او دَ بیتِ فاجی و دَ بیتِ عنیا رسید، دَ جایی که کوه زَبْتُون گُفته موشد، دُو نفر از یارای خُو ره رَی کده ^{۳۰} دَزوا گُفت: "دَ آغیلی که رُوی دَ رُوی آسته بورید. وختیکه دَز شی داخلِ شَنید، یگ کُرِه آلاغ ره پیدا مَونید که دَ اونجی بسته یه و هرگز کس دَ بِلِه ازُو سوار نَشده؛ او ره واز کده بیرید. ^{۳۱} اگه یگو کس از شمو پُرسان کنه که 'چرا ای ره واز مَونید؟' فقط دَزُو بگید که 'مولا ای ره لازم دَره.'

^{۳۲} پس نفرای ره که رَی کُدد حرکت کد و امو رقم که دَزوا گُفتد، کُرِه آلاغ ره پیدا کد. ^{۳۳} وختیکه کُرِه آلاغ ره واز مَوکد، صاحبای شی ازوا پُرسان کده گُفت: "چرا کُرِه آلاغ ره واز مَونید؟" ^{۳۴} یارا گُفت: "مولا ای ره لازم دَره." ^{۳۵} پس اونا کُرِه آلاغ ره دَ پیشِ عیسیٰ اُورد و چَپن های خُو ره دَ بِلِه شی آندخته عیسیٰ ره دَ بِلِه شی سوار کد. ^{۳۶} و امی که عیسیٰ رَی شُد، مردُم چَپن های خُو ره دَ راهِ شی دَ آوار کدو شُد.

^{۳۷} وختیکه د نزدیک سرشیوکی کوه زبئون رسید، پگ جمعیت پيروای شی د خوشحالی کدو شد و خدا ره بلده تمام
مُعجزای که دیدد قد آواز بلند ستایش کده ^{۳۸} گُفت:

”مبارک آسته پادشاهی که د نام خداوند مییه!

صُلح-و-سلامتی د عالم باله

و بزرگی-و-جلال د بلندترین جای عالم باله!“

^{۳۹} اوخته بعضی از فریسیا از مینکل جمعیت مردم گُفت: ”استاد، پيروای خو ره سرزنش کو که چپ شنه!“

^{۴۰} عیسی د جواب ازوا گُفت: ”ما دز شمو موگیم، اگه اونا چپ شنه، سنگا د صدا مییه.“

^{۴۱} وختیکه عیسی د اورشلیم نزدیک شده شار ره دید، د چخرا کدو شد ^{۴۲} و گُفت: ”کشکه تو ام امروز پی موبردی
که چیزخیل صلح-و-سلامتی میره؛ مگم آلی امو چیزا از چیمای تو تاشه منده. ^{۴۳} پس روزای د بله تو مییه که
دُشمنای تو د گرداگرد تو سنگر جور مونه و گرد تو ره گرفته از هر طرف تو ره محاصره مونه. ^{۴۴} اونا تو ره د خاک
برابر کده بچکیچای تو ره د منه تو نابود مونه و نميله که د منه تو یگ سنگ ام د بله دیگه سنگ باقی بمانه،
چون تو زمانی ره که خدا د بله تو نظر کد، پی تبردی.“

بر کدون سوداگرا از خانه خدا

^{۴۵} بعد ازو عیسی داخل خانه خدا رفت و د بر کدون کسای شروع کد که د اونجی خرید-و-فروش موكد ^{۴۶} و گُفت:
”نوشته شده که

’خانه مه جای عبادت آسته، مگم شمو ای ره غار دُزا جور کدید!“

^{۴۷} ازو بعد عیسی هر روز د خانه خدا تعلیم میدد، مگم پیشوایون عالی مقام، عالمای دین و کته کلونای قوم پشت
یگ فرصت میگشت که او ره از بین بیره، ^{۴۸} لیکن هیچ فرصت پیدا نَتَنست، چراکه تمام مردم دلَبسته تورای شدد
که ازو میشنید.

قُدْرَت و اِخْتِيَارَاتِ عِيسَى

۲۰ یگ روز دَ حَالِيْكَه عِيسَى دَ خَانِه خُدا مُرْدَم ره تَعْلِيْم ميْدَد و خوشخبري ره اِعلان مُوكد، پيشوايونِ عالي مقام، عالمای دين و ريش سفيدا آمد^۲ و سوال كده گُفت: ”دز مو بگي كه قد كُدم اِختيار اِي كارا ره مُوني و كي اِي اِختيار ره دز تُو دده؟“

۳ اُو دَ جوابِ ازوا گُفت: ”ما ام از شُمو يگ سوال پُرسان مُونم و شُمو دز مه جواب بديد: ”اِيَا غُسَلِ تَعْمِيْدِ يَحْيَى اِز عالمِ باله بُوْد يا از اِنسان؟“ اونا قد يگديگه خُو مشوره كده گُفت: ”اگه بگي كه از عالمِ باله بُوْد، اوخته اُو مُوكيه، پس چرا دزُو ايمان نُورديد؟“^۴ و اگه بگي كه از اِنسان بُوْد، مُرْدَم پگ شي مو ره سنگسار مُونه، چُون اونا عقيده دَره كه يحيى پيغمبر بُوْد. ”پس اونا دَ جواب شي گُفت: ”مو نَمِيْدَنِي كه از كُجا بُوْد.“

۸ اوخته عيسَى دزوا گُفت: ”ما ام دز شُمو نَمُوگم كه قد كُدم اِختيار اِي كارا ره انجام ميديم.“

مَثَلِ باغوانايِ ظالمِ

۹ بعد ازُو عيسَى ايني مَثَلِ ره دَ مُرْدَم گُفت: ”يگ آدم يگ باغِ انگور جور كد و اُو ره دَ باغوانا اِجاره دد و خود شي بلده كلو وخت دَ سفر رفت. دَ فصلِ انگور اُو يگ غُلام خُو ره دَ پيشِ باغوانا رِي كد تا اونا حق شي ره از حاصِلِ باغِ انگور بديه؛ مگم باغوانا غُلام ره لَت-و-كوب كده دِستخالي رِي كد. ۱۱ اوخته اُو يگ غُلامِ ديگه ره رِي كد؛ مگم اونا اُو ره ام لَت-و-كوب كده تحقير كد و دِستخالي رِي كد. ۱۲ بعد ازُو غُلامِ سَوَم خُو ره رِي كد؛ مگم اونا اُو ره ام زخمى كده از باغِ بُرو پورته كد. ۱۳ پس صاحبِ باغِ قد خود خُو گُفت: ’چيز كار كنم؟ بيه، باچه دوست دشتني خُو ره رِي مُونم؛ شايد اونا دزُو اِحترام كنه!‘ ۱۴ مگم وختي باغوانا اُو ره ديد، اونا دَ بين خُو مشوره كده گُفت: ’اينمي وارث آسته. بييد كه اِي ره بَكُشي تا ميراث شي از مو شنه.‘ ۱۵ پس اونا اُو ره از باغِ انگور بُرو پورته كد و كُشت.

آلى صاحبِ باغِ قد ازوا چيز كار مُونه؟^{۱۶} اُو ميبه و اُمُو باغوانا ره نابُوْد مُونه و باغِ انگور ره دَ ديگه نفرا تسليم مُونه.“

وختي كه مُرْدَم اِي تورا ره شنيد، اونا گُفت: ”خُدا نَكنه.“

^{۱۷} عیسیٰ سون ازوا توخ کده گُفت: ”پس مقصدِ امری نوشته چی آسته که مَوگِیه:

’سنگی ره که اُستاکارا رد کد

سنگِ مَهَم تادو شُده.

^{۱۸} هر کسی که دَ بِلِه امزُو سنگ بفتنه تکه-و-پرچه موشه؛

و اگه امو سنگ دَ بِلِه کدم کس بفتنه، او ره جو جو مونه.”

^{۱۹} وختی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین پی بُرد که ای مَثَل ره دَ ضِدِ ازوا گُفته، اونا قَصَد کد که او ره دَ امزُو ساعت دِستگیر کنه، مگم اونا از مردُم ترس خورد.

جوابِ عاقلانه

^{۲۰} پس نظرِ ازوا دَ عیسیٰ بُود و اونا جاسوسای خُو ره ام ریی کد. امو جاسوسا خود ره راستکار نشو میدد تا عیسیٰ ره قد توره خود شی دَ دام بندزه و تا او ره دَ حُکمران و اِختیاردارای والی تسلیم کنه. ^{۲۱} اوخته اونا ازُو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، مو میدنی که توره تُو و تعلیم تُو دُرست آسته و از کس طرفداری نُمونی، بلکه راه خُدا ره دَ راستی تعلیم میدی. ^{۲۲} آیا مالیه ددو دَ قیصر بلده مو روا آسته یا نه؟”

^{۲۳} لیکن عیسیٰ که حیلِه-و-مَکَرِ ازوا ره فامید، دزوا گُفت: ^{۲۴} ”یگ سِکِه یگ دیناری ره دز مه نشو بدید. امی عکس و نشان از کی آسته؟”

اونا گُفت: ”از قیصر.” ^{۲۵} عیسیٰ دزوا گُفت: ”پس چیزی ره که از قیصر آسته دَ قیصر بدید و چیزی ره که از خُدا آسته دَ خُدا.”

^{۲۶} خلاصه، اونا نتنست که او ره دَ پیشِ مردُم قد توره شی دَ دام بندزه و اونا از جوابِ ازُو خیر و شُده چپ مند.

بَحْث دَ بَارِه قِيَامَت

^{۲۷} اوخته بعضی از صدوقیا که مُنکرِ قیامت آسته دَ پیشِ عیسیٰ اَمَد ^{۲۸} و اَزو سوال کده گُفت: ”اُستاد، مُوسیٰ بِلده ازمو نَوشته کده که اگه برارِ یگ آدم بُمَره و خاتُون شی بے اولاد دَ جای شی بُمَنه، او آدم باید قد امزو خاتُو توی کنه و بِلده برارِ خُو اولاد پیدَا کنه. ^{۲۹} یگ زمان هفت برار بُوَد؛ اولِنه شی خاتُو گِرِفته بے اولاد مُرد. ^{۳۰} بعد اَزو دوَمنه ^{۳۱} و سَومنه ام اُمُو خاتُو ره گِرِفْت تا برارِ هفتم و پگ شی بے اولاد مُرد. ^{۳۲} دَ اَخر اُمُو خاتُو ام مُرد. ^{۳۳} پس دَ روزِ قیامت او خاتُون کَدَم ازوا موشه؟ چُون هر هفت شی او ره خاتُو کُدَد.“

^{۳۴} عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: ”مردُمای امزی عالم خاتُو میگیره و شوی مونه. ^{۳۵} مگم کسای که لایقِ عالمِ باله و قیامتِ مُرده ها آسته، نه خاتُو میگیره و نه شوی مَوکنه. ^{۳۶} دَ حقیقت اونا نَمومره، چراکه اونا مِثلِ ملایکه ها آسته و بچکیچای خُدا گُفته موشه و مردُمای آسته که قیامت ره تجربه مونه. ^{۳۷} مگم دَ باره قیامتِ مُرده ها، مُوسیٰ خود شی دَ مَوْضوعِ «بُوته سوزان» واضح کد وختیکه خُداوند ره خُداى اِبْرَاهیم، خُداى اِسْحاق و خُداى یَعْقُوب گُفت. ^{۳۸} پس او خُداى مُرده ها نییه، بلکه خُداى زنده ها آسته، چُون دَ پیشِ اَزو پگ زنده یه.“

^{۳۹} اوخته بعضی از عالمای دین دَ جوابِ شی گُفت: ”اُستاد، خُوب گُفتی.“ ^{۴۰} و بعد اَزو اونا دِیگه جُرأت نکد که اَزو سوال کنه.

^{۴۱} اوخته عیسیٰ دَزوا گُفت: ”مردُم چطور میتنه بگیه که مسیح اولاده داوود آسته، ^{۴۲} دَ حالیکه داوود خود شی دَ کِتَابِ زَبُور مَوگیه:

’خُداوند دَ مَوْلای مه گُفت:

”دَ دِسْتِ رَاسْت مه بَشی،

^{۴۳} تا دُشَمَنای تُو ره تى پى زبِرِ پای تُو جور کنم.“

^{۴۴} پس اگه داوود مسیح ره مولا مَوگه، چطور میتنه که باچه شی بَشه؟“

ریاکاری

^{۴۵} دَ حالیکه پگِ مردُم گوش مُوكد، عیسیٰ دَ یارای خُو گُفت: ^{۴۶} ”از عالِمای دین خود ره احتیاط کُنید، از کسای که خوش دَره قد چپن های دِراز ای سُو-و-اوسو بگرده و دَ کوچه-و-بازار احترام شُنه؛ اونا خوش دَره که دَ عبادت خانه ها چوکی های مُهم ره دَشته بَشه و دَ مهمانی ها دَ باله-جای بشینه. ^{۴۷} اونا خانه های خاتونوی بیوه ره فُورت مُونه و از رُوی ریاکاری نماز خُو ره دِراز مُونه. اونا محکومیتِ سخت تر ره مینگره.“

هدیه بیوه غریب

۲۱ عیسیٰ تُوخ کد و دید که مردُمای دُولتمند هدیه های خُو ره دَ صندوقِ بیت المال میندزه. ^۲ دَمزُو غیت یگ خاتون بیوه غریب ره دید که دُو سکه دَ اُنجی آندخت. ^۳ اوخته عیسیٰ گُفت: ”ما حقیقت ره دَز شُمو مُوگم، امی خاتون بیوه غریب از پگِ ازوا کده کلوتر آندخت، ^۴ چراکه پگِ ازوا از کلونی دارایی خُو آندخت، مگم او از غریبی خُو تمام دار-و-ندار زندگی خُو ره آندخت.“

خرابی خانه خُدا و بلا های آخر زمان

^۵ دَ حالیکه بعضی کسا دَ باره خانه خُدا گپ میزد و مُوگُفت که چطور قد سنگای نُوربند و تُحفه های وَقف شُده نقش-و-نگار شُده، عیسیٰ گُفت:

^۶ ”یگ روز مییه که امزی چیزای که مینگرید، یگ سنگ ام دَ بِلِه دیگه سنگ باقی نَمونه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر مُوشه.“

^۷ اونا ازو پُرسان کده گُفت: ”اُستاد، ای واقعه چی وخت رُخ میدیه و نشانی نزدیک شُدون امزی واقعه چی آسته؟“

^۸ عیسیٰ گُفت: ”هُوش خُو ره بگیریید که کس شُمو ره گمراه نَکُنه. چُون عَدَر کسا دَ نام ازمه مییه و مُوگیه که ’ما امو آسُم’ و ام مُوگیه ’آخر زمان نزدیک آسته،‘ از پُشت ازوا نروید. ^۹ وختیکه خبر جنگ ها و شورش ها ره میشنوبید، ترس نخورید؛ چُون لازم آسته که اول امی واقعه ها رُخ بدیه، لیکن آخر زمان دستی نَمییه.“

۱۰ و اِدَامِه دَدِه دَزُوا كُفْت: "يِگ قَوْم دَ ضِدِ قَوْمِ دِيگِه و يِگ مَمَلَكْت دَ ضِدِ مَمَلَكْتِ دِيگِه بَالِه مَوْشِه؛ ۱۱ زَلِزِلِه هَايِ سَخْت رُخِ مِيديِه و دَ جَايِ هَايِ مُخْتَلِفِ قَحْطِي هَا و مَرَضِ وُبا پيدا مَوْشِه و نَشَانِي هَايِ تَرَسْنَاك و عِلَامَتِ هَايِ بَزْرُگِ از اَسْمُو ظَاهِرِ مَوْشِه. ۱۲ مِگَم پيش از تَمَامِ اَمزِي وَاقِعِه هَا مَرْدُمِ شُمُو رِه دِسْتَكِيَرِ كَدِه اَزَار-و-اَذِيَتِ مُونِه و بَخَاطِرِ نَامِ اَزْمِه شُمُو رِه دَ شُورَايِ عِبَادَتِ خَانِه هَا تَسْلِيْمِ مُونِه، دَ بِنْدِي-خَانِه هَا مِيْنَدَزِه و دَ حُضُورِ پادشايو و والي هَا مَوْبِرِه. ۱۳ مِگَم اِي بَلْدِه شُمُو يِگ فِرْصَتِ اَسْتِه كِه دَ بَارِه اَزْمِه شَاهِدِي بَدِيد. ۱۴ دَ فِكْرِ شُمُو بَشِه كِه پيش از پيش از اَمَادَكِي نَكِيَرِيد كِه بَلْدِه دِفَاعِ از خُودِ چِي بَكِيْد، ۱۵ چُونِ مَا دَزِ شُمُو قُدْرَتِ بِيَانِ و حِكْمَتِ مِيْدِيْم، تَا هِيچِ كُدَمِ از مُخَالِفِيْنِ شُمُو تَوَانِ مُقَاوِمَتِ و رَدِ كَدُونِ تَوْرِه شُمُو رِه نَدَشْتِه بَشِه. ۱۶ حَتِي اَتِه و اَبِه، بَرَارُو، قَوْمَا و دُوسْتَايِ شُمُو، شُمُو رِه دَ دُشْمُو تَسْلِيْمِ مُونِه و بَعْضِي هَايِ شُمُو رِه دَ قَتْلِ مِيْرَسَنِه. ۱۷ پِگِ مَرْدُمِ بَخَاطِرِ نَامِ اَزْمِه از شُمُو بَدِ مَوْبِرِه. ۱۸ مِگَم يِگ تَارِ مَوِي از سَرِ شُمُو ضَايِعِ نَمَوْشِه. ۱۹ شُمُو دَ وَسِيْلِه صَبِر-و-حُوصِلِه جَانِ هَايِ خُورِه نِجَاتِ مِيْدِيد."

پيشگويي دَ بَارِه تَبَاهِي شَارِ اورشليم

۲۰ "وختي مِينَكِرِيد كِه اورشليم دَ وَسِيْلِه لَشْكِرِ هَا مُحَاصِرِه شُدِه، بَدِينِيد كِه تَبَاهِي شِي نَزْدِيكِ اَسْتِه. ۲۱ اوخْتِه كَسَايِ كِه دَ يَهُودِيِه اَسْتِه دَ كُوهِ هَا دُوتَا كَنِه و كَسَايِ كِه دَ شَارِ اَسْتِه بُرِ شُنِه و كَسَايِ كِه دَ اَطْرَافِ اَسْتِه دَ شَارِ دَاخِلِ نَشُنِه؛ ۲۲ چُونِ اَمُو رُوزَا، رُوزَايِ اِنْتِقَامِ اَسْتِه تَا تَمَامِ چِيَزَايِ كِه نُوْشْتِه شُدِه پُورِه شُنِه. ۲۳ وَايِ دَ حَالِ خَاْتُونُوِي كِه شِكَاْمَتُو بَشِه يَا نَلِغِه شِيْرُخُورِ دَشْتِه بَشِه، چِرَاكِه مُصِيبَتِ سَخْتِ دَ بَلِه زَمِي مِيْبِيِه و عَضَبِ خُدا دَ سَرِ اَمزِي قَوْمِ نَازِلِ مَوْشِه. ۲۴ اُونَا دَ دَمِ شَمَشِيْرِ مَوْفْتِه يَا دَ مِيْنَكِلِ تَمَامِ مِلَّتِ هَايِ غَيْرِ يَهُودِ اَسِيرِ بُرْدِه مَوْشِه و اورشليم دَ وَسِيْلِه مَرْدُمَايِ غَيْرِ يَهُودِ پَايْمَالِ مَوْشِه تَا وختيَكِه دُورُونِ مَرْدُمَايِ غَيْرِ يَهُودِ تِيْرِ شُنِه.

پس اَمْدُونِ مَسِيح

۲۵ بَعْدِ اَزُو دَ اَفْتُو، مَاهَتُو و سِتَارِه هَا نَشَانِي هَا ظَاهِرِ مَوْشِه و دَ رُويِ زَمِي پَرِيشَانِي دَ مِيْنَكِلِ مِلَّتِ هَايِ مِيْبِيِه كِه دَ وَسِيْلِه غُرَشِ و جَلِپِه هَايِ دَرِيَا كَنَكْس-و-كِيچِ شُدِه. ۲۶ مَرْدُمِ دَ بَارِه چِيَزِي كِه دَ بَلِه دُنْيَا اَمْدَنِي اَسْتِه بُوِي بَرِ شُدِه از تَرَسِ بِي حَالِ مَوْشِه، چُونِ قُدْرَتِ هَايِ اَسْمُونَا تَكَانِ مَوْخُورِه. ۲۷ اوخْتِه اُونَا «بَاچِه اِنْسَان» رِه مِيْنَكِرِه كِه دَ بَلِه اَوْرُ خُنِ قُدْرَتِ و جَلَالِ بَزْرُگِ مِيْبِيِه. ۲۸ پَسِ وختيَكِه رُخِ دَدُونِ اَمزِي چِيَزَا شُرُوعِ مَوْشِه، اِيْسْتِه شُنِيدِ و سَرِ هَايِ خُورِه بَالِه كُنِيد، چِرَاكِه نِجَاتِ شُمُو نَزْدِيكِ اَسْتِه."

پند از مثل درخت انجیر

^{۲۹} بعد ازو عیسی بلده ازوا اینی مثل ره گُفت: ”درخت انجیر و دیگه درختا ره بنگرید. ^{۳۰} امی که بلگای ازوا بر موشه، شمو مینگرید و موفامید که آلی تایستو نزدیک آسته. ^{۳۱} امی رقم شمو ام وختی مینگرید که ای چیزا واقع موشه، بfamید که پادشاهی خدا نزدیک شده.

^{۳۲} ما حقیقت ره دز شمو موگم، تا تمام امزی چیزا واقع نشنه، ای نسل از بین نموره. ^{۳۳} آسمو و زمی از بین موره، و لے کلام ازمه هرگز از بین نموره.

انتظار بلده پس آمدون مسیح

^{۳۴} پس هوش خو ره بگریید، نشنه که دل های شمو زیر بار عیاشی، نشه و تشویشای زندگی بوره و امو روز بے بلغه شمو ره رقم یگ دام گرفتار مونه. ^{۳۵} چون او روز د بِله پگ باشنده های روی زمی مییه. ^{۳۶} پس همیشه آماده بشید و دعا کنید تا توانایی شی ره داشته بشید که از تمام امزی چیزای که رُخ دذنی آسته خلاصی پیدا کنید و د خُصور «باچه انسان» ایسته شنید.

^{۳۷} دَمزی رقم عیسی د غایت روز د خانه خدا تعلیم میدد و د وخت شاو از شار بر شده شاو ره د یگ کوه که کوه زیتون گفته موشد، تیر موکد. ^{۳۸} و مردم صبحگاه د پیش ازو د خانه خدا میمد تا تعلیم شی ره گوش بگیریه.

تصمیم قتل عیسی

۲۲ ^۱ عید فطیر که عید پصح ام گفته موشد، نزدیک بود. ^۲ پیشوایون عالی مقام و عالمای دین د تلاش ازی بود که عیسی ره خپ-و-چپ د قتل برسنه، چون اونا از مردم ترس موخورد.

^۳ دَمزو غایت شیطو د پوست یهودا که اسخربوطی گفته موشد و یکی از دوازده یارای عیسی بود، در آمد؛ ^۴ و او رفته قد پیشوایون عالی مقام و قومندانای محافظین خانه خدا مشوره کد که چی رقم عیسی ره دزوا تسلیم کنه. ^۵ اونا خوشحال شد و قول دد که بلده ازو پیسه میدیه. ^۶ یهودا قبول کد و پشت یگ فرصت میگشت تا د نبود مردم عیسی ره دزوا تسلیم کنه.

آخري شام عیسیٰ قد یارای شی

^۷ پس روزِ عیدِ فطیر که دمزو روز باره پصح باید قربانی شنه رسید. ^۸ اوخته عیسیٰ پترس و یوحنا ره ریی کده گفت: "بورید و نان پصح ره بلده مو تیار کنید تا بخوری." ^۹ اونا پرسان کد: "د کجا میخاهی که نان ره تیار کنی؟" ^{۱۰} او دزوا گفت: "وختیکه د شار داخل موشید، یگ آدم قد شمو روی د روی موشه که یگ کوزه او ره موره. از پشت ازو بورید و د خانه که او موره داخل شنید ^{۱۱} و د صاحب خانه بگید، 'مویگه، مهمونخانه مه د کجا یه تا نان پصح ره قد یارای خو د اونجی بخورم؟' ^{۱۲} اوخته او یگ اتاق کته ره د بالهخانه دز شمو نشو میدیه که فرش شده آسته. د اونجی بلده مو تیار ی بگیریید."

^{۱۳} پس اونا رفت و امو رقم که عیسیٰ دزوا گفتد، تمام چیزا ره پیدا کد و نان پصح ره تیار کد.

^{۱۴} وختیکه ساعت نان خوردو رسید عیسیٰ قد دوازده رسول خو د سر دسترخو ششت. ^{۱۵} اوخته او دزوا گفت: "ما کلو شوق دشتم که امی نان پصح ره پیش از رنج-و-عذاب خو قد شمو بخورم. ^{۱۶} چون ما دز شمو مومگ که دیگه نان پصح ره نموخورم تا غیتیکه ای قربانی د پادشاهی خدا پوره شنه."

^{۱۷} اوخته او جام ره د دست خو گرفته شکرگزاری کد و گفت: "ای ره بگیریید و د مینکل خو تقسیم کنید، ^{۱۸} چون ما دز شمو مومگ که بعد ازی از میوه تاگ انگور دیگه وچی نمونم تا وختیکه پادشاهی خدا بییه."

^{۱۹} بعد ازو نان ره گرفت و شکرگزاری کده توته کد و د یارای خو دده گفت: "ای جسم مه آسته که بلده نجات شمو دده موشه. ای مراسم ره د یاد ازمه د جای بیرید." ^{۲۰} د عین رقم، بعد از نان خوردو جام ره گرفت و گفت: "ای جام عهد نو آسته که قد خون مه بسته موشه؛ خون مه بلده بخشش گناهای شمو ریختنده موشه. ^{۲۱} مگم اینه، دست کسی که مره تسلیم مونه قد ازمه قتی د دسترخو دراز موشه. ^{۲۲} «باچه انسان» امو رقم که بلده شی تعیین شده، ازی دنیا موره، مگم وای د حال کسی که د وسیله ازو تسلیم موشه!"

^{۲۳} اوخته یارا از یگدیگه خو د پرسان کدو شد که کدم شی دست دمزی کار میزنه.

بحث د باره بزرگی

^{۲۴} د امرو غیت د بین یارا جنجال پیدا شد که د مینکل ازوا کی بزرگتر آسته؟

^{۲۵} عیسیٰ دزوا گُفت: ”پادشاه های مردُمای غیر یهود د بَله ازوا باداری مونه و صاحبای قُدرت خودون ره آدمای سخی میدنه. ^{۲۶} مگم شُمو ای رقم نَبشید، بلکه بزرگترین د بین شُمو باید مثل ریزه ترین بشه و رهبر مثل یگ خدمتگار. ^{۲۷} چُون کی بزرگ آسته: کسی که د سر دسترخو میشینه یا کسی که خدمت مونه؟ آیا کسی که د سر دسترخو میشینه بزرگتر نییه؟ مگم ما د مینکل شُمو مثل یگ خدمتگار آسْتُم.

^{۲۸} شُمو کسای آستید که د آزمایش ها قد مه ایسته بُودید. ^{۲۹} پس امو رقم که آته مه دز مه یگ پادشاهی عطا کد، ما ام دز شُمو عطا مُونم ^{۳۰} تا شُمو د پادشاهی مه د دسترخون مه ششسته بُخورید و وچی کنید و د تخت ها ششسته د بَله دوازده طایفه اسرائیل قضاوت کنید.

^{۳۱} آی شمعون، آی شمعون، شیطو تقاضا کده که شُمو ره مثل گندم از ایلگ و سوسه تیر کنه، ^{۳۲} مگم ما بلده تُو دُعا کدم، تا ایمان تُو از بین نروه. و غیتیکه تُو پس سون خدا مییی، براون ایماندار خُو ره تقویت کو.

^{۳۳} پترُس دزشی گُفت: ”یا مولا، ما حاضر آسْتُم که قد تُو د بندی خانه بورم و حتی بمرم. “ ^{۳۴} عیسیٰ گُفت: ”پترُس، ما دز تُو موگم که امروز خروس بنگ نمیدیه تاکه تُو سه دفعه مره انکار کده نگی که مره نمینخشی.“

پیشگویی عیسیٰ د باره خطر های آینده

^{۳۵} بعد ازو عیسیٰ ازوا پُرسان کد: ”وختیکه ما شُمو ره بدون خلطه پیسه، خُرچین و چپلی ری کدم، آیا د کدم چیز مُحتاج شدید؟“

اونا گُفت: ”نه، د هیچ چیز مُحتاج نشدی!“

^{۳۶} اوخته او دزوا گُفت: ”مگم آلی هرکسی که خلطه پیسه دره، باید او ره بگیره و امچنان خُرچین خُو ره. و کسی که شمشیر ندره، باید چپن خُو ره سودا کده یگ شمشیر بخره. ^{۳۷} چُون ما دز شُمو موگیم که ای نوشته باید د باره ازمه پوره شنه که موگیه: ’او از جمله خطاکارا حساب شد.‘ اَره، هر چیزی که د باره ازمه نوشته شده، د حال پوره شدو آسته.“

^{۳۸} یارا گُفت: ”یا مولا، اینه، د اینجی دُو شمشیر آسته.“

مگم عیسیٰ گُفت: “بَس کُنید!”

دُعای عیسیٰ د کوه زیتون

^{۳۹} بعد ازو عیسیٰ بُرو آمد و مُطابقِ عادت خُو د کوه زیتون رفت و یارای شی از پُشت ازو رفت. ^{۴۰} وختیکه او د امزو جای رسید، دزوا گُفت: “دُعا کُنید تا د آزمایش قرار نگیرید.”

^{۴۱} اوخته او د اندازه یگ سنگرس راه ازوا دُورتر رفته زانو زد و دُعا کده گُفت: ^{۴۲} “ای آیه آسمانی، اگه خاست تُو آسته، ای جام ره از مه دُور کو؛ مگم نه د خاست از مه، بلکه د خاست-و-یراده خود خُو.” ^{۴۳} دَمزو غیت از عالم باله یگ ملایکه بلده شی ظاهر شد و او ره قوت دد. ^{۴۴} پس عیسیٰ د حالیکه سخت کوئیوبار بود قد قوت کلو دُعا کد و عرق شی مثل قطره های خُون د زمی میچقید.

^{۴۵} وختیکه او از دُعا کدو باله شُده د پیش یارای خُو آمد و دید که اونا از عم-و-عُصه خاو رفته، ^{۴۶} او دزوا گُفت: “چرا خاو کدید؟ باله شُنید و دُعا کُنید تا د آزمایش قرار نگیرید.”

گرفتار شُدون عیسیٰ

^{۴۷} د حالیکه عیسیٰ هنوز توره موگُفت، بے بلغه یگ دُل رسید و یهودا که یکی از دوازده یارا بود، پیش پیش ازوا میمد. او د بیخ عیسیٰ آمد تا قد شی روی ماخی کنه. ^{۴۸} مگم عیسیٰ دزوا گُفت: “ای یهودا، آیا «باچه انسان» ره قد یگ روی ماخی تسلیم مونی؟”

^{۴۹} وختی نفرای گرد-و-بر شی فامید که چی موشه، اونا گُفت: “یا مولا، آیا مو قد شمشیرای خُو حمله کنی؟”
^{۵۰} اوخته یکی ازوا غلام پیشوای بزرگ ره زد و گوش راست شی ره مُتی کد.

^{۵۱} مگم عیسیٰ گُفت: “بَس کُنید ای کارا ره!” و گوش ازو ره دست زده او ره شفا دد.

^{۵۲} بعد ازو عیسیٰ د پیشوایون عالی مقام، قومندانای پیردارای خانه خُدا و ریش سفیدای که بلده دستگیر کدون شی آمدد گُفت: “آیا ما راهزن اُسْتُم که قد شمشیر و سوته پُشت مه آمدید؟” ^{۵۳} ما هر روز قد شُمو د خانه خُدا بودم و شُمو د بله مه دست دراز نکدید. مگم ای ساعت از شُمو و ساعت قُدرت تریکی آسته.”

پترس عیسیٰ ره انکار مونه

^{۵۴} اوخته اونا عیسیٰ ره گرفت و او ره پیش آندخته د خانه پیشوای بزرگ آورد و پترس از دور او ره دُمال موكد. ^{۵۵} پیره‌دارا که د منه حولی آتش در دده د گرد شی ششند، پترس ام قد ازوا ششت. ^{۵۶} اوخته یگ کنیز او ره د روشنی آتش دید و دزو چیم دوخته گُفت: ”ای آدم ام قد ازو بود.“

^{۵۷} مگم پترس انکار کده گُفت: ”او خاتو، ما او ره نمینخشم.“

^{۵۸} بعد از کم وخت یگ نفر دیگه او ره هوش کده گُفت: ”تو ام یکی امزوا آستی.“

پترس گُفت: ”او آدم، ما نیستم.“

^{۵۹} تقریباً بعد از یگ ساعت یگ نفر دیگه تاکید کده گُفت: ”یقیناً، ای آدم ام قد ازو بود، چون ای ام از جلیلیه آسته.“ ^{۶۰} پترس گُفت: ”او آدم، ما هیچ نموفامم که تو چیزخیل موگی.“

د امزو لحظه، د حالیکه او هنوز توره موگفت، خروس بنگ دد. ^{۶۱} اوخته مولا عیسیٰ روی خو ره دور دد و سون پترس توخ کد؛ و پترس توره مولا ره د یاد خو آورد که دزشی گُفتد: ”امروز پیش از بنگ خروس سه دفعه مره انکار مونی.“ ^{۶۲} پس پترس ازونجی برو رفت و زار زار چخرا کد.

به احترامی د عیسیٰ

^{۶۳} نفرای که عیسیٰ ره د بند نگاه موكد د ریشخند کدو و زدون ازو شروع کد. ^{۶۴} اونا چیمای شی ره بسته کدد و پُرسان کده موگفت: ”نبوت کو، کی تو ره زد؟“ ^{۶۵} و اونا او ره عذر تحقیر-وتوهین دیگه ام کد.

عیسیٰ د پیش شورای یهودیا

^{۶۶} امی که روز واز شد، شورای ریش سفیدای قوم، یعنی پیشوایون عالی مقام و عالمای دین جم شد و عیسیٰ ره د شورا آورده ^{۶۷} دز شی گُفت: ”اگه تو مسیح آستی، دز مو بگی.“

او د جواب ازوا گُفت: ”اگه دز شمو بگم، شمو باور نمونید، ^{۶۸} و اگه از شمو سوال کنم، شمو جواب نمیدید.

۶۹ مگم ازی اوسو «باچه انسان» د دست راست خدای قادر میشینه.

۷۰ پگ ازوا چیغ زده گُفت: «پس تو باچه خدا آستی؟»

او دزوا گُفت: «خودون شمو موگید که ما آستم.»

۷۱ اوخته اونا گُفت: «دیگه مو د شاهدی چی ضرورت دری؟ مو خودون مو از دان شی شنیدی!»

عیسی د مرگ محکوم موشه

۲۳ اوخته تمام شورا باله شد و عیسی ره د پیش پیلاتس بُرد^۲ و د بله ازو د تهمت کدو شد و گُفت: «مو ای آدم ره دیدی که قوم مو ره از راه بر مونه و مو ره از مالیه ددو بلده قیصر منع موکنه و موگه که خود شی «مسیح» و پادشاه آسته.»

۳ پیلاتس از عیسی پرسان کد: «آیا تو پادشاه یهودیا آستی؟»

عیسی د جواب شی گُفت: «خود تو موگی.»

۴ اوخته د پیشوایون عالی مقام و جمعیت مردم گُفت: «ما هیچ دلیل نمینگرم که ای آدم ره محکوم کنیم.»^۵ لیکن اونا پای خو ره بند کده گُفت: «او د سراسر یهودیه مردم ره د وسیله تعلیم خو د شور میره، از جلیلیه شروع تا اینجی.»^۶ وختی پیلاتوس ای توره ره شنید، پرسان کد: «آیا ای آدم از جلیلیه آسته؟»

۷ و غیتی فامید که عیسی از جلیلیه و مربوط سمته هیرودیس آسته، او ره د پیش هیرودیس ری کد که او دمرو روزا د اورشلیم بود.

۸ امی که هیرودیس عیسی ره دید، او غدر خوش شد، چون از کلو وخت میخواست که او ره بنگره، چراکه او د باره شی شنیدد و امید دشت یگو معجزه شی ره بنگره.^۹ او سوال های کلو از عیسی پرسان کد، مگم عیسی دزو هیچ جواب ندد.^{۱۰} اوخته پیشوایون عالی مقام و عالمای دین ایسته شده سخت د بله عیسی تهمت کد.

^{۱۱} هیرودیسی و عسکرای شی اُو ره تحقیر-و-توهین کده د بَله شی ریشخندی کد و کالای شاهی دزو پوشنده اُو ره دوباره پیش پیلاتس ریی کد. ^{۱۲} دمزو روز پیلاتس و هیرودیسی قد یگدیگه خو دوست شد، چون اونا پیش ازو د بین خو دشمنی دشت.

^{۱۳} اوخته پیلاتس پیشوایون عالی مقام، ریش سفیدا و مردم ره طلب کده ^{۱۴} دزوا گُفت: ”شمو ای آدم ره د پیش ازمه آورده ادعا کدید که مردم ره د شور میره؛ و ما د حضور شمو از شی تحقیق کدم و د امزی آدم هیچ اثری از ادعای که شمو د بَله شی مونیید پیدا نکدم ^{۱۵} و نه ام هیرودیسی پیدا کد، امزی خاطر ای ره بسم د پیش ازمو ریی کد. اینه، ای آدم کاری نکهده که سزاوار مرگ بشه. ^{۱۶} پس ما اُو ره قمچی میزنم و بعد ازو ایله مونم.“ ^{۱۷} [چون اُو باید د هر عید یگ بندی ره بلده ازوا ایله موكد.]

^{۱۸} اوخته پگ ازوا یگجای چیغ زده گُفت: ”ای ره برده گم کو! باراباس ره بلده مو ایله بدی!“ ^{۱۹} باراباس نفری بود که بخاطر یگ شورش که د شار رخ دد و بخاطر قتل د بندی خانه اندخته شد.

^{۲۰} لیکن پیلاتس که میخواست عیسی ره ایله کنه، بسم قد ازوا توره گُفت؛ ^{۲۱} مگم اونا د چیغ زدو ادامه دده گُفت: ”د صلیب میخکوب کو، اُو ره د صلیب میخکوب کو!“ ^{۲۲} پیلاتس بلده دفعه سوم دزوا گُفت: ”چرا، چی بدی کده؟ ما هیچ دلیل نمینگریم که ای آدم ره د مرگ محکوم کنیم. امزی خاطر ما ای ره قمچی میزنم و ایله میدیم.“

^{۲۳} لیکن مردم سخت پای خو ره بند کد و قد آواز بلند چیغ زده درخواست کد که اُو د صلیب میخکوب شنه. خلاصه چیغ-و-شور ازوا زور شد ^{۲۴} و پیلاتس حکم کد که مطابق درخواست ازوا عمل شنه. ^{۲۵} پس باراباس ره که بخاطر شورش و قتل د بندی خانه بود و مردم بلده ایله شدن شی درخواست کدد، ایله کد و عیسی ره د خاست ازوا تسلیم کد تا د صلیب میخکوب شنه.

میخکوب شدن عیسی د صلیب

^{۲۶} وختی عسکرا عیسی ره موئرد، اونا شمعون قیروانی ره که از اطراف میمد، گرفت و صلیب عیسی ره د شانیه شی ایشیت تا اُو ره از پشت عیسی بره.

^{۲۷} جمعیت کته مردم از پشت شی ریی بود و د مینکل ازوا خائونوی بود که سینه میزد و بلده ازو ناله-و-ماتم موكد.

^{۲۸} لیکن عیسی زوی خو ره سون امزو خائونو کده گُفت: ”ای دخترای اورشلیم، بلده ازمه چخرا نکنید، بلکه بلده

خودون خُو و بچکيچای خُو چخرا کُنید. ^{۲۹} چُون اینه، روزای مییه که مردُم مَوگه، نیک دَ بختِ خاتونوی نازای و رحم های که نَزیده و پستونای که هرگز شیر نَدده. ^{۳۰} اوخته اونا دَ کوه ها مَوگیه دَ بِلَه مو کوچ کُنید و دَ تپه ها مَوگیه، مَو ره بپوشنید. ^{۳۱} چُون اگه دَ حقِ چپو تر ای کار موشه، پس دَ حقِ چپو خُشک چیز کار موشه؟

^{۳۲} دَمزُو غَیت دُو مُجرِمِ دِیگه ره ام پیش اَندخت تا قد عیسی قتی کُشته شنه. ^{۳۳} وختی دَ یگ جای دَ نام «کاسیه سر» رسید، اونا او ره قد امزُو دُو مُجرِمِ دَ اُونجی دَ صلیب میخکوب کد، یکی ازوا ره دَ دستِ راست شی و دِیگه شی ره دَ دستِ چپ اَزُو. ^{۳۴} اوخته عیسی کُفت: «ای آته آسمانی، امیا ره بَبخش، چُون نَموفامه که چیز کار مونه.»

و عسکرا پشک اَندخته کالای عیسی ره مَنه خُو تقسیم کد. ^{۳۵} مردُم دَ اُونجی ایسته شُد و توخ مَوکد، مگم کته کَلونا دَ بِلَه اَزُو ریشخندی کده مَوکُفت: «ای دِیگرو ره نجات دَد؛ آلی خود ره نجات بدیه اگه مسیح و اِنْتخاب شُدِه خُدا آسته!»

^{۳۶} عسکرا ام او ره ریشخند کد. اونا اَمده سرکه انگور ره دَزُو پیش مَوکد ^{۳۷} و مَوکُفت: «اگه تُو پادشاهِ یهودیا آستی خود ره نجات بدی!»

^{۳۸} دَ بِلَه سر شی یگ جرم نامه بُود [که دَ زبونِ یونانی، (لاتینی و عبرانی نوشته شُد): «ای پادشاهِ یهودیا آسته.»

^{۳۹} یکی امزُو دُو مُجرِمِ که دَ صلیب میخکوب شُد، او ره تحقیر-و-توهین کده کُفت: «آیا تُو مسیح نیستی؟ پس خود خُو و مو ره نجات بدی؟»

^{۴۰} مگم دِیگه شی او ره سرزنش کده کُفت: «از خُدا نِمیترسی؟ دَ سر ازتو ام عینِ رقم حُکم شُدِه. ^{۴۱} و محکومیتِ ازمو واقعاً برحق آسته، چُون مو سزای اعمال خُو ره مینگری، مگم ای آدم هیچ کارِ بد نکده.» ^{۴۲} بعد اَزُو دَ عیسی کُفت: «ای عیسی، وختیکه دَ پادشاهی خُو رسیدی، مَره ام دَ یاد خُو بَیر.»

^{۴۳} عیسی دَ جواب شی کُفت: «ما حقیقت ره دَز تُو مَوگیم، امی امروز تُو قد ازمه دَ بهشت داخل موشی.»

فوتِ عیسی

^{۴۴} تقریباً ساعتِ ششم اِدامه دشت، ^{۴۵} دَ عینِ حال آفتو تریک شُد و پرده خانه خُدا از مینکل خُو دُو پاره شُد. ^{۴۶} اوخته

عیسی د آوازِ بلند چیغ زده گُفت: "ای آته آسمانی، ما روح خُو ره د دستِ ازتو میسپارم." امی ره گُفت و جان دَد.

^{۴۷} وختی قومندانِ رومی ای واقعه ره دید، او خُدا ره ستایش کده گُفت: "واقعاً که ای آدم بے گناه بود."

^{۴۸} تمامِ مردمِ که بلده سیل کدو جَم شُد، وختی ای واقعه ها ره دید، د سینه خُو زده پس سون خانه های خُو رفت.

^{۴۹} مگم تمامِ کسای که قد عیسی آشنا بود دور ایسته شُد، د شمولِ خاتونوی که از جلیلیه د دُمبال شی امدد، اونا امی چیزا ره توخ موکد.

د فن کدونِ عیسی

^{۵۰} د اونجی یگ آدم د نامِ یوسف امد که یکی از اعضای شورای یهود بود و یگ آدم نیک و عادل. ^{۵۱} او قد نقشه و

فیصله شورا د باره عیسی موافقت نکد. او از شارِ رامه بود، یکی از شارای که د یهودیا تعلق دشت و خود ازو ام

انتظارِ پادشاهی خُدا ره می کشید. ^{۵۲} او د پیشِ پیلاتس رفت و جسدِ عیسی ره ازو طلب کد. ^{۵۳} پس یوسف جسدِ

مولا ره از صلیب تاه کد و او ره د یگ رختِ کتان پیچنده د قبری که د قاده کنده شُد ایشته، د جایی که هیچ کس

هرگز دفن نشُد. ^{۵۴} امو روز، روز تیاری بود و روز آرام د حال شروع شدو بود.

^{۵۵} خاتونوی که از جلیلیه قد عیسی امدد د دُمبالِ یوسف رفت و اونا ام قبر ره دید و ام ای که جسدِ عیسی د کجا

ایسته شد. ^{۵۶} اوخته اونا پس د خانه خُو امد و عطر و موادهای خوشبوی ره آماده کد. بعد ازو د روز آرام مطابق

حکمِ شریعت آرام گرفت.

عیسی دوباره زنده موشه

۲۴ روزِ یگشمبه د وختِ روز واز شدو اونا موادهای خوشبوی ره که آماده کد قد خُو گرفته د سرِ قبر رفت ^۲ و

دید که سنگ از دانِ قبر لول دده شده. ^۳ مگم وختیکه اونا داخلِ قبر رفت، جسدِ مولا عیسی ره د اونجی پیدا

نتبست. ^۴ د حالیکه اونا خیر و مند، بے بلغه دو نفر که کالای سفید جلو دشت د پالوی ازوا ایسته شد. ^۵ خاتونو

ترس خورده قد روی خُو د زمی خَم شد، مگم اونا د خاتونو گُفت: "چرا زنده ره د مینکل مرده ها مویالید؟" ^۶ او د

اینجی نیسته، او دوباره زنده شده. د یاد خُو بیرید وختیکه او د جلیلیه بود چطور قد شمو گپ زده ^۷ گُفت که «باچه

انسان» باید د دستِ گناهکارا تسلیم دده شنه و د صلیب میخکوب شنه و د روزِ سوم دوباره زنده شنه.

^۸ اوخته خاتونو توره عیسیٰ ره دَ یاد خُو اُورد^۹ و از سرِ قبر پس آمد و پگِ امزی چیزا ره دَ یازده رَسول و دیگر و نقل کد. ^{۱۰} اُمُو خاتونو مَریمِ مَجَدَلِیه، یونا، مَریمِ آبه یعقوب و چند خاتونِ دیگه بود که امی چیزا ره دَ رَسولا گُفت. ^{۱۱} مگم تورای خاتونو بلده ازوا مثل ایله گویی معلوم شد و اونا باور نکد. ^{۱۲} لیکن پترُس باله شد و دَویده دَویده سون قبر رفت؛ وختیکه رسید، خَم شده منبه قبر ره توخ کد و تنها کفن ره دید و بس. اوخته او خيرو شده پس سون خانه رفت.

دَ راهِ اَغیلِ عِمائوس

^{۱۳} دَمزُو روز دُو نفر از پیروا طرفِ یگِ اَغیلِ مورفت که عِمائوس نام دَشت و اُمُو اَغیلِ تقریباً دُو ساعت از اورشَلیم دُور بود. ^{۱۴} اونا قد یگدیگه خُو دَ باره پگِ امزی چیزای که رُخ دَدَد، توره مَوگُفت. ^{۱۵} دَ حالیکه اونا توره مَوگُفت و جر-و-بحث مَوکد، عیسیٰ خود شی دَزوا نزدیک شد و قد ازوا همراه شد. ^{۱۶} مگم از چیمای ازوا قُدرتِ شناس گِرِفته شُدَد تا عیسیٰ ره شَنخْتَه نَتَنه. ^{۱۷} او دَزوا گُفت: ”شمو دَ بینِ راهِ قد یگدیگه خُو دَ باره چی نقل مَونید؟“

اونا ایسته شد و عَمگی معلوم مَوشد. ^{۱۸} اوخته یکی ازوا که کلیوپاس نام دَشت دَ جوابِ شی گُفت: ”آیا دَ مینکلِ مَسافِرا دَ اورشَلیم تُو تنها کسی آستی که از چیزای که دَ ای روزا رُخ دَد خبر نَدری؟“

^{۱۹} عیسیٰ ازوا پُرسان کد: ”از کَدَم چیزا؟“

اونا دَزشی گُفت: ”از چیزای که قد عیسیٰ ناصری رُخ دَد. او پیغمبری بود که دَ حُضُورِ خُدا و تمامِ مرُدَم دَ گُفتار و دَ کِرِدار خُو قوی بود. ^{۲۰} ولے پیشوا یونِ عالی مقام و رهبرای مو او ره تسلیم کد تا دَ مرگِ محکوم شنه و او دَ صلیب میخکوب شد، ^{۲۱} دَ حالیکه مو اُمید دَشتی که او اُمُو کس آسته که اسرائیل ره نِجات میدیه. دَ پالوی پگِ امزی توره ها فعلاً سه روز امزُو واقعه تیر شده. ^{۲۲} علاوَه ازی، چند خاتو که از جَمِ ازمویَه، مو ره خيرو کد، چُون اونا امروز صَباح گاه دَ سرِ قبر رفت ^{۲۳} و جَسَدِ عیسیٰ ره پیدا نَتَنست. اوخته اونا پس آمد و دَز مو نقل کد که ملایکه ها ره دَ رویا دیده و ملایکه ها گُفته که عیسیٰ زنده شده. ^{۲۴} پس چند نفر ازمو سرِ قبر رفت و وَضَعِیتِ ره اُمُو رقم دید که خاتونو نقل کَدَد؛ لیکن اونا عیسیٰ ره نَدید.“

^{۲۵} اوخته عیسیٰ دَزوا گُفت: ”ای آدمای نَافام و کُندِ ذهن، باور کدونِ پگِ تورای پیغمبرا چِیقس بلده شمو سخت آسته! ^{۲۶} آیا لازم نَبُود که مسیحِ امی رَنجِ ها ره بَنگره و بعد ازو دَ بَزُرگی-و-جَلالِ خُو بَرَسه؟“ ^{۲۷} اوخته او از نوشته

های موسی و پگ پیغمبر شروع کرده چیزای ره که د باره خود شی د تمام نوشته های مقدس بود، بلده ازوا تشریح کد.

^{۲۸} امی که اونا د آغیلِ عَمائوس نزدیک شد، عیسی رقمی رفتار کد که پیشتر مورِه. ^{۲۹} مگم اونا سخت شله شده گفت: "لطفاً قد ازمو بُمَن، چراکه روز تیر شده و شام نزدیک آسته. پس عیسی داخل رفت تا قد ازوا بُمَنه."

^{۳۰} وختیکه عیسی قد ازوا د سرِ دسترخو ششت، اونا ره گرفته شکرگزاری کد و ثوئه کده دزوا دد. ^{۳۱} بے بلغه چیمای ازوا واز شد و اونا او ره شخت؛ و او از نظر ازوا غیب شد. ^{۳۲} اوخته اونا قد یگدیگه خو گفت: "آیا دل های مو د درون مو نمیتپید وختیکه او د راه قد ازمو توره موگفت و نوشته های مقدس ره بلده مو تشریح موکد؟"

^{۳۳} و اونا دمزو ساعت باله شده پس د اورشلیم رفت. د اونجی اونا یازده یارِ عیسی و مردمای ره که قد ازوا جم شدد، پیدا کد ^{۳۴} که اونا موگفت: "مولا عیسی واقعاً دوباره زنده شده و د شمعون ظاهر شده!"

^{۳۵} اوخته امو دو نفر ام نقل کد که د راه چی رُخ دد و چی رقم اونا عیسی ره د وخت نان ثوئه کدو شخت.

عیسی د یارای خو ظاهر موشه

^{۳۶} د حالیکه اونا د امزی باره توره موگفت، بے بلغه عیسی خود شی د مینکل ازوا ایسته شد و دزوا گفت: سلام علیکم.

^{۳۷} مگم اونا وحشت زده شده ترس خورد و فکر کد که یگ ره روح ره مینگره. ^{۳۸} عیسی دزوا گفت: "بچی ترس خوردید؟ چرا د دل های شمو شک پیدا موشه؟" ^{۳۹} دستا و پایای مَره توخ کنید؛ بنگرید که خود مه آستم. دز مه دست بزئید و بنگرید، چون روح گوشت و استغو ندره، مگم رقمی که مینگرید ما درم.

^{۴۰} وختیکه امی توره ره گفت او دستا و پایای خو ره دزوا نشو دد. ^{۴۱} د حالیکه اونا خوش و خیرو بود و هنوز نمیتست باور کنه، او دزوا گفت: "کدم چیز د اینجی بلده خوردو درید؟" ^{۴۲} اونا یگ مقدار ماهی بریو کده بلده ازو دد ^{۴۳} و او ماهی ره گرفته د پیش روی ازوا خورد.

^{۴۴} اوخته عیسی دزوا گفت: "اینی تورای آسته که وختی قد شمو بودم گفتم، هر چیزی که د تورات موسی، نوشته

های انبیا و زبور د باره مه نوشته شده، باید پوره شنه.”

^{۴۵} بعد ازو عیسی دهنای ازوا ره روشو کد تا نوشته های مقدس ره پی بیره ^{۴۶} و دزوا گفت: ”اینی رقم نوشته شده، مسیح باید رنج-و-عذاب بنگره و د روز سیوم از مرده ها دوباره زنده شنه؛ ^{۴۷} و توبه و بخشش گناها د نام ازو د تمام ملت ها اعلان شنه و شروع شی از اورشلیم بشه. ^{۴۸} شمو شاهد امزی چیزا استید. ^{۴۹} اینه، ما روح القدس ره که آته مه وعده کده، دز شمو ریی مؤتم. پس د شار بمنید تا وختیکه از عالم باله قد قدرت روح القدس پوشنده شنید.“

رفتون عیسی د عالم باله

^{۵۰} اوخته عیسی اونا ره تا بیت عنیا برد و د اونجی دستای خو ره باله کده اونا ره برکت دد. ^{۵۱} د حالیکه اونا ره برکت میدد، ازوا جدا شده طرف آسمو برده شده. ^{۵۲} یارا او ره سجده کد و قد خوشی کلو پس د اورشلیم آمد. ^{۵۳} د اونجی اونا همیشه د خانه خدا بود و خدا ره حمد-و-ثنا موگفت.